

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav germánských studií / Oddělení skandinavistiky

Diplomová práce

Bc. Adam Jelšík

Překlad dánských proprií do češtiny

Translation of Danish Proper Nouns into Czech

Praha 2018

Vedoucí práce: Mgr. Helena Březinová, Ph.D

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Heleně Březinové, Ph.D za vedení práce, cenné rady a komentáře a prof. PhDr. Janě Králové, CSc. za odborné konzultace. Děkuji také všem, kteří se mnou text konzultovali a byli mi při psaní práce oporou, především pak své přítelkyni. Tuto diplomovou práci věnuji svým rodičům, bez jejichž nekonečné podpory bych se při studiu neobešel.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 31. července 2018

Adam Jelšík

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá analýzou překladatelských řešení při převodu vlastních jmen z dánštiny do češtiny v současných překladech pěti dánských beletristických děl. První část je věnována definici a dělení proprií v české lingvistické teorii a analýze translatologické literatury, která tvoří základní východiska pro analýzu. Těžiště následující části spočívá v kvalitativní a kvantitativní analýze jednotlivých překladatelských řešení ve zkoumných textech. Přeložená propria budou rozdělena dle překladatelských postupů použitých k jejich převodu. Výsledky analýzy budou použity pro nastínění překladatelské tendence při překladu těchto jmen.

Klíčová slova

dánština, čeština, překlad, propria, translatologie, překladatelské strategie, réalie

Abstract

The aim of this master thesis is to analyse the translation solutions used for the translation of proper names between Danish and Czech in five contemporary translations of Danish fiction. The first part deals with the definition and division of proper names in the Czech linguistic theory and with the analysis of the Translation studies literature, which will serve as the basis for the analysis. The main focus of the following part is the qualitative and quantitative analysis of the individual translation solutions in the analysed texts. The analysed proper names will be divided according to the translation procedures used in their translation. The results of the analysis will be used to draft the tendency in the translation of these names.

Keywords

Danish, Czech, translation, proper names, Translatology, translation strategies, realia

OBSAH

1	ÚVOD	8
2	TEORETICKÁ ČÁST	9
2.1	VLASTNÍ JMÉNA	9
2.1.1	<i>Základní dělení</i>	9
2.1.2	<i>Kategorizace proprií</i>	10
2.1.3	<i>Rozdíly v pravopisu proprií v dánštině a češtině</i>	13
2.2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA – TRANSLATOLOGIE	14
2.2.1	<i>(Anti)iluzionistický překlad</i>	14
2.2.2	<i>Funkční hledisko překladu</i>	15
2.2.3	<i>Osa věrnost X volnost – dvojitá norma v překladu</i>	18
2.2.4	<i>Překladačské přístupy k překladu vlastních jmen</i>	19
2.2.5	<i>Překladačské postupy</i>	24
3	PRAKTICKÁ ČÁST	28
3.1	KRITÉRIA PRO VÝBĚR ANALYZOVANÝCH TEXTŮ	28
3.1.1	<i>Žánr</i>	28
3.1.2	<i>Časový faktor</i>	29
3.1.3	<i>Výskyt proprií</i>	29
3.2	PŘEDMĚT ANALÝZY	30
3.2.1	<i>Antroponyma</i>	30
3.2.2	<i>Toponyma</i>	30
3.2.3	<i>Institucionyma</i>	30
3.3	OSA NATURALIZACE A EXOTIZACE	31
3.4	ANALYZOVANÉ PŘEKLADAČSKÉ POSTUPY	31
3.4.1	<i>Překladačské postupy na ose exotizace X naturalizace</i>	33
3.5	METODIKA EXCERPT	33
3.6	ANALÝZA PŘEKLADAČSKÝCH ŘEŠENÍ	33
3.6.1	<i>JESPER STEIN – SBOHEM PTÁČKU</i>	34
3.6.2	<i>Antroponyma</i>	34
3.6.3	<i>Toponyma</i>	35
3.6.4	<i>Institucionyma</i>	36
3.6.5	<i>Závěry analýzy</i>	37

3.6.6	<i>JAN SONNERGAARD – POSLEDNÍ NEDĚLE V ŘÍJNU A JINÉ TEMNÉ PŘÍBĚHY</i>	38
3.6.7	<i>Antroponyma</i>	38
3.6.8	<i>Toponyma</i>	39
3.6.9	<i>Institucionyma</i>	40
3.6.10	<i>Závěry analýzy</i>	41
3.6.11	<i>PETER HØEG – AŽ NADEJDE ČAS</i>	42
3.6.12	<i>Antroponyma</i>	42
3.6.13	<i>Toponyma</i>	43
3.6.14	<i>Institucionyma</i>	44
3.6.15	<i>Závěry analýzy</i>	45
3.6.16	<i>JAKOB MELANDER – KRVAVÝ VÍTR</i>	46
3.6.17	<i>Antroponyma</i>	46
3.6.18	<i>Toponyma</i>	47
3.6.19	<i>Institucionyma</i>	49
3.6.20	<i>Závěr analýzy</i>	50
3.6.21	<i>PETER HØEG – TICHÁ DÍVKÁ</i>	51
3.6.22	<i>Antroponyma</i>	51
3.6.23	<i>Toponyma</i>	52
3.6.24	<i>Institucionyma</i>	53
3.6.25	<i>Závěr analýzy</i>	54
3.7	SHRNUTÍ POZNATKŮ	55
3.7.1	<i>Toponyma</i>	56
3.7.2	<i>Antroponyma</i>	57
3.7.3	<i>Institucionyma</i>	58
3.8	DETEKTIVNÍ ROMÁNY	58
3.9	PŘEKLADY R. NOVOTNÉHO A ROMÁNŮ P. HØEGA	59
3.10	PŘEKLADATELSKÁ VOLNOST X VĚRNOST	59
3.11	JAZYKOVÝ REDAKTOR	60
3.11.1	<i>Rozbor odpovědí redaktorského dotazníku</i>	61
3.11.2	<i>Závěr z dotazníkového šetření</i>	62
3.12	PŘEKLADATELSKÁ TENDENCE	63
4	ZÁVĚR	65
5	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68

6	SEZNAM ZKRATEK:	71
	PŘÍLOHA 1. SBOHEM, PTÁČKU	I
	PŘÍLOHA 2. POSLEDNÍ NEDĚLE V ŘÍJNU A JINÉ TEMNÉ PŘÍBĚHY	VIII
	PŘÍLOHA 3. AŽ NADEJDE ČAS	XIV
	PŘÍLOHA 4. KRVAVÝ VÍTR	XIX
	PŘÍLOHA 5. TICHÁ DÍVKA	XXX

1 Úvod

Problematika překladu vlastních jmen je pro svou specifičnost nepochybně velmi zajímavým překladatelským tématem, kterému je překvapivě věnována relativně malá translatologická pozornost. Přitom se jedná o kategorii, která v mnohých případech nejviditelněji odkazuje na cizí kulturu v překladovém díle a metoda jejího převodu může mít velký dopad na to, do jaké míry budou cizí prvky v překladu zachovány. V této diplomové práci se budeme věnovat analýze překladu vlastních jmen z dánštiny do češtiny.

Toto téma bude zkoumáno na pěti současných překladech dánských literárních děl. Budeme rozebírat romány *Krvavý vítr* Jakoba Melandera a *Až nadejde čas* Petera Høega v překladu Roberta Novotného, *Sbohem, ptáčku* od Jespera Steina v překladu Magdaleny Jírkové, román *Tichá dívka* Petera Høega v překladu Heleny Březinové a povídkovou sbírku *Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy* Jana Sonnergaarda od kolektivu překladatelů. Lingvistická data budou získána pomocí ruční excerptce, aby bylo možné zohlednit jejich kontext. Do našeho zájmu budou spadat tyto tři kategorie vlastních jmen: institucionyma, antroponyma a toponyma.

V teoretické části nejdříve definujeme vlastní jména obecně a jejich ukotvení v české lingvistické tradici. Dále provedeme syntézu odborné translatologické literatury týkající se funkční překladatelské metody, problematiky překladu proprií a překladatelských postupů. Tyto poznatky budou tvořit základní východisko pro stanovení použitých překladatelských strategií.

V části praktické se budeme věnovat především kvalitativní a kvantitativní analýze překladatelských řešení v jednotlivých dílech. Bude nás zajímat, v jak se při překladatelském procesu projeví jednotlivé překladatelské postupy, do jaké míry překladatelé dodržují jednotný překladatelský přístup a co mohlo vést k jeho případné variaci. Překlady srovnáme z hlediska rozdílnosti žánru, budeme se také věnovat porovnání děl přeložených jedním překladatelem. Na základě dat získaných z této analýzy se pokusíme stanovit převládající tendenci při překladu vlastních jmen, která bývá nezřídka velmi rozkolísaná. Základním měřítkem pro určení této tendence bude osa přiblížení a oddálení prostředí cílové kultury.

Je třeba dodat, že cílem této práce není kritika překladu analyzovaných děl. Pokud se budeme k jednotlivým převodům vyjadřovat, půjde o snahu poukázat na překladatelskou strategii a překladatelské procesy, případně předložit k některým převodům alternativu. Rozhodně si však nevyhrazujeme právo na konečné řešení.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Vlastní jména

V této kapitole se zaměříme na definici a rozdělení vlastních jmen a jejich ukotvení v české lingvistické resp. onomastické¹ tradici. Budeme se opírat zejména o *Nový encyklopedický slovník češtiny* (NESČ)² a o publikaci *Čeština - řeč a jazyk* Marie Čechové (2000).

2.1.1 Základní dělení

Česká lexikologie dělí podstatná jména na dvě základní kategorie:

Apelativa, či jména obecná, představují skupinu substantiv, jež nesou zobecňující pojmový význam, pojmenovávají předměty a jevy obecně, a to na základě jejich druhů a obecných příznaků (viz Čechová, s. 68). Od propria se liší zejména tím, že nesou tzv. pojmový význam, tedy zobecňující a zobecněný význam, díky němuž jsou schopny se vztahovat k celé třídě předmětů/jevů. Apelativa se tradičně dále dělí do čtyř základních tříd: konkreta, tedy apelativa mající fyzický denotát např. *poklička*, *zebra*; abstrakta, jména označující kulturních jevy bez fyzického denotátu: *čest*, *mysl*; jména vyjadřující nepočítatelné množství: *kamení*, *armáda* a jména látková, která pojmenovávají nedělitelné a nepočítatelné látky a hmoty: např. *sníh* či *olej*. (viz Čechová, s. 153).

Oproti tomu **vlastní jména** – propria nebo také onyma – se vyznačují svou jedinečností, schopností vyčlenit se ze skupiny obecných jmen. Propria pojmenovávají specifický denotát a označují objekt jako jedinečný ve svém druhu. Význam onym není tedy tvořen součtem jejich charakteristických rysů, ale vždy poukazuje na specifickou a konkrétní skutečnost či jednotlivce (viz. Čechová, s. 68). Pro vyjádření propria mohou být použita též apelativa/skupina apelativ, v tomto případě však zcela ztrácejí svůj původní význam např. město *Železný Brod*. Aby nedocházelo k jejich záměně, bývají propria v textu často graficky oddělena, a to zejména velkým písmenem (viz. níže). Byť je toto základní rozdělení vztaheno na třídu podstatných jmen, je třeba dodat, že vlastní jména mohou být též vyjádřena adjektivem nebo adverbem.

Přestože onomastika nabízí relativně konkrétní a strukturovanou definici propria, mezi lingvisty zkoumající tuto oblast se vedou spory (srov. NESČ) o jednotnou definici a zařazení propria. Vlastní jména jsou lingvistickou oblastí s relativně propustnými, neostrými hranicemi.

¹ Onomastika je lingvistická disciplína zabývající se výzkumem vlastních jmen.

² Dostupné z: <https://www.czechency.org/>

Obě kategorie v některých případech volně přecházejí v druhou. Proces přechodu od proprií k apelativům se nazývá *apelativizace*, zatímco proces opačný se nazývá *onymizace*.

2.1.2 Kategorizace proprií

Stejně jako v základním rozdělení substantiv se i zde budeme opírat zejména o NESČ, neboť pojednává o této tématice velmi podrobně a nabízí syntézu několika lingvistických přístupů. Zvláštní pozornost bude věnována rozdělení toponym, antroponym a institucionym, které budou tvořit těžiště naší překladatelské analýzy. V NESČ nalezneme základní onomastické rozdělení proprií dle kritéria životnosti na dvě hlavní skupiny: **bionyma** a **abionyma**.

Pod bionyma jsou řazeny názvy živých či jakoby živých bytostí a jiných organismů fixovaných v sociálních vztazích. Bionyma jsou dále rozdělena na:

Antroponyma – vlastní jména osobní

Antroponyma jsou propria označující člověka – jednotlivce či skupinu lidí. Z hlediska slovních druhů do této skupiny spadají pouze substantiva (byť např. slovesného původu jako příjmení *Přinášel*) či substantivní syntagmata jako *Červená Karkulka*. Hlavním funkcí antroponym je identifikovat jedince a odlišit ho od skupiny ostatních jedinců. Vlastní jména osobní často vznikají na základě dominantní fyzické či psychické charakteristiky jedince např. příjmení *Šťastný*. Antroponyma dělí encyklopedický slovník dále na:

1. Vlastní jména osobní, která jsou dále rozčleněna na:

- rodná a křestní jména – *Petr, Marie*
- příjmení – *Jensen, Nováková*
- oficiální osobní jména – jména používána během tzv. jednojmennosti v 11. – 13. století, k identifikaci osob, bývala též doplněna o tzv. příjmi
- hypokoristika – jedná se o záměnu neutrálního jména za jeho expresivní formu, toto proprium plní také expresivní funkci – *Janička, Honzík*
- otčestvo – do této kategorie spadají ruská propria odvozená z vl. jména otce *Lev Nikolajevič Tolstoj*

- přezdívky – neoficiální proprium, které blíže charakterizuje osoby (řidčeji též místa i věci), u osob se vztahuje ke konkrétní činnosti či vlastnosti pojmenovávaného – *Brebita, Kulturista*
- jméno po chalupě – dříve používané vl. jméno, které nabyl nový majitel objektu po majiteli starém
- fiktonyma – jedná se o jméno používané k zatajení pravého jména jednotlivce, dělí se na pseudonyma (pro označení osob) a na kryptonyma (pro místo, věc apod.)

2. Skupinová antroponyma – kategorie proprií označujících skupinu lidí. Dělí se na:

- obyvatelská jména – vlastní jména tvořená na základě příslušnosti k nějakému místu: *Berlíňan, Evropan*
- etnonyma – vlastní jméno kmene nebo národa: *Češi, Azték*
- rodinná jména – označují rodinu jako celek nebo její členy – *Novákovi*
- rodová jména – používají se pro označení rodu – *Přemyslovci*
- skupinové přezdívky – přezdívky pro větší skupinu osob – *zelenáči*

3. Nepravá antroponyma

Do této skupiny se řadí vlastní jména bytostí, kterým je přisuzována lidská podoba – *Šípková Růženka, Igráček*; jejich specifickou skupinu pak tvoří theonyma, která označují jména bohů a bohyň – *Zeus, Thor*.

Posledními dvěma skupinami bionym jsou zoonyma označující jména zvířat a fytonyma, vlastní jména rostlin.

Druhou třídou vlastních jmen tvoří abionyma, tedy vlastní jména neživých či člověkem vytvořených objektů a jevů. Do této skupiny dle NESČ patří:

Toponyma

Za toponyma onomastika označuje nejčastěji propria vázající se k pozemským objektům, které lze zaznamenat na mapě. Podle typu objektu, který toponymum pojmenovává se rozlišují: **chromonyma**, která označují obydlené/neobydlené přírodní (poušť *Atakama*,

Afrika) nebo správní celky (okres *Praha-východ*, *CHKO Beskydy*) o větší rozloze; **oikonyma** (vlastní jména místní) – používají se pro (i zaniklé) obydlené objekty pevně fixované v krajině, patří sem zejména názvy měst, vsí, ale i domů – *Tábor*, *Vejele*; **anoikonyma** (pomístní jména) – označují neživé přírodní objekty a jevy pevně fixované v krajině. Mezi anoikonyma patří zejména hydronyma (názvy řek, rybníků, jezer atd.), agronyma označující názvy pozemků jako zahrad, sadů nebo lesů či **hodonyma**, která označují jména dopravních cest, mostů či železnic.

Specifickou podkategorií toponym, jsou **urbanonyma**, která tvoří jakýsi průnik oikonym a anoikonym, neboť označují jak objekty sídlení, tak nesídelní. Tato toponyma tvoří speciální skupinu, která v sobě zahrnuje objekty ležící v katastru konkrétního města. K této skupině patří např. názvy ulic, náměstí, městských čtvrtí a sídlišť, parků či památníků. Někteří lingvisté do urbanonym řadí také vlastní jména důležitých objektů jako kin, divadel či nemocnic.

Urbanonyma jsou často tvořena také tzv. honorifikačními toponymy, tedy vlastními jmény udanými na počest konkrétní osoby, organizace či hnutí jako např.: Náměstí *Františka Křížíka*, *Čechův most*.

Kosmonyma – propria pro objekty, které se nacházejí mimo planetu Zemi

Chrématonyma

Třetí podkategorii abionym tvoří chrématonyma, která se od předchozích dvou podkategorií abionym liší zejména tím, že nejsou zakotvena v přírodě, ale v jiných vztazích jako např. politických, ekonomických či kulturních. Rozlišují se na:

- **jména společenských jevů** jako jsou např. svátky (*Velikonoce*) nebo dějinné jevy (*Sametová revoluce*)
- **jména společenských institucí** – institucionyma, do této podkategorie patří názvy institucí politických (*TOP09*), zákonodárných (*Parlament ČR*), administrativních (*Finanční úřad*), hospodářských (*Asociace penzijních fondů ČR*), obchodních (*Komerční banka*) či školských (*Karlova univerzita*), kulturních (*Divadlo Oskara Nedbala*) nebo vědeckých (*Akademie věd*)
- **výsledky společenské činnosti** – jako jsou diplomatické akty (*Listina základních práv a svobod*), umělecké činnosti (*Labutí jezero*), jedinečné výrobky (*Titanic*) apod.

Čechová (srov. 2000, s. 68) dělí propria také dle základní osy živé X neživé. Do první skupiny řadí: **antroponyma; jména národní, kmenová a obyvatelská** – tuto skupinu vyděluje z antroponym a chápe ji jako samostatnou a dodává, že jako vlastní lze tato jména chápat pouze ve významu souhrnném (např. pro odlišení *Dánů, Jihočechů* aj.) a **jména zvířecí**.

Do druhé skupiny, jmen neživých věcí, zařazuje **jména nebeských těles; jména zeměpisná** (toponyma) v poměrně širokém smyslu slova, kromě přírodních jevů sem zařazuje např. též jména měst, ulic ale i jména významných staveb. Třetí skupinu pak tvoří jména lidských výtvorů a zařízení – **chrematonyma**.

Pro úplnost ještě uveďme stručně třetí pohled na dělení proprií, které ve své práci *Úvod do obecné onomastiky* nabízí Šrámek (1999, s. 163-165). Autor nabízí následující třídy onym:

1. Geonyma
 - 1a. toponyma, která se dělí na oikonyma (osídlené objekty) a anoikonyma (objekty neosídlené)
 - 1b. kosmonyma
2. Bionyma
 - 2a. antroponyma
 - 2b. nepravá antroponyma
 - 2c. theonyma
 - 2d. zoonyma
 - 2e. fytonyma
3. Chrématonyma

Na rozdíl od předešlých dvou autorů vyděluje chrématonyma jako samostatnou skupinu a nikoliv jako podskupinu abionym.

2.1.3 Rozdíly v pravopisu proprií v dánštině a češtině

Již jsme zmínili výše, v textu bývají propria rozlišována velkými písmeny. Dánský a český úzus se v tomto ohledu v několika aspektech liší.³ V obou jazycích platí, že se jednoslovná propria zpravidla píší s velkým počátečním písmenem, stejně jako první slovo

³ Budeme vycházet z údajů z *Pravidel českého pravopisu a Danske Sprngævn.*

víceslovných onym.⁴ V dánštině se však používá zpravidla pro následující člen(y) pojmenování, kromě gramatických slov jako předložek nebo členu, velké písmeno. Oproti tomu v češtině by se mělo v těchto slovech psát písmeno malé (výjimku tvoří případy, kdy následující část sousloví tvoří další proprium např. *Hrubý Jeseník*). Tyto rozdíly se týkají např. hydronym: *Indický oceán* (CS) - *Det Indiske Ocean* (DA) či některých institucionym: *Evropská unie* (CS) - *Den Europæiske Union* (DA). V češtině se také na rozdíl od dánštiny používá velké počáteční písmeno pro pojmenování etnonym *Dán X dansker*.

2.2 Teoretická východiska – translatologie

V této kapitole se budeme věnovat rozboru translatologické literatury, jež bude tvořit základní opěrné body v praktické části. Stěžejním dílem, zejména pro úvodní podkapitoly a oddíl *Funkční hledisko překlada*, pro nás bude publikace *Umění překlada* (1. vyd. 1963) jednoho z nejvýznamnějších českých translatologů Jiřího Levého, který položil základy české moderní translatologie. Úvodní část doplníme také o díla, která na Levého teorii navazují. Pro definici překladatelských postupů se budeme opírat především o poznatky translatologů Newmarka, Vinaye, Vázqueze-Ayory a Dalbermeta. Hlavní osu podkapitoly o překlada vlastních jmen budou tvořit poznatky J. Levého, M. Knappové a C. Mougoyanni.

2.2.1 (Anti)iluzionistický překlad

Ve své překladatelské teorii se Jiří Levý intenzivně zabývá postavením překlada v cílové kultuře a jeho (ne)viditelností v ní. Základní koncepcí pro jeho překladatelskou teorii tvoří tzv. *noetická komptabilita*, kterou Levý definuje jako obecnou kategorii pro specifické případy, kterými jsou např. „*výstižnost překlada, stejně jako pravdivost obrazného pojmenování, pravděpodobnost motivace*“ (Levý, 1998, s. 40). Postoje k této komptabilitě staví do dvou extrémů v podobě iluzionizmu a antiiluzionizmu (tamtéž).

Iluzionistická překladatelská metoda je založena na požadavku, aby dílo imitovalo předlohu a vypadalo jako původní. Cílem této metody je tedy vytvoření zdání, že se čtenáři dostává originálního díla. Iluzionistický překladatel se snaží z textu „zmizet“ a vytvořit dojem nezprostředkovaného textu. Tato překladatelská iluze je založena na dohodě se čtenářem. Recipient textu sice ví, že se o originál nejedná, „[...] *ale žádá, aby překlad zachoval kvality*

⁴ V češtině se toto pravidlo neaplikuje, v případě, že na začátku sousloví stojí obecné jméno druhové – *mys Horn*.

originálu“ (Levý, 1998, s. 41). Pokud překlad tento předpoklad naplňuje, je čtenář ochoten dílo číst jako původní dílo cizojazyčného spisovatele (tamtéž).

Oproti tomu překladatelská metoda **antiiluzionistická** otevřeně přiznává, že svým příjemců poskytuje pouhou napodobeninu a odraz skutečnosti, a poukazuje tak na svou nepůvodnost. Antiiluzionistický překladatel se může odpoutat od iluze překladu, překládané dílo komentovat nebo se explicitně obracet ke čtenáři (srov. Levý, 1998, s. 41). Autor dodává, že antiiluzionistické překlady jsou svým způsobem parodie a jsou velmi řídké, neboť „*překlad má především cíl reprezentativní, má vystihnout předlohu.*“ (tamtéž)

Z těchto dvou přístupů volí Levý jako základní východisko své překladatelské teorie metodu iluzionistickou. Hlavním kritériem pro podobnost s textem originálu přitom není shodný čtenářský zážitek u čtenáře originálu a překladu, ale „*identit[a] z hlediska funkce v celkové struktuře kulturněhistorických souvislostí*“ (Levý, 1998, s. 42) obou čtenářů.⁵ Překladatel tak musí při převodu zohlednit situaci ve svém domácím prostředí. O funkční metodě překladu podrobněji níže.

2.2.2 Funkční hledisko překladu

Než se budeme zabývat charakteristikou funkčního překladatelského stylu, budeme v krátkosti věnovat pozornost teorii *přenosu invariantní informace*. Vilikovský definuje invariantnost jako „*významovou totožnost prvků originálu v překladu*“ (Vilikovský, 2002, s. 29). Invariantní jádro, které tvoří základ pro čtenářskou a překladatelskou konkretizaci, označuje Popovič jako „*základní, neměnitelné sémantické prvky v textu*“ (In: Vilikovský, 2002, s. 29). Tato teorie vychází z předpokladu, že za jednotlivými slovy je určitý sémantický obsah, který může být při převodu vyjádřený různými prostředky – variantami. Vilikovský však dodává, že tato definice není zcela bezproblémová, neboť může vytvářet dojem, že obsah je zcela oproštěn od své jazykové podoby a zároveň z ní vyvstává i otázka vztahu mezi jazykem a jeho schopností vyjádřit určitý význam. I přesto se však podle autora lze dopracovat k významu textu na základě jeho analýzy, ta však nikdy není zcela objektivní a odvíjí se od osoby, jež text analyzuje. Překlad je tedy do značné míry dílem interpretačním. (viz. Vilikovský, s. 30).

⁵ V německé translátologické teorii skoposu propagované K. Reissovou a H. Vermeerem je překlad řízen účelem (*Skopos*), kterému jsou podřízené jednotlivá řešení. Za nejdůležitější faktor ovlivňující *Skopos* cílového textu považují autoři právě jeho adresáta (srov. Nord, 1997, s. 29).

Otázkou variantního a invariantního obsahu textu se v *Umění překladu* věnuje také Levý. Z hlediska zachování jednotlivých aspektů při překladu dělí elementy na *invariabilní* tedy ty, které by měly být při překladu zachovány, a na elementy *variabilní*, jež mohou být nahrazeny domácím ekvivalentem. Jednotlivé elementy dále dělí podle rozdílných žánrů.⁶ Nalezení invariantu textu na základě originálu⁷ je pak podle autora jedním ze základních úkolů překladatele, který při překladu určuje ideově-estetickou hodnotu přeloženého díla.

Zmínění autoři tedy vycházejí z předpokladu, že překladatel může převádět jeden jazykový prostředek prostředkem odlišným, je-li při převodu zohledněn sémantický obsah originálu (invariantní jádro). Takto tedy lze např. převést vulgarismus jinou lexikální jednotkou, která však má v CJ stejnou konotaci.

Funkční přístup k translatologii

V této práci se budeme opírat o funkční pojetí translatologie, které tvoří základní úhel pohledu moderního českého uvažování o překladu.⁸ Za hlavní pojímá hledisko funkční také Jiří Levý. Konstatuje, že pojetí překladu se v české tradici opírá zejména o chápání *Pražského lingvistického kroužku* (PLK) a jednoho z jeho zakladatelů V. Mathesia, jež přišel se zásadou, že je důležitější „*rovnost uměleckého účinku než stejnost uměleckých prostředků*“ (In: Levý, 1998, s. 27). Z podobného předpokladu vycházel také další člen PLK Roman Jakobson, který funkční metodu aplikoval mj. na překlad poezie a požadoval, aby byla pro překlad básně zvolena forma, která „*v kruhu forem daného básnického jazyka funkčně, nikoliv zevně odpovídá formě originálu.*“ (tamtéž).

Dalším důležitým východiskem pro Levého funkční hledisko je teorie britského teoretika překladu J. C. Catforda, který dělí překladatelské postupy do dvou skupin na *omezený překlad a totální překlad*. Pod omezeným překladem rozumí pouhý lineární převod na jedné jazykové úrovni - např. napodobení cizí výslovnosti nebo grafiky či převod lexikální. Oproti tomu překlad totální, ke kterému se kloní Levý, se neomezuje na přímý převod mezi jednotlivými jazykovými vrstvami, a může tak docházet i k posunu napříč jednotlivými

⁶ Pro uměleckou prózu a drama Levý jako invariantní stanovuje kategorie denotativní a konotativní význam, stylistické zařazení slova a větnou skladbu. (Levý, 1998, s. 24)

⁷ viz kapitola o překladatelských postupech

⁸ Československá translatologie 60. a 70. let (reprezentovaná zejména J. Levým a A. Popovičem) v mnoha ohledech předjímala některé základní koncepty platné v dnešní západní translatologii, jako je mj. důležitost funkce v překladu, funkčního přístupu k hodnocení překladu a čtenářské i překladatelské interpretace textu; zaměření na praxeologii a sociologii překladu či charakteristika protichůdných norem a hodnot jakožto kategorií proměnlivých v místě i čase ve výchozích a cílových jazycích a kulturách. (srov. Špirk, 2016, s. 94-95)

vrstvami, což umožňuje „*funkční posuny od jednoho jazyka k druhému*“ (srov. Levý, s. 26, citace z téže strany).

Funkční hledisko akcentuje v práci *Překlad jako tvorba* také slovenský translatolog Ján Vilikovský. Ve své úvaze o překladu se opírá o bulharského translatologa A. Ljudskanova. Tvrdí, že: „*Cílem překladu je reprodukovat nikoliv jazykové prostředky, ale informaci, kterou vyjadřují... [...] Proto posláním překladu je reprodukovat funkci oznámení, nikoliv jeho konstituční prvky*“ (Vilikovský, 2002, s. 21). Z toho autor vyvozuje, že překlad má totožný význam jako originál, splňuje-li totožnou funkci s ohledem na danou komunikační situaci; a že cílem překladu by mělo být oznámení jako celek, ne jeho stavební prvky.⁹ (srov. Vilikovský, 2002, s. 22). Díky těmto dvěma aspektům je podle Vilikovského možné překládat lexikální jednotky, které nemají v CJ přímé ekvivalenty nebo vůbec neexistují.

K rozvoji funkční metody přispěl také významný americký translatolog Eugene Nida, který zavádí pojem dynamické (později přejmenované na funkční) ekvivalence. Nida taktéž dělí překlad do dvou skupin. První tvoří překlad orientovaný na výchozí sdělení, který se snaží zachovat co nejvěrněji jeho formální stránku a obsah. Pro tento typ převodu zavádí Nida pojem *formální ekvivalence* (srov. Nida, 1964, s.165). Její protějšek tvoří zmíněná *funkční ekvivalence*, jež je projevem překladu orientovaného na příjemce reflektujícího význam a záměr originálu (viz. Nida, 1964, s. 166). Mělo by se přitom jednat o „*nejbližší přirozený ekvivalent sdělení v jazyce originálu*“ (Nida, 1964, s. 166).

Funkční přístup a s ním funkční ekvivalence, coby fundamentální způsob převodu, přetrvává v české translatologické tradici i do dnešní doby. Za základní princip překladu jej považuje ve své publikaci např. Knittlová (Knittlová a kol. 2010). K tomuto přístupu uvádí, že „*[...] nezáleží na tom, použijeme-li stejných či jiných jazykových prostředků, ale na tom, aby plnily stejnou funkci, a to pokud možno po všech stranách.*“ (Knittlová a kol, 2010, s. 7) Zdůrazňuje, že rozdílné jazyky mohou vyjadřovat tutéž situaci různými jazykovými prostředky, které vyplývají z jejich lingvistického systému. V návaznosti na Jakobsona poukazuje mimo jiné i na fakt, že pro překladatele je často větší problém vyrovnat se s kategorií, kterou ve svém jazyce vyjádřit musí (v našem případě se bude jednat zejména o českou deklinaci).

⁹ Vztahu mezi celkem a jeho částmi se věnoval také Levý a zdůrazňoval nutnou dialektiku mezi těmito dvěma částmi a jejich rovnováhu. Klání se také spíše na stranu celku, jemuž by měly být podřízeny ty výrazy, jejichž jednotlivá slova nemají samostatný význam, ale jsou součástí celku. Sem řadí např. lidová rčení či idiomy. Avšak v celku by neměly zaniknout důležité jednotlivosti, zvláště pak ty, které jsou nositelem obecnější hodnoty. (viz. Levý, 1998, s. 129, 135)

Na základě těchto poznatků tedy budeme předpokládat, že zaměření na funkčnost jazykových jednotek v překladu a cílové kultuře bude také základním východiskem pro překladatele námi vybraných textů.

2.2.3 Osa věrnost X volnost – dvojí norma v překladu

V naší analýze se budeme věnovat hodnocení překladatelských řešení v textu. Pro problematiku hodnocení překladu stanovuje Levý v *Umění překladu* základní hledisko hodnoty a jejího vztahu k převládající normě v daném druhu umění. Pro reprodukční umění (kam patří také překlad) stanovuje dvě základní normy: normu reprodukční – požadavek věrnosti a normu *uměleckosti* – požadavek krásy (viz Levý, 1998, s. 88). Po technické stránce se tyto dva póly v překladu projevují jako opozice překladatelské věrnosti a volnosti. Překladatelé, kteří volí překladatelskou metodu věrnou, se snaží o co nejpřesnější reprodukci originálu, zatímco při použití metody volné (adaptační) se zaměřují na „*estetickou a myšlenkovou blízkost čtenáři*“ (tamtéž), tedy na to, aby překladem vzniklo dílo, které lze vnímat jako původní české.

Levý chápe překladatelskou normu věrnosti jako normu pravdivosti, tedy takovou, která není doslovnou kopií díla, ale jeho čtenáři zprostředkovává všechny podstatné prvky a měla by především působit stejně jako originál. Levý dodává, že při překladu musí brát překladatel v potaz také perspektivu svých příjemců. Čtenář překladu má jiné kulturní a znalostní zázemí než čtenář originálního díla a při převodu je na to třeba brát ohled a text tomuto aspektu řádně přizpůsobit. Svému čtenáři tedy musí zprostředkovat zejména významovou a estetickou hodnotu textu, nikoliv jeho formu (srov. Levý, 1998, s. 90).

U kritéria uměleckosti, krásy Levý upozorňuje na tendenci překladatele originál opravovat a přikrášlovat (Levý, 1998, s. 92) a dodává, že podobné úpravy jsou značně nebezpečné, neboť překladatelův vkus bývá subjektivní a zdánlivě chybný originál odráží spíše jeho špatné pochopení díla.

Oběma metodám přikládá stejnou důležitost s tím, že jsou pro dílo nepostradatelné a vzájemně se nevylučují. Blízkost či vzdálenost předlohy potom nechápe jako kritérium pro určení hodnoty díla, ale pouhý ukazatel metody jeho převodu. Není navíc směrodatné, pro jakou metodu se překladatel rozhodne, ale jak s touto metodou dokáže pracovat. Osu věrnosti a volnosti budeme sledovat i v našich překladových textech a zhodnotíme, ke které z těchto norem mají překladatelé tendenci se přiklánět.

2.2.4 Překladatelské přístupy k překladu vlastních jmen

Jak jsme již naznačili v předchozí kapitole, mezi jednu z nejdůležitějších funkcí vlastních jmen v textu patří jejich schopnost označovat něco jedinečného a individuálního. Tato specifická také do jisté míry ztěžuje jejich převod z VJ do CJ. Vzhledem k tomu, že odkazují na konkrétní skutečnost, nelze je zpravidla z textu vypustit nebo nahradit výrazem obecnějším. Další výzvou, kterou pro překladatele představují, je také fakt, že často nejzřetelněji¹⁰ odkazují na kulturu originálu¹¹. Tuto skutečnost komentuje Levý v kapitole o podvojnosti přeloženého díla. Mluví o napětí, které vzniká mezi obsahem vytvořeném v cizím prostředí a nepůvodním jazykem díla. Tato rozporuplnost se podle něj projevuje právě při překladu např. křestních jmen (viz Levý, 1998, s. 96). Při zanechání originálního tvaru můžeme narazit na problém se skloňováním, naopak při snaze o naturalizaci pak na to, že nemusíme najít vhodné české protějšky a text bychom mohli až příliš oddalovat originálu.

Na problematiku se budeme dívat odděleně s ohledem na vlastní jména osobní a zeměpisná. S přihlédnutím k tomu, že překladu chrématonym není mezi teoretiky překladu věnována významnější pozornost¹² a mnohá instituciony lze pro jejich zeměpisnou povahu řadit k urbanonymům, budeme je v následujícím rozboru translatologické literatury řadit mezi toponyma.

Translatologický pohled na překlad antroponym

Levý rozděljuje překlad proprií do několika kategorií dle jím definovaných překladatelských postupů a zkoumá jejich převod v literárních textech. O *překladu v pravém smyslu slova*, převodu jednoznačným ekvivalentem, jde dle něj mluvit jen ve výjimečných případech, má-li vlastní jméno pouze významovou hodnotu, jako je tomu např. u středověkých dramát – postava se jménem *Misericordia – Milosrdenství*. (srov. Levý, s. 1998, 115-116)

Propria, jež jsou závislá na své národní formě, je pak nutné substituovat nebo transkribovat. Substituci¹³, převod za použití domácí analogie, navrhuje Levý pro

¹⁰ Na první pohled si čtenář nepochybně všimne také cizích grafémů v těchto jménech – v případě dánských proprií to jsou grafémy ø, æ, å.

¹¹ Z tohoto důvodu považuje např. Christina Mougoyanni překlad vlastních jmen za velmi důležité translatologické téma, protože ony jsou nositeli kulturních odkazů a vyjadřují celou řadu historických, geografických aj. informací. (Mougoyanni, 2001, s. 44).

¹² Zaměřují se např. na překlad názvů literárních děl nebo na převod názvů výrobků, žádná z těchto kategorií však netvoří součást analýzy v naší práci. O konkrétních typech analyzovaných chrématonym viz. kapitola 3

¹³ Jako případ čisté substituce uvádí Vilikovský právě převod jména pomocí domácí analogie na příkladu James – Diego – Jakub (Vilikovský, 2002, s. 133)

charakterizační a typizační jména¹⁴, tedy jména, která stále nesou určitý význam. Pokud jej zcela ztrácí, zbývá pouze *transkripce*, přepis. (tamtéž) Při překladu onym je však důležité vzít v potaz jaký význam mají v celku díla, tak tedy například příjmení, jež mají sémantický obsah (*Stor* – dán. *Velký*) sama o sobě se nepřekládají, neboť se nijak nepodílí na významové výstavbě díla. Levý také dodává, že pro překlad vlastních jmen nelze stanovit obecnou teorii a překladatel musí posuzovat každý příklad odděleně (srov. Levý, 1998, s. 97).

Podobné hledisko zaujímá pro překlad antroponym také Peter Newmark. Uvádí jako hlavní překladatelský postup pro převod křestních jmen a příjmení transferenci, neboť zachovává jejich národnost, avšak za předpokladu, že tato jména nemají v textu další konotace. (viz Newmark, 1986, s. 214) Antroponyma by se podle něj měla překládat pouze v případě, mají-li již zavedený ekvivalent nebo jsou použita metaforicky. (srov. Newmark, 1986, s. 70) Výjimku tvoří podle autora jména svatých a vladařů, která bývají překládána a jména řeckých a římských klasiků, jež podléhají často naturalizaci.

Pokud v krásné literatuře jméno konotaci má, jako např. v pohádkách, je možné ho přeložit, za předpokladu že není důležitá jeho národnost. Je-li důležitá jak konotace, tak národnostní aspekt výrazu, doporučuje Newmark nejdříve výraz přeložit a pak jej zpětně „naturalizovat“ do výchozího jazyka – *Nabatov* – *alarm* – *Alarmov* (Newmark, 1988, s. 215).

Překladu antroponym se věnuje také M. Knappová. Rozděluje otázku převodu osobních jmen do tří oblastí jejich používání, z nichž si každá žádá odlišný přístup: *společenská komunikace*, *osobní doklady* a *překladová literatura*. Pro poslední skupinu neplatí podle autorky žádný jednotný úzus (vyčleňuje odbornou literaturu a cestopisy, ve kterých se pro jednoznačnou identifikaci antroponyma ponechávají v původní podobě), protože při jejich převodu hraje roli mnoho různých faktorů jako *osoba překladatele* – jeho překladatelské hledisko, zkušenosti a přístup, tak *zvláštnost překládaného díla* – jazyková zvláštnost, literární žánr nebo jeho cílové publikum. Touto komplexností se významně liší od prvních dvou skupin. (viz. Knappová, 1983) Z tohoto důvodu nelze stanovit pro jejich překlad zastřešující přístup, protože každé literární dílo má svá specifika.

Pro literární překlad navrhuje Knappová tři druhy překladatelských řešení. Vztahuje je zejména na jména křestní, k příjmením dodává, že se zpravidla nechávají v podobě původní, pouze dochází k jejich přechylování (viz níže). První možností překladatele je ponechat jméno v *původní cizojazyčné podobě*, je však nutné přizpůsobit ho české deklinaci a provést případnou

¹⁴ Výjimkou jsou podle něj jména v příbuzných jazycích, kde se lze významu dobrat a substituce tedy není nutná.

transkripci do české podoby. Tento proces se týká kromě osobních jmen také hypokoristik a používá se zejména v převodech neslovanské literatury (Knappová, 1992).

Překladatel může v díle jednotlivé podoby antroponym variovat, pak mluvíme o tzv. *smíšeném postupu*. V díle se setkáváme jak s cizími podobami zahraničních jmen, tak s českými protějšky, zejména pak s domáckými pojmenováními (*Marta, Tereška*). V některých případech též dochází k počeštění jmen cizích, zejména tam, kde by v jejich původní grafické podobě mohlo dojít ke zkomolení. (srov. Knappová, 1983)

Třetím řešením je *pravopisné počeštění podoby jmen*, použití českého ekvivalentu. Podle Knappové se tyto podoby používají zejména při překladu literatury pro děti a mládež, řidčeji v zcela počeštěné podobě v literatuře pro dospělé (zde se používá hlavně ve veselohrách a humoristické literatuře) (tamtéž).

Z uvedených přístupů můžeme vyvodit, že překladatelé mají v zásadě dvě možnosti – při překladu antroponymum ponechat v původní podobě, nebo má-li konotativní význam ke zbytku díla a je vázáno s jeho smyslem a vyzněním, zvolit jeho počeštěnou podobu, a to v podobě přímého či funkčního nebo náhrady za domácí analogii. K domácí analogii by měl překladatel sahat pouze vyžaduje-li si to propojenost se smyslem díla. Všichni teoretici se ale shodují na tom, že je vždy nutné vlastní jméno posuzovat v kontextu konkrétního díla a není možné řešení paušalizovat.

Přechylování

Čeština, podobně jako ostatní slovanské jazyky, rozlišuje kategorii rodového určení příjmení. V českém jazyce se pro označení ženských příjmení používá koncovka *-ová, -á*. Tuto otázku je třeba brát v potaz i při překladu z dánštiny, která, podobně jako jiné analytické jazyky, nerozlišuje mezi mužským a ženským morfologickým tvarem příjmení. Překladatel je tedy postaven před otázku, zda jméno přechýlit či ne. Je dobré poznamenat, že přechylování při překladu usnadňuje fakt, že pro tento proces byla v čeština vypracována podrobná pravidla, jak s těmito antroponymy zacházet.

Knappová přisuzuje přechylování jazykovou a společenskou funkci a dodává, že je v češtině pocíťováno jako závazné. (srov. Knappová, 1986). Explicitně překladatelům krásné literatury doporučuje „*aby upřednostňovali užívání ženských příjmení v podobách v češtině obvyklých, tj. přechýlených*“ (Knappová, 1992). Tuto praxi považuje za zcela běžnou, dodává však, že podobně jako v případě překladatelských řešení, i v tomto případě závisí volba na řadě subjektivních a objektivních faktorů. (Knappová, 1992). Doporučení přizpůsobit ženské příjmení české morfologii nalezneme mj. i na stránkách Jednoty tlumočnicků a překladatelů:

„Maximálně možnou integraci cizích osobních jmen do systému cílového jazyka považujeme za překladatelsky tvořivější a čtenářsky vděčnější než ponechání cizích jmen v původním tvaru (...).¹⁵ Za nejběžnější považují strategii přechýlení i v uměleckých textech.

Přesto můžeme v poslední době pozorovat tendenci nepřechylovat jména např. zahraničních spisovatelek včetně dánských. V českém prostředí tak známe Helle Helle nebo Dorthe Nors. Případné ponechání původního tvaru je často otázkou nakladatelskou, avšak i přesto, že v titulu díla je takový tvar uveden, v souvislém textu jej lze použít v podobě přechýlené. (viz. Knappová, 2003)

Translatologický pohled na překlad toponym

Převodu toponym z cizího jazyka do češtiny se zabývá Knappová (1967) na konkrétním příkladu názvů náměstí a ulic, autorkou navrhované postupy však lze bez problémů vztáhnout také na ostatní zeměpisná vlastní jména. Stejně jako v případě vlastních jmen osobních i zde autorka uvádí, že pro jejich překlad neexistuje není jednoznačný postup (viz Knappová, 1967). Možnosti převodu rozděluje dle tří hledisek: ponechání jména v jeho podobě či míru jeho přizpůsobení domácí kultuře a dle skladebních komponentů proprií. Tyto postupy uvádíme v názorné tabulce (převzato z Knappová, 1967).

¹⁵ *Přechylování v překladech ze stylistického hlediska*, Dostupné z: <http://www.jtpunion.org/K-profesi/Odborne/Prechylovani-v-prekladech-ze-stylistickeho-hledisk>

v původním názvu jsou:	1 název zůstává v původní podobě	2 místo původního názvu je		
		a) normativ jmenovací	b) Překlad obecného jména + základ původního názvu	c) překlad (počeštění) celého názvu
a) obě jména původem obecná	<i>King's Road</i> <i>Place de la Concorde</i>	<i>třída</i> <i>King's Road</i> <i>náměstí</i> <i>Place de la Concorde</i>	<i>Třída King's</i> <i>náměstí</i> <i>Concorde</i>	<i>Královská</i> <i>Třída</i> <i>náměstí</i> <i>svornosti</i>
b) vlastní jméno osobní + jméno obecné	<i>Warwick</i> <i>Street</i> <i>Alexanderplatz</i>	<i>ulice Warwick</i> <i>Street</i> <i>náměstí</i> <i>Alexanderplatz</i>	<i>Ulice Warwick</i> <i>náměstí</i> <i>Alexander</i>	<i>Warwickova</i> <i>Ulice</i> <i>Alexandrovo</i> <i>náměstí</i>
c) jiné vlastní jméno + jméno obecné	<i>Leipziger</i> <i>Strasse</i> <i>Trafalgar</i> <i>Square</i>	<i>ulice</i> <i>Leipziger</i> <i>Strasse</i> <i>náměstí</i> <i>Trafalgar</i> <i>Square</i>	<i>ulice</i> <i>Leipziger</i> <i>náměstí</i> <i>Trafalgar</i>	<i>Lipská ulice</i> <i>Trafalgarské</i> <i>náměstí</i>

Tabulka 1 – Způsoby překladu toponym (Zdroj: Knapová, 1967)

Přístup Knappové považujeme za vhodný pro potřeby naší práce, protože se mj. explicitně věnuje problematice složených onym. Navíc ji specifikuje na překladu germánských jazyků, mezi něž patří také dánština, ve kterých se často obecná část onym stává částí výsledné podoby vlastního jména. U těchto názvů autorka nepovažuje za rušivé, předchází-li jim české apelativum – *náměstí Rådhuspladsen* (PN, s. 17), a to zejména při prvním uvedení tohoto jména.

V beletristickém překladu dává v tomto ohledu prostor překladateli, jeho záměru a tomu, jak se rozhodne charakterizovat místo děje. Dodává, že v překladové literatuře nejčastěji dochází k ponechání původního tvaru či jeho slabému počeštění domácimi sufixy, a to zejména v případě, kdy se překladatel snaží zachovat původní kolorit (srov. Knappová, 1967). Knappová však přesto doporučuje jako hlavní přístup počešťování či přímý překlad

toponym¹⁶, zvláště v případě stylisticky zbarvených a nespisovných prostředků. Z dnešního hlediska bychom mohli s tímto naturalizačním přístupem polemizovat, je však nutné si uvědomit, že publikace vyšla před 50 lety a odráží tak tehdejší dobový úzus.

Mougoyanni (2001) rozděluje toponyma do dvou základních skupin: *endonyma* – onyma ve své původní, domácí podobě (*København*) a *exonyma*, jež se liší od originální formy, většinou na základě tradice, např. použitím transkripce či hláskové změny (*Berlin*). (srov. Mougoyanni, 2001, s. 51). Při překladu proprií mohou být podle autorky použity následující postupy: a) překlad v pravém smyslu slova; b) fonetická a/nebo grafická adaptace, c) ekvivalence, d) transkripce; e) kalk¹⁷; f) složená vlastní jména, ve kterých je dána ekvivalence pouze jedné z částí. (srov. Mougoyanni, 2001, s. 47-49) Podobně jako výše zmínění autoři, ani španělská translatoložka nenabízí návod, kterou strategii použít pro jednotlivé situace, a konstatuje, že pro tento převod neexistuje žádná preskriptivní norma (viz Mougoyanni 2001, s. 50).

Je také třeba dodat, že nepostradatelným aspektem pro správný převod antroponym a toponym je překladatelova hluboká znalost originálního jazyka i kultury. Vlastní jména v sobě mohou často obsahovat kulturně či jazykově podmíněné konotace. Překladatel by měl tyto aspekty umět rozpoznat a snažit se je zohlednit při překladu a adekvátně je převést při překladu textu. Zároveň by také měl být dobře obeznámen s autorovou tvorbou, aby mohl odhalit případnou skrytou symboliku vlastních jmen.¹⁸

2.2.5 Překladatelské postupy

Překlad nepochybně není činností nahodilou, ale vědomou a záměrnou.¹⁹ Při převodu textu z výchozího jazyka (VJ) do jazyka cílového (CJ) musí překladatel provést celou řadu dílčích rozhodnutí, a to na několika jazykových úrovních (nejen na úrovni lexikální, ale také syntaktické či stylistické). Aby byla zaručena koherence překládaného textu a jednotnost těchto řešení, měla by konkrétní překladatelské rozhodnutí podléhat jednotné překladatelské metodě. Jiří Levý dělí překladatelskou činnost do tří po sobě jdoucích fází: pochopení předlohy, ve

¹⁶ Oproti tomu Jindra k problematice překladu zeměpisných jmen dodává, že nejdůležitějším aspektem při rozhodování, zda tato jména přeložit či ne, je jejich „*zavedenost, vkořeněnost původního cizího názvu v povědomí našich čtenářů.*“ (Jindra, 1980, s. 180).

¹⁷ Přičemž pod kalk zařazuje Mougoyanni převod, jež nemění ani grafickou podobu, ani výslovnost.

¹⁸ O motivaci názvů v krásné literatuře bylo napsána řada prací, zde můžeme zmínit např. jméno hradu Zahur, do kterého K. Čapek v románu Krakatit zašifroval jméno Věry Hružové, které se dvořil. (viz. Hrdlička, 1995, s. 82)

¹⁹ Jako záměrné chování ho na příkladu zprostředkované mezikulturní komunikace schematicku definuje např. Nord (1997, s. 10).

kterém klade autor důraz na pečlivé přečtení, a hlavně pochopení ideově-estetických hodnot předlohy ze strany překladatele; dále interpretaci předlohy, ve které by měl překladatel na základě objektivní ideje díla určit svou překladatelskou koncepci a zatřetí přestylizování předlohy, tedy samotný převod díla (srov. Levý, 1998, s. 53-68). Na základě pochopení díla a určení interpretačního stanoviska vytvoří překladatel překladatelskou koncepci, která odráží jeho pojetí předlohy. Tato koncepce pak tvoří základ pro překladatelskou metodu, jež je základním východiskem pro volbu jednotlivých překladatelských postupů, které autor překladu používá. Za překladatelský postup budeme v této práci považovat specifický způsob převodu jazykové jednotky z VJ do CJ.

Tématem překladatelských postupů, jejich definicí a dělením, se zabývá řada translatologických prací, přičemž se tyto pojmy v jednotlivých aspektech často zcela shodují nebo částečně překrývají. Zatímco Jiří Levý v *Umění překladu* (1999) rozděluje postupy na rovině obecnější do tří skupin: *překlad, substituce a transkripce*, autoři zahraniční tuto problematiku rozvádějí detailněji a dělí postupy do specifitějších podskupin. Zde budeme vycházet zejména²⁰ z překladatelských postupů, jak je definuje Newmark (1999), Fernandes s Mougoyanni (In: Králová, 2008). Přístup těchto teoretiků nám připadá pro potřeby naší práce nejvhodnější, neboť autoři postupy aplikují na příkladu převodu vlastních jmen. Zaměříme se zejména na ty překladatelské postupy, jež se zabývají sémantickou podstatou převodu než na postupy, které jsou založené na lingvistických rozdílech mezi dvěma jazyky (touto skupinou myslíme např. *transpozici*, která vychází z gramatických odlišností mezi jazyky (srov. Knittlová, 2000, s. 14). Vzhledem k tomu, že naším cílem je zjistit, do jaké míry se jazykové jednotky při převodu přizpůsobují domácímu prostředí, přijde nám hledisko významové a formální podstatnější než hledisko gramatické.

V následující pasáži si uvedeme seznam pojmů, se kterými budeme v naší analýze pracovat. Definovány jsou tyto pojmy v Newmark (1999, s. 81-90), Králová (2008, s. 92) a Knittlová (2000, s. 15). Kromě stručné definice budou pojmy doplněny o příklady z analyzovaných textů.

Transference – přímé převedení (i grafické) slova/skupiny slov z VJ do CJ, slovo z CJ funguje jako výpůjčka z VJ, za transferenci budeme považovat i slova, jež jsou při procesu překladu přizpůsobena české morfologii či přechýlena, ale jinak zůstávají nezměněná

²⁰ Postup vynechání doplňujeme od Vazquéze-Ayory (In: Knittlová, 2000), neboť jej žádný z následujících třech teoretiků nedefinuje a úplné vynechání informace se v analyzovaných textech několikrát vyskytlo.

Østersund (DA) → *Østersundu* (CS)

Marie Kirkelund (DA) - *Marie Kirkelundová* (CS)

Naturalizace – Přizpůsobení slov VJ výslovnosti a posléze vlastní morfologii CJ, v našem případě se bude jednat také o nahrazení antroponym blízkým ekvivalentem

Katarina (DA) - *Kateřina* (CS)

Kulturní ekvivalent – postup přibližného překladu, při kterém je kulturní pojem z VJ nahrazen obdobným kulturním pojmem z CJ

Tornerose (DA) - *Šípková Růženka* (CS)

Socialministeriet (DA) - *ministerstvo sociálních věcí* (CS)

Funkční ekvivalent – používá se zejména pro převod kulturních pojmů, od předchozího postupu se liší tím, že fenomén z VJ je převeden slovy bez kulturní konotace; jako funkční ekvivalent budeme chápat také volně přeložené přezdívky

Told og Skat (DA) → *berního úřadu* (CS)

Tynde (DA) - *Nudle* (CS)

Generalizace – tento postup se používá pro převod explicitního obsahu výrazem obecnějším, často se jedná o nahrazení konkrétního jména apelativem; ke generalizaci budeme počítat zejména případy, ve kterých je část propria vypuštěna a je ponechána pouze jeho apelativní část

Nansensgade (DA) → *téhle ulici* (CS)

Ørstedsparken (DA) → *parku* (CS)

Kalk – doslovný, přímý překlad slova/skupiny slov, používá se často u slov bez kulturní konotace

Kongens have (DA) → *Královské zahradě* (CS)

Explicitace – přidání dodatečné, vysvětlující či doplňující informace, nejčastěji k transferovanému jevu, může mít jak povahu vnitrotextovou, tedy vyznačenou přímo v textu, tak vnětextovou, která stojí mimo něj, např. ve formě poznámky pod čarou

Bellahøj (DA) → *z okrsku Bellahøj* (CS)

Redukce – část segmentu je při převodu vynechána

Rigshospitalet (DA) → *Královské* (CS)²¹

Vynechání – celá fráze je při překladu zcela vypuštěna

Překladatelská chyba – podobně jako Kaprová (2009), začleňujeme i tuto kategorii, která není postupem jako takovým, ale neúmyslným chybným převodem ze strany překladatele

Bronshøj (DA) → *Bronsjhøj* (CS)

Vzhledem k silné tendenci k tvorbě kompozit v dánštině se také mnoho proprií píše v jednoslovné podobě, k vlastnímu jménu se zpravidla pojí jméno obecné. Případné rozdělení těchto složenin nebudeme brát jako samostatný překladatelský postup, neboť vyplývá z gramatických vlastností češtiny např. *Panuminstituttets* (DA) → *Panumského institutu* (CS)

²¹ dán. *Rigshospital* - *Královská nemocnice*

3 Praktická část

3.1 Kritéria pro výběr analyzovaných textů

Předmět analýzy v této práci budou tvořit následující české překlady a jejich dánské originály:

Peter Høeg – *Den stille pige; Tichá dívka*, přeložila Helena Březinová

Peter Høeg – *De måske egnede; Až nadejde čas*, přeložil Robert Novotný

Jakob Melander – *Øjesten; Krvavý vítr*, přeložil Robert Novotný

Jesper Stein – *Bye, Bye Blackbird; Sbohem, ptáčku*, přeložila Magdalena Jírková

Jan Sonnergaard – výběr z povídkových sbírek *Radiator, Sidste søndag i oktober* a *Jeg er stadig bange for Caspar Michael Petersen; Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy*, přeložil kolektiv překladatelů²²

V této podkapitole shrneme nejdůležitější aspekty, jež hrály roli při výběru těchto textů.

3.1.1 Žánr

Základní otázkou pro výběr textů k analýze byl literární žánr.²³ V úvahu připadaly tři žánry dramata, odborná literatura a literatura krásná. Tvorbu dramatickou jsme zamítli, neboť není do češtiny jsou převedeny z moderní tvorby téměř výhradně díla Astrid Saalbachové, neměli bychom tedy dostatek materiálu na kontrastivní srovnání. Podobná je situace i s literaturou odbornou, která je z dánštiny převáděna spíše okrajově, navíc zde také mohou hrát významnou roli konvence v jednotlivých vědeckých odvětvích. Zvolili jsme tedy analýzu děl krásné literatury. V posledních několika letech jsme svědky rostoucího počtu překladů z dánštiny, z nichž krásná literatura tvoří zcela zásadní součást. Proto bychom si přáli, aby tato práce mohla sloužit jako případný referenční text začínajícím, popř. stávajícím překladatelům z dánštiny k otázce překládání vlastních jmen.²⁴ Samozřejmě si neklademe za cíl vytvořit

²² Překlad vznikl na dánské překladatelském semináři na Oddělení skandinavistiky při Filozofické fakultě Univerzity Karlovy pod vedením Ph.D. Heleny Březinové. Na překladu se podíleli: Zuzana Bartůňková, Antonie Dědečková, Lenka Drugová, Kateřina Dudková, Barbora Hlavatá, Jana Hůřská, Adam Jelšík, Dominika Michalková, Anna Říhová, Martina Stanjurová a David Stybor.

²³ Nabízí se také otázka zahrnutí audiovizuálních děl, neboť dánská kinematografie nabývá v posledních letech v ČR na popularitě. Titulování a dabing jsou však velmi specifickým žánrem a na rozdíl od překladové literatury mají mnohá formální omezení (počet znaků na řádek, délka hlásek aj.). Proto se domníváme, že by tomuto překladu měla být věnována samostatná práce. Srovnání těchto dvou modalit by nepochybně bylo zajímavé.

²⁴ Překladu vlastních jmen z dánštiny se ve své diplomové práci okrajově věnuje např. Markéta Kliková v podkapitole Tématické reálie.

preskriptivní návod na převod těchto jazykových jevů, rádi bychom nastínili jednotlivé póly jejich překladu a s nimi spojené výhody i nevýhody.

V rámci krásné literatury se také nabízí možnost začlenit mezi rozebíraná díla též literaturu pro děti. Této literatuře však (snad s výjimkou pohádek H. C. Andersena) nebyla věnována bližší překladatelská pozornost. Navíc můžeme konstatovat, že strategie při převodu vlastních jmen je v tomto typu literatury relativně konstantně naturalizační.²⁵

Do výběru našich děl jsme také zařadili dva romány detektivní. S přihlédnutím k tomu, že skandinávské (tedy i dánské) detektivky se v posledních letech těší značné popularitě a má své podstatné místo v překladové literatuře, přijde nám opodstatněné je do výběru zahrnout také. Detektivní literaturu zde chápeme jako literaturu bulvární, podskupinu triviální literatury, jak ji definuje Lederbuchová (2002). Autorka za bulvární považuje literaturu, jež „*vyhovu[je] vkusu nenáročných čtenářů schématickým zpracováním látek ze současného života, a to z oblasti obecně vzrušujících čtenářský zájem.*” (Lederbuchová, 2002, s. 45). Nechceme však porovnání těchto dvou děl se zbylými třemi knihami stavět na opozici „vysokého” a „nízkého” umění. Naším hlavním záměrem je zjistit, zda a případně jak se projeví fakt, že se jedná o díla primárně určená širšímu spektru příjemců.

3.1.2 Časový faktor

Vzhledem k tomu, že cílem této práce je pokusit se definovat aktuální překladatelskou tendenci, budou nás zajímat překlady vydané po roce 2000: roku 2007 byl vydán překlad *Až nadejde čas*, roku 2009 *Tichá dívka*, z roku 2015 jsou překlady *Krvavý vítr* i *Sbohem, ptáčku*, převod nejmladší, *Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy*, je z roku 2017. Faktor času hrál též roli při dobovém zasazení děje. Abychom nemuseli při analýze zohledňovat dobovou specifičnost historického prostředí, byla vybrána díla, jejichž děj se odehrává ve 20. a 21. století.

3.1.3 Výskyt proprií

Dalším významným faktorem pro výběr děl k analýze byl frekvence výskytu vlastních jmen v textech. Důležitým kritériem byla samozřejmě co nejvyšší frekvence rozdílných onym pro co nejvyšší počet vzorků pro analýzu. V potaz byla brána též co nejvyšší variabilita v rámci jednotlivých kategorií proprií, ale také co nejvyšší zastoupení jednotlivých skupin v textu.

²⁵ Na příkladu švédské pohádky o Nielsi Holgersenovi se tomuto tématu věnuje velmi zevrubně ve své diplomové práci Linda Kaprová (2009).

3.2 *Předmět analýzy*

V této podkapitole provedeme specifikaci vlastních jmen, která budou podrobena naší analýze. Budeme se přitom opírat o teoretická východiska z kapitoly 2.1. Excerpta z dánských a českých textů jsme rozdělili do následujících tří skupin dle jednotlivých kategorií vlastních jmen:

3.2.1 Antroponyma

Při excerpci textů budou brána v potaz následující vlastní jména osobní: rodná a křestní jména, příjmení, hypokoristika, pseudonyma, přezdívky a nepravá antroponyma. Skupinová antroponyma do výběru nezařazujeme hlavně proto, že ve většině případů mají v češtině svůj zavedený ekvivalent. Pokud by se vyskytlo (předpokládáme z kategorie rodinných či rodových jmen) skupinové antroponymum bez lexikalizovaného ekvivalentu, bude při výběru zohledněno.

3.2.2 Toponyma

Do analýzy budou zahrnuta chromonyma, jména správních celků, oikonyma – zejména jména měst a vesnic i anoikonyma – hlavně hydronyma a hodonyma. Zvláštní pozornost bude věnována zejména urbanonymům. Děj rozebíraných textů se odehrává téměř výhradně v městském prostředí, zaměříme se tedy detailněji zejména na názvy ulic²⁶, parků, náměstí či zastávek hromadné dopravy.

Stejně jako v případě skupinových antroponym, ani v případě toponym (týká se hlavně názvů kontinentů, států a velkých měst) jsme do výsledných excerpt nezapočítávali toponyma, jež byla do češtiny převedena pomocí zavedeného ekvivalentu (kterého navíc bylo využito ve všech případech, ve kterých tato lexikalizovaná forma v češtině existuje). Tyto převody vynecháváme zejména proto, že zájmem naší práce je překlad vlastních jmen, která nemají v češtině ustálenou podobu.

3.2.3 Institucionyma

Z oblasti chrématonym byla k analýze vybrána pouze tato třída. Vyplývá to z několika důvodů – jiná než námi vybraná chrématonyma, byla v textu zastoupena velmi řídky. Pro podrobnou analýzu by bylo třeba podrobit analýze mnohem rozsáhlejší textový korpus. Navíc

²⁶ V případě názvů ulic panují mezi jazyky lexikální rozdíly. Zatímco v češtině je používáno zejména zastřešující podstatné jméno „ulice“ v dánštině je běžný repertoár bohatší - setkáváme se se slovy gade, vej a stræde, méně často také boulevard či allé. Názvy těchto urbanonym tvoří nejpočetnější skupinu toponym, proto se při analýze překladů zaměříme i na tento lexikální aspekt.

vzhledem k tomu že problematika chrématonym je v translatologické literatuře probírána velmi zřídka, zasloužila by si tato oblast samostatný výzkum, což rozsah této práce neumožňuje.

V kapitole o vlastních jménech jsme zmínili, že instituciony nejsou zcela pevně definovanou skupinou, někteří lingvisté je částečně řadí pro jejich zeměpisnou povahu mezi topony, resp. urbanony. Přesto je však budeme z toponym vyčleňovat, jednak proto, abychom vlastní jména zeměpisná mohli specifikovat konkrétněji, jednak proto, že je chápeme jako skupinu speciální díky již zmíněné zakotvenosti v jiných než čistě zeměpisných vztazích (politických, kulturních aj.). Budeme se věnovat srovnání překlady institucionym zákonodárných, administrativních, hospodářských, obchodních, školských, kulturních a vědeckých, tedy těch, jež mají fyzickou podobu (proto sem nebudeme zařazovat např. názvy politických stran). Mimo kategorii definovanou v kapitole 2. 1, budeme mezi instituciony také počítat názvy restauračních zařízení jako jsou kavárny, bary, hospody, restaurace, bistra a fast-foody a instituce zdravotnické – zejména nemocnice a ústavy.

3.3 Osa naturalizace a exotizace

Již jsme mluvili o napětí, které vzniká v překladovém díle z důvodu rozporu mezi jeho jazykem a obsahem. Při překladu nedochází pouze k výměně jazykového materiálu, ale také kulturních informací. Z překladatelských úvah o převodu vlastních jmen vyplývá, že autor překladu má v zásadě možnost zvolit buďto formu domácí nebo zanechat jméno ve formě cizí. Formu zdomácnělou nazývá A. Popovič *naturalizací*, formu cizí pak *exotizací* (srov. Popovič, 1975, s. 63). Tyto dva pojmy si pro účel naší práce vypůjčíme, budou pro nás tvořit protipól (ne)přizpůsobení cílové kultuře. U každého hodnoceného díla pak určíme, k jakému pólu se měl překladatel tendenci přiklánět. Opozice těchto extrémních poloh také bude tvořit základ pro definici překladatelské tendence.

3.4 Analyzované překladatelské postupy

Jak již bylo předesláno v druhé kapitole, k excerptům budou přiřazeny v ní definované překladatelské postupy. Překladatelský proces je však komplexní činností a jednotlivé překladové jednotky tak v některých případech nelze jednoznačně zařadit pouze pod jednu z kategorií postupů. V takových případech uvádíme u převodů všechny použité metody a zohledňujeme tento fakt při výsledném součtu.

U doporučení M. Knappové k překladu toponym jsme se dotkli problematiky složených vlastních jmen zeměpisných z germánských jazyků. Tento problém se také do značné míry týká analyzovaných dánských děl, zejména v oblasti toponym, a to ve dvou základních podobách:

spojení dvou apelativ/přídavného jména a apelativa nebo spojení propria a apelativa. Nabízí se tedy otázka, jak převod těchto vlastních jmen hodnotit z hlediska překladatelských postupů. V kapitole 2.2.5. jsme definovali dekompozici těchto onym jako proces vycházející z morfologických vlastností češtiny. V *Pravidlech českého pravopisu*²⁷ čteme, že stojí-li na začátku souslovného pojmenování obecné jméno (ale i v opačném případě), „za vlastní název se pokládá až jeho rozlišující bližší určení“. S přihlédnutím k tomu, že v dánštině je u kompozit apelativum přímou součástí vlastního jména, budeme brát při hodnocení v potaz také část apelativní, neboť se věnujeme překladu proprií jako celku.

Proto budeme tato převedená dekomponovaná propria v analýze označovat následovně: pokud bude přeložen, počestěn celý název,²⁸ budeme jej považovat za kalk: *Nordkysten – severním pobřeží* (SP, s. 231). Příklady, ve kterých dojde k překladu obecného jména a ponechání propria²⁹, budeme označovat jako kombinaci kalku a transference³⁰ - *Edvard Falcks Gade – ulicí Edvarda Falcka* (KV, s. 15) a to i v případech, bude-li jedna z jeho částí stylisticky odstíněna např. nespisovnou koncovkou *Lille-Verner – Malej Verner* (PN, s. 34) nebo pokud dojde k změně gramatické kategorie³¹ *Søllerød Kro – søllerødskýho hostince* (PN, s. 43). Kombinaci kalku a transference budeme v konečném součtu použitých postupů chápat jako samostatnou kategorii a nepočítat ji odděleně k jednotlivým postupům. Jedná se dle našeho názoru totiž o samostatný postup, neboť je použit pro převod jednoho propria.³²

Další pomezí kategorií jsou víceslovná pojmenování oddělená, která se však na rozdíl od předchozí kategorie v textech vyskytují řidčeji. Převod těchto jednotek definujeme stejně jako překlad kompozit.³³ Celkový přímý překlad budeme vnímat jako kalk *Zoologisk Have – zoologické zahradě* (PN, s. 68), částečný jako kombinaci kalku a transference, a to jak v případě je-li druhové jméno anteponováno *Lynghby Sø – jezero v Lynghby* (TD, s. 107) nebo posponováno *Flintholms Kirke - flintholmským kostelem* (AN, s. 34)

²⁷ Dostupné z: <https://www.nechybujte.cz/pravidla-ceskeho-pravopisu>

²⁸ viz tabulka M. Knappové v podkapitole o překladu toponym

²⁹ tamtéž

³⁰ pro takovýto překlad kompozit by se nabízelo zavést novou translátologickou terminologi, nebo např. rozdělit kategorii kalku na kalk *apelativní* a *propriální*

³¹ Jak jsme již poznamenali v podkapitole o překladatelských postupech, nepůjde nám o změny gramatické, i přesto, že slova mění slovní druh, bereme ho jako transferované. Tyto případy se budou týkat zejména adjektivizace vlastních jmen.

³² např. Franco (In: Králová, 2008, s. 91) zařazuje převod typu *New York – Nueva York* (ES) pod kalk, jsme však toho názoru, že se o kalk v pravém smyslu nejedná, protože přímý překlad je možný pouze u apelativ nebo proprií s apelativním významem

³³ Považujeme je za víceméně totožný typ převodu, neboť při překladu vlastních jmen složených dojde nejdříve k jejich rozložení a následnému převodu

3.4.1 Překladatelské postupy na ose exotizace X naturalizace

Již jsme zmínili, že budeme jednotlivá překladatelská řešení rozdělovat na ose přiblížení/oddálení domácímu prostředí. Dle tohoto kritéria také rozdělíme definované překladatelské postupy, abychom byli schopni tendenci lépe specifikovat. Za čistě exotizační můžeme považovat kategorii transference a explicitace, neboť při nich zůstává proprium v originální podobě (s případnou adaptací české flexi). Za postupy naturalizační pak považujeme naturalizaci, generalizaci, funkční a kulturní ekvivalent a vynechávku. Na pomezí se nachází pak spojení kalku a transference. S přihlédnutím k faktu, že při tomto převodu je kalkováno apelativum a proprium zůstává v nezměněné podobě, budeme kombinaci kalku a transpozice považovat spíše za postup exotizační.

3.5 *Metodika excerpt*

Data k analýze byla vybrána pomocí ruční excerptce. Tento způsob považujeme za vhodný zejména proto, že bylo možné při rozboru jednotlivých výskytů vlastních jmen zohlednit jejich kontext. Při excerptci byl český překlad simultánně porovnáván s dánským originálem, pojmy z obou jazyků byly poté zaneseny do tabulky dle jednotlivých kategorií vlastních jmen. Všechna excerptovaná slova byla ponechána ve své původní podobě, v češtině jsme je neskloňovali do nominativu, v některých případech jsou příklady doplněny o předložku, aby bylo zřejmé, v jakém pádu se nacházejí. S ohledem na to, že nám jde hlavně o způsob převodu proprií, nikoliv jejich četnost jako takovou, zaznamenáváme do tabulky vždy pouze první výskyt daného vlastního jména, nezávisle na tom je-li dále v textu v jiném pádu. Výjimku pak tvoří případy, kdy je totožné dánské onymum převedeno jiným způsobem. Tyto případy pak chápeme odděleně a zaznamenáváme je jako samostatná řešení.

3.6 *Analýza překladatelských řešení*

V této podkapitole se budeme věnovat analýze překladatelských postupů při převodu proprií v analyzovaných dílech. Analýzu budeme dělit podle jednotlivých děl a rozdílných tříd vlastních jmen. Na závěr rozboru každého díla také provedeme celkové zhodnocení konzistentnosti překladatelské strategie. Při analýze se zaměříme na převládající postup při převodu každé z kategorií onym a doplníme ji o příklady z textu. Budeme též analyzovat některé případy, které se celkové strategii vymykají.

3.6.1 JESPER STEIN – SBOHEM PTÁČKU

3.6.2 Antroponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	2	3 %
FE	7	9 %
KAL	4	5 %
KE	1	1 %
NAT	2	3 %
RED	3	4 %
TRA	60	76 %
CELKEM	79	

Tabulka 2 - Antroponyma – Sbohem, ptáčku (Zdroj: Autor)

V textu převažují ženská jména nad mužskými a jsou ve většině případů doprovázena příjmením, zároveň bylo v románu použito také několik hypokoristik. Při převodu křestních a rodných jmen i příjmení jasně dominoval převod pomocí transference. Jména byla převážně uváděna ve své původní podobě, pouze k nim byly připojeny případné pádové koncovky. U osobních jmen s příjmením byly vždy skloňovány obě části proprií: *Niels Bak – Nielsem Bakem* (SP, s. 33). Ženská příjmení byla textu byla ve všech případech přechýlena. Za pozornost stojí také převod ostatních druhů antroponym. U jediného hypokoristika v textu byla zanechána cizí podoba jména a doplněna o český sufix vyjadřující stejnou míru familiárnosti jako v originálu: *Jensemand – Jensíčku* (SP, s. 128). V jednom případě byla přezdívka vložena mezi rodné jméno a příjmení, překladatelka dle převládající tendence transferovala osobní jména a pomocí funkční ekvivalence převedla přezdívku: *Jens Målbart Jensen – Jens Pečlivka Jensen* (SP, s. 27). Domníváme se, že se jedná o přirozeně znějící řešení, které navíc respektuje celkovou překladatelskou tendenci. Vložený prvek se vyskytl též u nepravého antroponyma, které překladatelka překládá pomocí kulturního ekvivalentu: *Den Lille fucking³⁴ Havfrue – zatracenou Malou mořskou vílu* (SP, s. 79). I přesto, že je v tomto případě vložený prvek anteponován, razance výrazu je zachována.

³⁴ Slovo *fucking* zde i přes jeho původ nezohledňujeme jako anglicismus, neboť jeho používání je v moderní dánštině běžně rozšířené.

3.6.3 Toponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
CHY	3	2 %
EX	101	62 %
FE	2	1 %
GEN	7	4 %
KAL	10	6 %
KAL + TRA	13	8 %
NAT	1	1 %
TRA	23	14 %
VYN	4	2 %
CELKEM	164	

Tabulka 3 - Toponyma – Sbohem, ptáčku (Zdroj: Autor)

Děj románu je situován zejména do Kodaně, většina toponym je tedy spojena s hlavním městem. V textu se vyskytují zejména názvy ulic, městských částí, parků a stanic MHD. Převodu dominovala strategie explicitace, která se vyskytla ve více než polovině případů, druhým nejpoužívanějším překladatelským postupem byla transference, překladatelka v části převodů využila kalku i generalizace.

Explicitace se projevila v téměř všech případech převodu ulic, které byly ponechány v původním dánském tvaru a doplněny o substantivum „ulice” – *Fensmarksgade* – *ulici Fensmarksgade* (SP, s. 45). Toto substantivum bylo použito ve všech případech jak pro dánské slovo *vej*: *ulici Tagensvej* (SP, s. 45) i *stræde*³⁵ – *ulici Teglgårdstræde* (SP, s. 83). Výjimku tvořily dvě ulice, které měly v názvu slovo *boulevard*, jednou bylo přeloženo jako „třída”: *třídě H.C. Andersen Boulevard* (SP, s. 21) a „bulvár”: *bulváru Åboulevarden* (SP, s. 69). Stejně tak i pro název *Allé* bylo použito jednou „ulice”: *ulici Degnemose Allé* (SP, s. 291) a jednou „třídou”: *třídě Nørre Allé* (SP, s. 304). Nabízí se tedy otázka, zda dánské tvary vůbec rozlišovat, pokud tento postup navíc ani u rozdílných tříd samotných – viz výše zmíněné *Allé* - není konstantní

Že se jedná o městskou čtvrť se díky explicitaci dozvídáme také u většiny názvů oblastí Kodaně³⁶ (zejména při jejich prvním uvedení) a to buďto za pomoci substantiva „čtvrť” *čtvrťi Skovshoved* (SP, s. 74) nebo „část” v části *Lunden* (SP, s. 252). Několik těchto urbanonym však

³⁵ dán. *stræde* je označení pro úzkou ulici, většinou ve staré části města

³⁶ Zajímavým případem z této kategorie je překlad dánského *Indre By* – které je převezeno jako *čtvrť Indre By* (SP, s. 65), *centrum* (SP, s. 74) i jako *centrum města* (SP, s. 63), je otázkou, zda vůbec transferovat původní verzi, je-li v češtině možnost použití srozumitelného funkčního ekvivalentu. Že se jedná o centrum se český čtenář z pouhé explicitace o slovo *čtvrť* nedozví.

zůstává bez explicitace, např. *Emdrup* (SP, s. 165), domníváme se, že vzhledem ke zbytku překladu by bylo vhodné je ve všech případech doplnit alespoň při první zmínce.

Kalky se v překladu vyskytovaly velmi zřídka, byly použity pro některá víceslovná propria složená z apelativ *Kongens Have – Královské zahradě* (SP, s. 175). Podobně jako u institucionym došlo i v jednom případě k oslabení propria a jeho přeměně v apelativum: *Nordkysten – severním pobřeží* (SP, s. 231). V pěti případech byla toponyma zcela vynechána, nejspíše z důvodu lepší plynulosti českého textu. Chyby se vyskytly v textu dvě – v jednom případě šlo o chybnou transferenci, v druhém o záměnu názvu ulice – *Nørregade – ulici Nørrebrogade* (SP, s. 112). Obě jsou nejspíše důsledkem nepozornosti v překladatelském procesu.

3.6.4 Institucionyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	17	41 %
FE	3	7 %
GEN	1	2 %
KAL	11	27 %
KAL + TRA	3	7 %
KE	1	2 %
TRA	5	12 %
CELKEM	41	

Tabulka 4 - Institucionyma – Sbohem, ptáčku (Zdroj: Autor)

V díle jsou zastoupena velmi rozmanitá institucionyma téměř ze všech sledovaných kategorií – názvy fast-foodových restaurací, škol či policejních útvarů. Za zmínku stojí také poměrně vysoký výskyt akronym. Při překladu institucionym bylo použito poměrně široké spektrum strategií. Převládajícím postupem byla stejně jako u toponym, explicitace, ale také se vyskytla řada kalků. Jak již bylo zmíněno v úvodu, v díle se vyskytuje řada akronym, jejich zpracování však není zcela jednotné. Buď jsou tyto zkratky rozloženy a nahrazeny domácí analogií – *UM* (z dánského *Udenrigsministeriet*) - *Ministerstvo zahraničí*³⁷ (SP, s. 20). Ve dvou případech byla akronyma dánská nahrazena akronymy českými se stejným významem – *PET* (*Politiets Efterretningstjeneste*) - *PTS* (SP, s. 18) (nejspíše *Policejní tajná služba*) a *AKS* (*Politiets Aktionsstyrke*) - *ZS* (SP, s. 102) (nejspíše *Zásahová služba*). V těchto dvou případech používá překladatelka ne zcela průhledné zkratky, a navíc je ponechává zcela bez vysvětlení,

³⁷ V tomto případě bychom však spíše nežli o nahrazení domácí analogií měli mluvit o kalku, neboť oficiální název této instituce je v ČR *Ministerstvo zahraničních věcí*, použitá forma je lidová.

navzdory tomu, že při převodu institucionym hojně využívá explicitace. Je otázkou, do jaké míry budou akronyma pochopitelná pro příjemce textu.

V jednom případě byla zkratka pouze transferována *CBS*³⁸ (SP, s. 329). Vzhledem k tomu, že se nejedná o příliš rozšířený pojem v českém prostředí, jsme toho názoru, že by bylo vhodnější akronyma doplnit o vysvětlující informaci, jak činí překladatelka jinde: *SÅPO – tajné policie SÅPO* (SP, s. 20).

Explicitace se projevovala jako převládající překladatelský postup při převodu stravovacích zařízení.³⁹ Překladatelka jednotlivé podniky opatřuje apelativem dle jejich druhu: *Hviids Vinstue – vinárny Hviids Vinstue* (SP, s. 353), v jednom případě mění název podniku a činí z jeho části adjektivum: *Sticks'n' - sushi – sushi baru Sticks'n'* (SP, s. 188), český čtenář se tak může dobře v těchto institucionymech orientovat.

Převod pomocí kalkování se týkal hlavně institucí správních a administrativních, a to jak jednoslovných: *Gården – Ředitelství* (SP, s. 16), tak víceslovných *Københavns Byret – Kodaňského městského soudu* (SP, s. 104). Při analýze se také projevíly sémantické rozdíly mezi jazyky. Zatímco v dánštině je řada administrativních složek brána jako proprium, v českém překladu jsou apelativizována:⁴⁰ *Københavns Politis drabsafdeling – kodaňského oddělení vražd* (SP, s. 26) či *Politiforbundet – policejní odbory* (SP, s. 30).

3.6.5 Závěry analýzy

Z hlediska překladatelské metody hodnotíme překlad *Sbohem, ptáčku* jako značně konstantní a exotizační. Antroponyma byla ve většině případů transferována, ostatních postupů bylo použito zejména u osobních jmen se zvláštní sémantickou funkcí nebo u jmen osobností, jež nejsou v českém kontextu známé – *zpěváka Jense Umacka* (SP, s. 79) a je třeba je českému čtenáři přiblížit. V dánských detektivních románech se často setkáváme s tím, že pro označení osob je používáno jejich celé jméno i s příjmením. Pro českého čtenáře, zvyklého spíše na uvádění samotného rodného jména by však tento fakt mohl působit rušivě. I v české verzi překladatelka v několika případech zvolila převod pouze pomocí rodného jména tam, kde je v originálu jméno uvedeno i s příjmením např. *Dorthe Neergaard* je převáděna jako *Dorthe Neergaardová* (SP 21) ale i jako *Dorthe* (SP, s. 22).

³⁸ angl. *Copenhagen Business School – Vysoká škola ekonomická v Kodani*

³⁹ výjimku tvořily pouze nedánské, mezinárodní řetězce, jež jsou ponechány v původním, anglickém tvaru jako *Burger King* (SP, s. 101)

⁴⁰ U jednoho institucionyma došlo také k onymizaci: *dokumentationscenteret for racismen – Centrum dokumentace rasismu* (SP, s. 96).

Za stabilní považujeme také převod toponym, kde se zřetelně projevila tendence zachovat původní kolorit, ať už pomocí převládající explicitace, transference či její kombinace s kalkem. Za odchylku od překladatelské metody u této třídy by bylo možné považovat převod ulice *Landbysgade – Městské ulici* (SP, s. 185). V textu je kromě tohoto případu pro převod ulic vždy použita explicitace doplňující dánský tvar toponyma. U této dánské ulice se však nejednalo o reálné toponymum, ale o obecné označení určitého druhu ulice.⁴¹ Proto nám její převedení za použití kalku přijde naprosto v souladu s překladatelčinou snahou přiblížit dílo českému čtenáři. Přesto se můžeme pozastavit nad explicitací některých složených toponym obsahujících apelatium shodné s českou formou: *Folkets Park – parku Folkets Park* (SP, s. 70), tato redundance by mohla být čtenářem vnímána jako rušivá. Tato doplnění jsou však v souladu s převládající explicitační tendencí, proto se jedná o poznámku stylistickou, nikoliv metodickou.

Explicitace se projevila jako převládající postup také u překladu institucí, zejména pak u různých restauračních zařízení. Naopak kalkovány byly různé státní a policejní orgány. Za problematický v této skupině považujeme zejména již zmíněný rozkolísaný převod zkratk.

3.6.6 JAN SONNERGAARD – POSLEDNÍ NEDĚLE V ŘÍJNU A JINÉ TEMNÉ PŘÍBĚHY

3.6.7 Antroponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
FE	2	3 %
GEN	1	2 %
KAL + TRA	1	2 %
RED	1	2 %
TRA	56	92 %
CELKEM	61	

Tabulka 5 - Antroponyma – Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy (Zdroj: Autor)

Antroponyma byla téměř výhradně transferována a v případě potřeby skloňována. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že české flexi byla podřízena hlavně antroponyma mužská: *Bryanovi Ferrymu* (PN, s. 46), oproti tomu osobní jména ženská flexi nepodléhala,

⁴¹ [...] ke svému skutečnému cíli: ulici *Nansensgade*. *Městské ulici*, běžně k vidění ve velkoměstě, s kavárnami, restauracemi, antikvariáty... (SP, s. 185)

a to zejména jména končící na $-e^{42}$, např. instrumentál s *Lise-Lotte* (PN, s. 39). V původní formě zůstala také osobní jména s velmi blízkým českým ekvivalentem *Anette* (PN, s. 7) či *Tomas* (PN, s. 29). Těmito zmíněnými strategiemi se tak překladatelé snažili pravděpodobně dosáhnout co nejvyšší míry exotizace u této kategorie onym.

Funkční ekvivalent byl použit pro překlad přezdívky *Høuse – Slepíčák* (PN, s.18) i dánské přísloví obsahující proprium: *En gang for Prins Knud – Aby mi to konečně docvaklo, asi.* (PN, s. 91). Jedná se o velmi dobrý příklad funkční překladatelské metody, tak jak jsme ji popsali v kapitole 2. Překladatelka bere správně v potaz frázi jako celek, nikoliv její jednotlivé prvky a celou ji převádí domácím ekvivalentem. V jednom případě došlo též k zmíněnému vynechání rodného jména a pouhému převedení příjmení⁴³ *Jacob Rendtorffs – Rendtorffův* (PN, s. 65).

3.6.8 Toponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
CHY	2	3 %
EX	6	8 %
FE	2	3 %
GEN	2	3 %
KAL	3	4 %
KAL + TRA	8	11 %
RED	2	3 %
TRA	51	67 %
CELKEM	76	

Tabulka 6 - Toponyma – Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy (Zdroj: Autor)

Při převodu vlastních jmen zeměpisných jasně převažoval postup transference. Ve značně menší míře se vyskytovala její kombinace s kalkem a explicitace, ostatní postupy se vyskytovaly spíše okrajově a byly zastoupeny téměř ve stejném poměru. Jména městských čtvrtí, ulic a měst byla v textu ve většině případů ponechána beze změny ve své původní podobě *Pilestræde – Pilestræde* (PN, s. 39) a jen v některých případech jsou skloňována *Christianshavn – Christianshavnu* (PN, s. 7). Explicitační apelativum je k těmto názvům přidáváno jen u

⁴² Zde je potřeba poznamenat, že dle Internetové jazykové příručky je v tomto případě možné tato ženská osobní jména skloňovat podle vzoru žena nebo je ponechat v nesklonné podobě. V textu se v jednom případě vyskytuje dativní tvar *Trině* (PN, s. 32), avšak s ohledem na to, že v této samé povídce (i ve zbytku díla) se vyskytují tvary nesklonné, bylo by podle nás vhodnější podřídit pravidlu i tento případ.

⁴³ Antroponymum se vyskytovalo v replice jedné z postav: „Četla jsi ten Rendtorffův sloupek v dnešních novinách?“ Redukce tedy byla nejspíše zvolena z důvodu její plynulosti.

několika málo proprií, které by český čtenář bez podrobné znalosti dánského hlavního města a jeho okolí těžko mohl odvodit a nebylo je možné vyvodit z kontextu: *Der havde været en gigantisk koncert i nærheden, lige ovre i Søndermarken [...] Nedaleko na pláni Søndermarken se odehrával koncert [...]* (PN, S. 68). I přes silnou exotizační tendenci můžeme vidět, že hledisko příjemce překladu je jeden z faktorů ovlivňujících strategii překladu.

Kalky byly v textu použity pouze dva, v obou případech pro druh toponym, která se v porovnání s ostatními vyskytovala okrajově – *Storkespringvandet – Čapí fontáně* (PN, s. 21) a *Kongens Have – Královské zahrady* (PN, s. 61). Zejména první případ však působí vzhledem k převládající transferenční tendenci pro svou značně naturalizovanou podobu poněkud nepatřičně. Zajímavá jsou také obě použití redukce u kompozit, u nichž byla redukována část s obecným jménem. V případě *Enghavekvarteret⁴⁴ – Enghave* (PN, s. 69) tento postup můžeme považovat za adekvátní, neboť tak proprium v češtině koresponduje s názvy ostatních čtvrtí, jež jsou výhradně transferována. V druhém případě: *Da jeg var kommet ud på Skodsborgvej, gjorde jeg holdt ud... – Vyběhl jsem na Skodsborskou a čekal...* (PN, s. 29) můžeme mluvit o snahu tímto postupem posunout stylisticky úroveň směrem k hovorovosti. Funkční ekvivalent byl správně použit při převodu toponyma s konotativní funkcí v původní kultuře: *whiskybæltet – blahobytným předměstí Kodaně* (PN, s. 26), navíc při něm došlo k částečné apelativizaci tohoto propria.

3.6.9 Institucionyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	5	14 %
GEN	3	8 %
KAL	2	6 %
KAL + TRA	9	25 %
NAT	1	3 %
RED	1	3 %
TRA	14	39 %
FE	1	3 %
CELKEM	36	

Tabulka 7 - Institucionyma – Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy (Zdroj: Autor)

Také u převodu institucionym převládal postup transference, avšak ne tak jednoznačně jako u předchozích kategorií. Pouze o něco méně byla v textech použita kombinace kalku

⁴⁴ dán. *kvarter* – čtvrť

a transference, z ostatních postupů pak byla nejhodněji zastoupena explicitace. Institucionyama byla transferována také v případech, kde by se nabízelo připojení českého deklinačního sufixu alespoň v jedné z částí kompozit – v *Baron[ovi] von Dy* (PN, s. 17). Domníváme se, že alespoň zčásti deklinované tvary by v těchto případech zněly o něco přirozeněji (jako např. naturalizovaný tvar jména *Goevinda – Góvindě* (PN, s. 58).

Ve dvou případech kombinace kalku a transference došlo k adjektivizaci podstatného jména *Søllerod Kro – søllerodskýho hostince*⁴⁵ (PN, s. 43), *carlsberského pivovaru* (PN, s. 68). Zajímavé je použití redukce dánského *Bar Barbar* – nejenže při českém převodu došlo k vynechání obecné části propria, ale také změně grafické podoby názvu baru: *BarBaru* (PN, s. 8). Poněvadž můžeme předpokládat, že trojitě opakování slova bar je záměrnou slovní hrou, považujeme český převod za lehké ochuzení originálu.

3.6.10 Závěry analýzy

I přesto, že se na výboru podílelo jedenáct překladatelů, zvolená překladatelská metoda je napříč jednotlivými stálá⁴⁶ a lze ji označit jako nejsilněji exotizační ze všech analyzovaných děl. Za největší odchylky od převládající metody můžeme v případě toponym považovat již zmíněné kalky. V textu, jež je do této míry exotizován, mohou české kalky způsobovat nežádoucí nekonzistentnost překladatelské metody. Stejně tak bylo v jednom případě jméno ulice explicitováno – *ulicí Gothåbsvej* (PN, s. 106), nešlo ale podle našeho názoru o postup nijak motivovaný, protože (s přihlédnutím k ostatním řešením v překladu) toponymum bylo možné transferovat. Jsou-li ostatní jména ulic ponechána pouze v původním tvaru, měl by tento postup být zachován i v tomto případě.

Nejrozporuplnější kategorií byla v ohledu návaznosti překladatelské metody institucionyama, a to zejména u pojmenování klubů a restauračních zařízení. *Boltens Gård* je rozšířeno o *klub* (PN, s. 52), zatímco ostatní podniky jako *Pussy Galore* (PN, s. 7) nejsou specifikovány. Stejně tak byla v několika případech zvolena generalizace např. název *Klaptræets udendørs café* převeden jako *kavárny* (PN, s. 89), přestože jména ostatních kaváren jako *Café Europa* (PN, s. 21) zachovány zůstávají. Provází-li celý výbor poměrně silná snaha o zachování původního koloritu, mělo by být snahou překladatele známky původní kultury

⁴⁵ jde o obměnu Hostince Søllerod vyskytujícího se o několik stran dříve (PN, s. 35)

⁴⁶ Vzhledem k nevelkému rozsahu díla a vysokému počtu překladatelů se u Sonnergaardovy sbírky, více než u děl ostatních, nepochybně projevil jednotný redaktorský přístup. Redaktor a editor mají pro sloučení většího počtu povídek od několika překladatelů zásadní význam, protože sjednocují text jako celek. Je také důležité poznamenat, že překladatelé Sonnergaardovy sbírky v průběhu překladatelského procesu své texty konzultovali s editorkou díla H. Březinovou. Jejich překladatelská metoda byla tedy v některých oblastech podřízena celkové metodě pro převod díla jako celku.

přenést, nikoliv potírat, zvláště tam, kde by mohl být původní termín bez problémů transferován. Samozřejmě je nutné poznamenat, že se tato onyma vyskytovala v odlišných povídkách, proto mohl při výběru hrát roli kontext konkrétního příběhu.

Ve všech třech kategoriích byla převládajícím postupem jednoznačně transference. Překlad se tak výrazně přiklání na stranu exotizace, snaží se u čtenáře navodit pocit toho, že cizí prostředí je mu blízké a známé. Tato tendence se nejvýrazněji projevila u převodu toponym, která jsou téměř zcela ponechána ve své původní podobě. Tato strategie je nejspíše mj. ovlivněna také tím, že se jedná o povídkový žánr, který bývá formálně i tematicky sevřenější než např. román a transferovaná vlastní jména se pozitivně podílejí na větší plynulosti děje. Navíc toto řešení koresponduje i se samotným stylem autora, jenž je poměrně úsporný. Je třeba také podotknout, že jednotlivé příběhy jsou vyprávěny v první osobě postavami, které Kodaň dobře znají a mají celkově neformální charakter. Přílišná explicitace by tak mohla ze stylistického hlediska působit rušivě.

Otázkou přesto zůstává, do jaké míry se je český čtenář schopen v takto exotizovaných propriích orientovat. S ohledem na to, že v posledních letech roste, nepochybně i díky překladové literatuře, povědomí o Dánsku, u některých dánských čtvrtí jako *Vesterbro* či *Nørrebro* lze do jisté míry znalost očekávat. Přesto v některých případech, zejména víceslovných, jako např. ulice *Sortedam Dossering* (PN, s. 112) nemusí čtenář pochopit, že se jedná o ulici, neboť se svým názvem od ostatních ulic značně liší. Tyto případy by nejspíše bylo lepší domácím čtenáři přiblížit. Za takové adekvátní přiblížení může považovat např. již zmíněný převod toponyma *whiskybæltet*.

3.6.11 PETER HØEG – AŽ NADEJDE ČAS

3.6.12 Antroponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
FE	1	2 %
NAT	13	21 %
TRA	47	77 %
CELKEM	61	

Tabulka 8 - Antroponyma – Až nadejde čas (Zdroj: Autor)

Nejvýraznějším postupem při překladu antroponym byla jednoznačně transference, v některých případech kombinovaná s naturalizací, jež byla druhým nejpoužívanějším postupem.

Strategii překladu osobních jmen křestních a rodných v *Až nadejde čas*, můžeme rozdělit do dvou skupin. Pokud tato jména v češtině nemají adekvátní protějšek, jsou transferována – *Fredhøj* (AN, s. 25), *Ragna* (AN, s. 34). V případě opačném byla také ponechána, shodovala-li se jejich forma s českou – *August* – *Augusta* (AN, s. 23; genitiv). Pokud se jednalo o jména vycházející ze stejného základu či jsou podobná domácím verzím, zvolil překladatel jejich zavedenou českou podobu, při převodu pak došlo často k velmi silné naturalizaci: *Katarina* – *Kateřina* (AN, s. 16), *Peter* – *Petře* (AN, s. 261).

Ženská příjmení byla přechýlena ve všech případech i v případě, kdy přechylování může působit u netranskribovaného jména poněkud nezvykle: *Mileva Marić* – *Milevou Marićovou* (AN, s. 228). Českému úzu byla též přizpůsobena jména ze severské mytologie, která v češtině mají většinou původní severskou podobu např. dánské *Rimfaxe* – *Hrímfaxi* (AN, s. 93). Jediný případ funkční ekvivalence byl využit pro převod přezdívky (společně s naturalizací). *Dumme-Peter* – *blbečka Petra* (AN, s. 181).

3.6.13 Toponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	2	7 %
FE	1	4 %
KAL	5	18 %
KAL + TRA	11	39 %
TRA	9	32 %
CELKEM	28	

Tabulka 9 - Toponyma – *Až nadejde čas* (Zdroj: Autor)

Při převodu toponym měla transference v českém textu téměř stejně výskytů jako její kombinace s kalkem. Kalkování je zde obecně užito častěji než v předchozích dílech, zbylé tři postupy pak pouze okrajově. Transferována a dle potřeby též skloňována byla zejména jména městských čtvrtí – *Frederiksbergu* (AN, s. 126) či měst *Høve* (AN, s. 245). Příznačný pro tento překlad bylo kalkování názvů ulic. K tomuto postupu docházelo v případech, kdy bylo možné nahradit obecný název ulice přímým českým překladem: *Slotsherrensvej* – *ulici Zámeckého pána* (AN, s. 128), také pokud byla ulice součástí jiného vlastního jména *Øster Farimagsgades Skole* – *škole na Východní okružní ulici* (AN, s. 150). Kalkováno také bylo jediné nepravé toponymum v textu: *Dødsriget* – *Říše mrtvých* (AN, s. 114). Je zajímavé, že se ke kalku

uchyluje překladatel i v tomto případě a opatřuje jméno velkým písmenem, přestože se v biblickém⁴⁷ kontextu používá spíše slovo *Podsvětí*.

Názvy ulic, které nebylo možné zkalkovat byly doplněny o transferenci *Gersonsvej – Gersonově ulici* (AN, s. 37). Ve všech případech tvořila po rozdělení propria přívlastek ke jménu obecnému, čímž bylo dosaženo naturalizovanější podoby jména díky použití české flexe.⁴⁸ Variace výrazu se vyskytla např. u toponyma *Hornbækbanen*. V jednom případě bylo převedeno jako *dráha do Hornbæku* (AN, s. 20), v druhém jako *hornbækské dráhy* (AN, s. 21). Obě toponyma se vyskytují blízko u sebe, hlavní úlohu zde tedy nejspíše hrál faktor stylistický – překladatel se chtěl vyhnout opakování stejného termínu. V jednom ze dvou případů explicitace překladatel správně odhalil a opravil pravděpodobnou chybu autora a doplnil *ulici Brogårdsvænget* (AN, s. 35) o koncový konsonant.

3.6.14 Institucionyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	4	8 %
FE	3	6 %
KAL	29	55 %
KAL + TRA	13	25 %
NAT	1	2 %
RED	2	4 %
TRA	1	2 %
CELKEM	53	

Tabulka 10 - Institucionyma – Až nadejde čas (Zdroj: Autor)

Nejčastějším postupem při převodu názvů institucí byl kalk. O něco méně byla použita jeho kombinace s transferencí. Institucionyma v tomto Høegově románu jsou však značně specifická, jedná se o často komplexní názvy, při jejichž převodu bylo uplatněno několik strategií a pro které nepostačuje ani námi stanovená kombinace kalku s transferencí.⁴⁹ Přesto můžeme za jednoznačnou tendenci, podobně jako ve zbývajících kategoriích proprií, označit snahu o co největší srozumitelnost v českém prostředí.

Čistě kalkovány byly již zmíněné školy obsahující název ulic a také jména některých zdravotnických zařízení *klinice dětské psychologie na Kodaňské univerzitě* (AN, s. 37). Stejně

⁴⁷ jméno je zmíněno v odstavci o Ježíšově příběhu. [...] *možná i Ježíš se snažil dotknout času [...]* *A sestoupil do Říše mrtvých*. (tatáž strana)

⁴⁸ Kupříkladu hydronymum *Damhussøen* bylo převedeno jako *Damhusského jezera* (AN, s. 254). Nabízela by se též varianta *jezera Damhus*.

⁴⁹ Konkrétně byl kalk v jednom případě oproti originálu explicitován: *ambulanci dětské psychologie při alianci Zachraňte děti* (AN, s. 37) a v jednom spojen s naturalizací: *výchovném ústavu v Jutsku* (AN, s. 35)

tak byla kalkována i reálná institucionyma, např.: *Skorpeskolen – Sucharově škole* (AN, s. 12). I přesto, že je název tvořen apelaativem *skorpe* – suchar, můžeme u takto metaforického názvu uvažovat o adekvátnosti kalku namísto např. explicitace. Tímto způsobem jsou přeloženy i ostatní školy: *Nyboder skole – škole v Nových domcích* (AN, s. 64), proto ho můžeme považovat za podřízení celkové metodě. Transferováno bylo pouze jedno institucionymum *Nødebogård – Nødebogårdu* (AN, s. 35), které však bylo dříve v textu specifikováno, celkové metodě se tak nevymyká.

3.6.15 Závěry analýzy

Zvolenou překladatelskou metodu hodnotíme v díle *Až nadejde čas* jako stabilní, tendence se v tomto případě naklonila také na stranu exotizace, v překladu se však vyskytovala celá řada naturalizovaných prvků. Snahu o značné přiblížení českému prostředí můžeme pozorovat napříč celým dílem i jednotlivými kategoriemi proprií.

Přestože v porovnání s ostatními díly se v *Až nadejde čas* vyskytuje relativně malé množství toponym, strategie jejich převodu je rozhodně zajímavá, především pak kalkované podoby ulic. Je otázkou, do jaké míry český čtenář tyto názvy vnímá jako rušivé vedle názvů ulic s dánskými názvy⁵⁰ např. *Læssøevæ ulici* (AN, s. 36). Problematika se stává ještě výraznější v případě vlastních jmen osobních, především ve dvou případech. Nepřirozeně mohou působit zejména ryze česká jména v kombinaci s dánskými příjmeními: *Vera Hofstætter – Věra Hofstætterová* (AN, s. 57). Nežádoucí pozornost na sebe může upoutat také naturalizace dánštině vlastních složených rodných jmen se spojovníkem: *Anne-Dorthe – Annu-Dorotu* (AN, s. 58). Domníváme se, že je-li jméno převedeno pomocí zavedené domácí formy, mělo by se přizpůsobit též formálně a psát odděleně (spojovníku se v českých antroponymech užívá téměř výhradně pro některá stará příjmení např. *Čapek-Chod*), zejména je-li v jiném než nominativním pádu.

Také při převodu institucionym se překladatel snažil přiblížit českému prostředí a velmi přesně převedl pomocí kalku často komplexní názvy různých institucí: *Det kongelige Opfostringhus – Královského výchovného domova* (AN, s. 18). Tam, kde nebylo možné samostatně stojící proprium pochopit z kontextu, přidává často podrobnou explicitaci: *Herstedvester – vězení pro psychicky nemocné v Herstedvesteru* (AN, s. 249). Naopak ve dvou případech názvů institucí překládá pouze toponymickou část a vynechává jména obecná, která

⁵⁰ Jasné zodpovězení takové otázky by však bylo třeba stanovit na základě výzkumu čtenářského vnímání těchto jevů.

tato jména dovysvětlují a v díle je dále nespecifikuje: *Nebeská* (AN, s. 12) i *Písečná Hora*⁵¹ (AN, s. 109) je redukována o dánské *hus a gård*, dům. Z kontextu je však patrné, k čemu vlastní jméno odkazuje, proto tento postup považujeme za ospravedlnitelný. Redukovanou formou chce navíc překladatel nejspíše vyjádřit familiární vztah vypravěče a postav k těmto místům.

Je otázkou, do jaké míry dnešní čtenář bude smíšený postup s naturalizovanými proprii vnímat jako přirozený. Je však nutné připomenout, že se jedná o dílo staré 11 let, což je podle našeho názoru dostatečně dlouhá doba k tomu, aby došlo k alespoň částečnému posunu vnímání dánských proprii v překladové literatuře. Zejména s přihlédnutím ke zmiňovanému rozkvětu překladové literatury i kinematografické tvorby v českém prostředí nejen z Dánska ale celé Skandinávie. České publikum je s různými severskými reáliemi v čím dál tím častějším kontaktu a transferované podoby nemusí vnímat nutně negativně. Jak komentujeme níže, tento naturalizační přístup je nejspíše ovlivněn též idiolektem překladatele.

3.6.16 JAKOB MELANDER – KRVAVÝ VÍTR

3.6.17 Antroponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
FE	9	10 %
KE	1	1 %
NAT	5	6 %
TRA	74	83 %
CELKEM	89	

Tabulka 11 - Antroponyma – Krvavý vítr (Zdroj: Autor)

Vlastní jména osobní v díle byla jednoznačně nejčastěji transferována. Další tři postupy – naturalizace, funkční a kulturní ekvivalence byly použity v mnohem menší míře. Transferovaná osobní jména byla také skloňována *Gregersem Vestbergem* (KV, s. 272), ženská příjmení byla ve všech případech přechýlena. U čtyř rodných jmen byla zvolena ustálená domácí podoba např. *Caroline – Karolíno* (KV, s. 187). V jednom případě byla česká verze jména naturalizována na základě cizí výslovnosti *Caro – Karu* (KV, s. 186)

Funkční ekvivalence se uplatnila výhradně při překladu přezdivek. Překladatel zde předkládá kreativní řešení, která dle našeho názoru dobře souzní se stylistickým laděním textu. V dětské posměšně laděné říkance převádí *Tynde* jako *Nudle* (KV, s. 7) či přezdívku sledované osoby jako *Lokumsbræt – Prkýnko od záchodu* (KV, s. 115), na téže straně také pouze jako

⁵¹ dán. Himmelbjerghus a Sandbjerggård

Prkýnko. Pro nepravé antroponymum je použit korespondující kulturní ekvivalent: *Skipper Skæk – námořníka Pepka* (KV, s. 7).

3.6.18 Toponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	13	7 %
FE	6	3 %
GEN	9	5 %
KAL	48	27 %
KAL + TRA	55	31 %
KE	1	1 %
NAT	6	3 %
RED	7	4 %
TRA	33	19 %
CELKEM	178	

Tabulka 12 - Toponyma – Krvavý vítr (Zdroj: Autor)

V detektivním románu J. Melandera se vyskytoval druhý největší počet toponym ze všech zkoumaných děl. Byla převedena téměř všemi druhy postupů. Postupem s největším počtem výskytů se stala kombinace kalku a transference, avšak velmi hojně byly zastoupeny kalk i samotná transference. Okrajově se vyskytla explicitace, redukce a funkční ekvivalent.

Kombinace transference a kalku byla použita téměř ve všech případech složených proprií s obecným a vlastním jménem, zejména u názvů ulic, stanic MHD, náměstí a parků.⁵² Při převodu názvů ulic překladatel také varioval druhové apelativum dle skutečné podoby, resp. velikosti ulic. Na příklad *Østerbrogade* a *Nørrebrogade* převádí do češtiny jako *Østerbroskou* (KV, s.93) a *Nørrebroskou třídu* (KV, s. 158). Vzhledem k reálné podobě obou ulic jde nepochybně o řešení adekvátní, neboť se jedná o rozlehlé ulice. Naopak tam, kde se nabízí překlad pomocí českého *třída* volí překladatel dle stejného pravidla v některých případech podobu *ulice*.⁵³

Názvů různých druhů cest jsou v textu zastoupeny poměrně hojně, kromě komentovaných ulic je v textu množství různých silnic. Můžeme konstatovat, že se s nimi překladatel vypořádává velmi věrně, i v tomto případě se řídí pravidlem reálné podoby těchto

⁵² *Berntorffsgade – Berntorsffsovy ulice* (KV, s. 74), *Nørrebroparken – Nørrebroského parku* (KV, s. 190), *Hans Knudsens Plads – náměstí Hanse Knudsena* (KV, s. 237)

⁵³ např. dánské *allé* je jako „třída“ převedeno pouze jednou: *Folke Bernadottes Allé – třídy Folkeho Bernadotta* (KV, s. 91) ze čtyř případů, v ostatních jako „ulice“. U jednoho z názvů použil R. Novotný při převodu kalkem též deminutivum *Skoubogade – Ševcovské uličky* (KV, s. 43)

komunikací: např. *Vibehus Runddel* převádí jako *Vibehuská křižovatka* (KV, s. 237), byť se dánské *runddel* zpravidla používá pro kruhový objezd. *Nørrebros Runddel* pak dokonce převádí pomocí české analogie jako *nørrebroském Kulaťáku* (KV, s. 165).⁵⁴ Jsme toho názoru, že toto řešení může působit poněkud nepřirozeně, neboť je vedle sebe dán adjektizovaný název dánské čtvrti a silně lokalizovaný český výraz, který navíc ještě umocňuje velké počáteční písmeno.

Transference byla použita ve všech případech převodu kodaňských čtvrtí a měst⁵⁵ a jednotlivé formy byly podle potřeby skloňovány. Pouze v jednom případě byla dánská města explicitována, aby bylo čtenáři zřejmé, o jaký druh toponyma se jedná: *městech Fakse, Næstved a Vordinborg* (KV, s. 202). Kalkovány byly, podobně jako v románu *Až nadejde čas*, jména ulic s apelativním významem: *Øster Voldgade – Východní hradební ulice* (KV, s. 34). Přímý překlad se dotkl i ostatních druhů vlastních jmen zeměpisných, v tomto ohledu je zajímavé zejména překladatelské variování významů dánského apelativa *torv*⁵⁶ – *Politortvet – Policejní náměstí* (KV, s. 43), *Gammeltorv – Starý trh* (KV, s. 154). Důvod k této variaci je nejspíše historický, jako trh jsou označována místa, která dříve sloužila tomuto účelu, kdežto později vzniklá toponyma jsou pojmenovávána *náměstí*. K několika kalkovaným onymům byla připojena česká spojka, což jim dodalo výrazněji naturalizovaný charakter *Blågårds Plads – náměstí U Modrého dvora* (KV, s. 156).⁵⁷

Z ostatních postupů zmiňme ještě generalizaci, jež se vyskytla v relativně větším množství v porovnání s ostatními texty. Vlastní jméno bylo zobecněno zejména tam, kde se blízko u sebe vyskytovalo totéž toponymum, což považujeme za legitimní prostředek pro lepší plynulost textu. Avšak např. toponymum *Kalvebod Brygge* bylo však generalizováno v obou případech výskytu v díle dokonce dvěma různými apelativy jako *nábřeží* (KV, s. 74) a *ulici* (KV, s. 74). Autor pravděpodobně nepovažoval v kontextu díla za nutné toponymum specifikovat, přesto je otázkou, zda toponymum alespoň v jednom případě nezmínit, aby nedocházelo k ochuzení textu.

⁵⁴ Zařazení tohoto jevu nebylo zcela jednoznačné, s ohledem na odkaz na pražské Vítězné náměstí jej pro silnou konotaci v cílové kultuře hodnotíme jako kulturní ekvivalent.

⁵⁵ Transference byla použita i u města, u kterého by teoreticky bylo možné převést apelativní část onyma *Lille Karleby* (KV, s. 105), dán. lille – malý. I přes poměrně výrazné zastoupení kalku u převodu toponym překladatel jména měst výhradně transferuje.

⁵⁶ Toto apelativum může znamenat náměstí, trh či tržnici.

⁵⁷ Došlo též k formálnímu pochybení při převodu ulice u bělidla (KV, s. 30) a u skládky (KV, s. 18), počáteční spojka by měla u názvů ulic být psána s velkým písmenem.

3.6.19 Institucionyima

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	19	24 %
FE	3	4 %
GEN	6	8 %
KAL	23	29 %
KAL+ TRA	11	14 %
NAT	3	4 %
TRA	13	16 %
VYN	1	1 %
CELKEM	79	

Tabulka 13 - Institucionyima – Krvavý vítr (Zdroj: Autor)

Tak jako toponyima i institucionyima byla zastoupena širokou paletou názvů z různých oblastí této třídy a překladatelských postupů. Nejvíce výskytů měla kategorie kalku, o čtyři méně postup explicitace. Podobný počet výskytu jsme zaznamenali u dalších nejvíce použitých postupů, transference a její kombinace s kalkem. V malém množství se objevila i naturalizace a funkční ekvivalent.

Čistého kalku bylo v překladu použito zejména pro převod rozličných policejních správních celků, tato institucionyima pak při převodu často podléhala apelativizaci *Teknisk Afdeling – technické oddělení* (KV, s. 42) nebo *Politigården – policejní ředitelství* (KV, s. 136) a v textu tak nabývala více obecné povahy. Stejně jako u toponym, i zde některé názvy nabývají zdomácnělé podoby za použití předložky: *Ring Caféen – Hospoda U kruhu* (KV, s. 23).

Explicitovány byly v díle především názvy komerčních společností: *A/S Storbælt – trajektová společnost Storbælt a. s.* (KV, s. 210),⁵⁸ restauračních zařízení: *Floss – bar Floss* (KV, s. 213) a v neposlední řadě i obchodů, v jednom případě doplněného o parajazykový překlad pomocí uvozovek *4sound - obchodě „4sound“* (KV, s. 70). Motivací k tomuto vyčlenění z textu mohla být jeho netradiční grafická podoba nebo fakt, že se jedná o slovo z angličtiny. Přesto se jedná o jediné takto označené jméno v textu a např. podobné *7-eleven* zůstává bez uvozovek a působí tedy spíše rušivě. Doplnující informace nebyly v textu vždy konstantní např. *7-Eleven* je převeden jako *non-stop kiosku 7-Eleven* (KV, s. 93), *kiosku 7-Eleven* (KV, s. 157) ale také „pouze“ v transferované formě *7-Eleven* (KV, s. 182). Tato strategie však podle nás splňuje předpoklad, že pokud je název v textu specifikován, při jeho

⁵⁸ Českému úzu zde podléhá také akronymum pro akciovou společnost. Tento převod lze navíc vnímat jako chybný, neboť společnost se věnuje správě mostu.

pozdějším zmínění jej není třeba explicitovat do stejné míry, případně je možné explicitaci zcela vynechat.

Kombinace kalku a transference byla použita téměř ve všech víceslovných vlastních jménech obsahujících jiné proprium: *Juliane Marie Centret – Centru Juliany Marie* (KV, s. 32). Transferována byla hlavně jména některých obchodů a bank – *Danske Bank* (KV, s. 205).

3.6.20 Závěr analýzy

Jako převládající hodnotíme v díle *Krvavý vítr* metodu slabě explicitační. Nejedná se o zcela jasnou snahu zachovat cizí kolorit, neboť jsme byli svědky několika naturalizačních převodů zastoupených především kalkováním. Nejsilněji se tato tendence projevila u názvů ulic a počešťování vlastních jmen pomocí předložek jak u toponym, tak u institucionym. Na několika místech byl navíc místní kolorit poněkud ochuzen použitím funkčního ekvivalentu⁵⁹ či zmíněného případu redukce.

Převažující metodě se vymykají také osobní jména, která jsou v několika případech převedena pomocí naturalizace: *Justine – Justýně* (KV, s. 168), a to i v ostatních třídách proprií: *Abels Cathrine Gade/Stiftelse – ulice* (KV, s. 58) / *Nadaci* (KV, s. 249) *Abely Kateřiny*. Nicméně naturalizační převod podobných jmen⁶⁰ není v díle dodržen zcela např. jména *Christine* (KV, s. 187) či *Simon* (KV, s. 276) zůstávají transferována. Otázkou je pak motivace k naturalizaci jen části vlastních jmen, jež mohou vzhledem ke zbytku transferovaných antroponym působit poněkud nejednotně.

Také u tohoto překladu narážíme na problematiku transference jmen (kodaňských) čtvrtí. U překladového textu, který v celé řadě případů svému příjemci poskytuje vysvětlení kulturních jevů bychom považovali za vhodné čtenáři vysvětlit o jaké toponymum v textu se jedná, také s přihlédnutím k tomu že transferovány byly též názvy měst a příjemce zcela neznalý dánského prostředí by tyto dvě kategorie mohl zaměnit.

Za nejvíce nejednotné při převodu institucionym považujeme hlavně označování jednotlivých obchodů a restauračních zařízení. Zatímco *obchody TP a Fona* (KV, s. 70) jsou explicitovány, jménu *Føtex* jakékoliv doplnění zcela chybí. Stejně tak by dle našeho mínění stálo za to upřesnit názvy podniků jako *ZeZe* (KV, s. 217), u kterých jejich účel, např. na rozdíl

⁵⁹ v některých případech dle našeho názoru došlo k až moc velkému potření koloritu např. při použití redukce u dánského odbojového hnutí z období druhé světové války *BOPA – odbojáři* (KV, s. 162).

⁶⁰ skloňování podoby jména Maria jsme počítali mezi postup transferační, neboť v češtině je skloňování těchto podobných ženských jmen s koncovkou – ia základně podřízeno českému ekvivalentu viz. Osobní jména ženská zakončená ve výslovnosti na [a], [á] na Internetové jazykové příručce

od transferovaného *Burger Palace* (KV, s. 67), nejde určit přesně. Zvláště s přihlédnutím k faktu, že v ostatních případech podniky explicitovány jsou.

3.6.21 PETER HØEG – TICHÁ DÍVKA

3.6.22 Antoponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
CHY	1	1 %
EX	4	3 %
FE	4	3 %
KAL	5	3 %
KAL + TRA	9	6 %
KE	2	1 %
NAT	17	11 %
TRA	109	72 %
CELKEM	151	

Tabulka 14 - Antoponyma - Tichá dívka (Zdroj: Autor)

V *Tiché dívce* se vyskytovalo nejvíce rozdílných antroponym ze všech zkoumaných děl. Kromě rodných jmen a příjmení se jednalo také o celou řadu přezdívek. Dominantním postupem byla jednoznačně transference. Dalšími významnějšími postupy byla naturalizace a kombinace kalku s transferencí. Největší počet vlastních jmen osobních byl ponechán v původní podobě a dle potřeby jména podléhala české flexi: *Carl Nielsens* – *Carla Nielsena* (TD, s. 138). Ženská příjmení byla povšechně přechýlena, v původní podobě zůstalo pouze příjmení vzniklé z predikátu: *von Hessen* (TD, s. 24). Dle Jazykové příručky se šlechtické přídomky zpravidla nepřechylují, proto tento případ nechápeme jako odklon od překladatelského postupu. Pádové flexi také podlehla dle pravidel příjmení ženská složená: *Kübler-Ross* – *Küblerové-Rossové* (TD, s. 252).

Naturalizována byla část rodných jmen s velmi blízkými ekvivalenty: *Maria Barbara* – *Marii Barbaře* (TD, s. 161). Vzhledem k tomu, že se v těchto případech jednalo o relativně slabou naturalizaci, nevnímáme tato jména v porovnání s většinou transferovanými antroponymy jako rušivá. Českému úzu byla též přizpůsobena jména ruská: *Jekaterina Gorjev* – *Jekateřinu Gordějevovu* (TD, s. 326). Postupu naturalizace bylo využito též při nahrazení některých postav historických: *Katarina af Sienas* – *Kateřiny Sienské* (TD, s. 163) a biblických: *Marie Magdalene* – *Máří Magdaleně* (TD, s. 359) za jejich českou formu. Za zmínku stojí dle našeho mínění také různé strategie převodu přezdívek. Transferována byla např. přezdívka

Footit (TD, s. 34), v tomto případě nepochybně správně zvolená, neboť odkazuje na známého klauna George Footita. Pokud měla přezdívka přeložitelnou podobu, byla zkalkována, např. u *Den blå Dame – Modrá Paní* (TD, s. 122) vznikla analogie k české Bílé paní, naopak u *Fugledamen – Ptačí dáma* (TD, s. 309) používá překladatelka další z možných významů dánského *damen* – dáma, které v tomto případě zní malebněji. U přezdívek spojených obsahujících vlastní jméno pak volí funkční ekvivalent: *Ole Lukøje – Ole Zavřiočko*⁶¹ (TD, s. 13).

Opačnou tendencí, než kterou jsme popisovali např. u *Sbohem, ptáčku*, je výskyt explicitace u dvou křestních jmen, která byla rozšířena o příjmení: *Diana Benneweisová* a *Marek Zielinski* (TD, s. 18). V tomto případě chtěla překladatelka nejspíše českému čtenáři přiblížit dvě známé postavy z dánského cirkusu, které by pouze z jmen rodných nebylo možné bez detailních kulturních znalostí odvodit.

3.6.23 Toponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	75	27 %
FE	10	4 %
GEN	7	3 %
KAL	21	8 %
KAL + TRA	68	24 %
NAT	6	2 %
RED	1	0 %
TRA	92	33 %
CELKEM	280	

Tabulka 15 - Toponyma – Tichá dívka (Zdroj: Autor)

Zeměpisných jmen se stejně jako osobních vyskytovalo v díle *Tichá dívka* nejvíce ze všech analyzovaných děl. Jako hlavní překladatelský postup se projevila transference, v těsném závěsu následovala její kombinace s kalkem a téměř stejně zastoupená explicitace. V několika případech se vyskytl též kalk, okrajově pak funkční ekvivalence a generalizace. Transference překladatelka využila zejména pro převod názvů měst⁶² - *Helsingør* (TD, s. 37), městských částí

⁶¹ zde si můžeme všimnout rozdílu od verze R. Novotného *Ole Zavřiočka*

⁶² Transferováno bylo také švédské město *Malmö* (TD, s. 158), byť se v češtině téměř výhradně používá ve švédské podobě Malmö. V tomto případě může jít o neúmyslné pochybení, neboť na ostatních místech překladu překladatelka české podoby měst používá.

– *Brønshøj* (TD, s. 198), ostrovů – *Mønu og Langelandu* (TD, s. 125) a některých ulic – *Ny Adeldgade* (TD, s. 160), dle potřeby podléhala tato toponyma pádové flexi.

Spojení kalku a transference bylo použito pro většinu víceslovných toponym obsahujících obecné jméno jako např. přístavů: *Rørvig Havn – Rørviském přístavu* (TD, s. 26), kostelů: *Holmens Kirke – holmanský kostel* (TD, s. 82) či hydronym – *jezeru Svatého Jørgena* (TD, s. 14). Tento postup se také uplatnil u převodu složených vlastních jmen zeměpisných, především pak u jmen ulic a náměstí. Doslovný překlad byl použit pro téměř všechna víceslovná a komponovaná onyma složená z apelativ: *Den Engelske kirke – Anglický kostel* (TD, s. 401) *Marmorkirken – Mramorového kostela* (TD, s. 50).

Explicitace se uplatnila převážně pro specifikaci názvů ulic:⁶³ *ulici Havnegade* (TD, s. 326), městských částí – *městská čtvrť Bremerholm* (TD, s. 324) a přístavů: *přístavu Gasværkshavnen* (TD, s. 298). Podobně jako u ostatních analyzovaných děl také v *Tiché dívce* autorka překladu doplňuje význam proprií, která čtenář neznalý dánských reálií nemůže vyvodit z textu: *Jedna zlomová zóna se nachází i pod jadernou elektrárnou Barsebäck.* (TD, s. 199). Doplnující informace nemají vždy povahu toponymickou, jsou také např. kreativně odvozeny od osob spojovaných s určitým místem – *královnině Amalienborgu* (TD, s. 10). Ne ve všech případech jsou toponyma explicitována konstantně, např. *Øresund* je označován jako *Øresundský průliv* (TD, s. 277) i *úžinu Øresund* (TD, s. 242), toto variování však nepovažujeme za chybné, neboť je explicitovaná informace přizpůsobena kontextu, ve kterém se vyskytuje.

3.6.24 Institucionyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	12	9 %
FE	37	27 %
KAL	40	29 %
KAL + TRA	18	13 %
KE	3	2 %
NAT	1	1 %
RED	2	1 %
TRA	24	18 %
CELKEM	137	

Tabulka 16 - Institucionyma – Tichá dívka (Zdroj: Autor)

⁶³ Je pozoruhodné, že při převodu bylo rozepsáno do plné podoby jméno dánského autora H. C. Andersena, a to i v názvu ulice – *třídě Hanse Christiana Andersena* (TD, s. 116), v ostatních překladech zůstává však zachována podoba zkrácená: např. *bulvár H. C. Andersena* (KV, s. 226)

Paleta institucí v díle byla velmi pestrá, nejvíce se vyskytovaly názvy různých geologických organizací a policejních složek. Nejvýraznějším postupem při překladu této třídy onym byla funkční ekvivalence, skoro stejně byl zastoupen kalk. Téměř shodný byl také výskyt transference a její kombinace s kalkem. Funkční ekvivalence se projevila zejména v případech, kde nebylo možné instituciony převést pomocí čistého kalku: *Konkurrencestyrelsen – Úřadem pro hospodářskou soutěž* (TD, s. 34). Silná byla též apelativizace takto převedených jevů např.: *Infødsretskontoret – cizinecká policie* (TD, s. 14).

Explicitována byla především jména restauračních zařízení a obchodů. Postupem přímého překladu byla převedena většina komplexních apelativních názvů *Rigshospitalets Hospice – hospic Královské nemocnice* (TD, s. 41). Ve dvou příkladech byl kalk spojen s explicitací např. *Panuminstitutet – Panumovým ústavem Lékařské fakulty v Kodani* (TD, s. 173). Nejvýraznější transferovanou skupinu tvořila akronyma, v jednom výskytu také skloňována *SKAFORu* (TD, s. 372).

Spojení kalku s transferencí bylo využito hlavně pro převod instituciony obsahující toponyma: *Gladsaxe Politistation – policejní stanice v Gladsaxe* (TD, s. 104). Kulturním ekvivalentem byla převedena mj. jména ministerstev: *Socialministeriet – ministerstvo sociálních věcí*. (TD, s. 96)

3.6.25 Závěr analýzy

Vzhledem k velkému množství různých toponym, antroponym a instituciony v textu jsme při analýze narazili na celou řadu postupů. Celková předkladatelská metoda byla však dle našeho pohledu konstantní a přikláněla se na stranu exotizace. U antroponym byla naprostá většina jmen pouze doplněna o případnou pádovou koncovku, české kultuře byla přizpůsobena jen značně podobná rodná jména a historická jména. Funkční a kulturní ekvivalence bylo použito pro převod přezdívek a jmen pohádkových postav.

Při převodu toponym se jako nejvíce rozkolísaný projevil překlad ulic. Téměř ve stejném poměru byly ulice převedeny transferencí, explicitací a kombinací transference s kalkem. Na tento fakt měl nepochybně dopad vysoký výskyt těchto toponym v díle, proto lze ze stylistického hlediska očekávat jejich variování. Bylo by možné namítnout, že ostatním dvěma postupům se vymykají ulice transferované. Jsme však toho názoru, že na základě dostatečného množství explicitovaných ulic, ve kterých se vyskytuje dánské slovo pro *ulici* (*vej, gade*) si jejich význam český čtenář dokáže odvodit. Na závěr ještě dodáváme, že i přes rozdílnost překladačských postupů byla hlavní metoda převodu jasně nakloněna co největšímu ponechání původního názvu (žádná ulice nebyla čistě zkalkována).

Přestože byla celá řada městských čtvrtí v díle transferována, u většiny z nich bylo v na jiném místě v díle, hlavně formou explicitace, naznačeno, o jaké toponymum se jedná, příjemce textu se v nich tedy mohl dobře orientovat.⁶⁴ Za zmínění podle nás stojí také variování převodu ostrovu v centru Kodaně *Slotsholmen*. Jeho název nebyl v překladu ponechán ani v jednom výskytu. Buďto byl generalizován dle polohy – *centru* (TD, s. 102) či instituce – *ze školky* (TD, s. 288). Ve dvou případech bylo toponymum explicitováno pomocí transferovaného⁶⁵ a zkalkovaného⁶⁶ názvu silnice, která jím prochází. Důvodem této volby byla nejspíše snaha o co největší srozumitelnost cílového textu v daných případech, přesto mohlo být toponymum vzhledem k opakovanému výskytu alespoň jednou zmíněno.

Pokud jsme u předchozích dvou kategorií mluvili o tendenci exotizační, u institucionym tomu bylo díky převažujícímu převodu pomocí kalku a funkční ekvivalence spíše naopak. V původní podobě (případně doplněné o explicitaci) zůstaly zejména názvy cirkusů: *cirkus Medrano* (TD, s. 32), podniků a některých firem. Za nejrozkolísanější považujeme u této třídy převod akronym. V některých případech jsou zkratky rozvedeny a kalkovány: *DTU – Dánské technické univerzitě* (TD, s. 210) či explicitovány a naturalizovány: *MKHAT – divadlu MCHAT* (TD, s. 216). U části akronym bez shodného českého ekvivalentu⁶⁷ však jakékoliv vysvětlení schází: *COWI*⁶⁸ (TD, s. 49) nebo *EMSC*⁶⁹ (TD, s. 319). Hlavním hlediskem pro vysvětlení zkratk byla nejspíše jejich důležitost v kontextu díla, přesto se nabízí se otázka, zda nepřiblížit českému čtenáři všechna akronyma, pokud je tak učiněno u jejich většiny.

3.7 *Shrnutí poznatků*

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že překlad vlastních jmen je translatickou kategorií velmi komplexní a rozmanitou. Prokázalo se, že převod proprií ovlivňuje celá řada různých faktorů. Tím základním je nepochybně jednotná překladatelská metoda. Do překladu však vstupují další aspekty, které překladatel musí brát v potaz, jako funkce propria v kontextu celého díla nebo v konkrétní situaci či to, zda se proprium vyskytuje ve vypravěčském pásmu nebo v replikách postav. Jako podstatný faktor se ukázalo být hledisko stylistické. Pokud se

⁶⁴Názorným příkladem této strategie je úsek, ve kterém byla explicitována pouze jedna toponyma, ale tato explicitace definovala celou řadu toponym následujících: „[...] *se rozkládaly čtvrti Klampenborg a Søllerød a při troše dobré vůle i Holte a Virum. Už v Bagsværd a Gladsaxe ale začínal sešup a na samém dně onoho trychtýře se nacházel Glostrup.*“ (TD, s. 22)

⁶⁵ *Christians Brygge* (TD, s. 115)

⁶⁶ *Christianově nábřeží* (TD, s. 107)

⁶⁷ příkladem totožné zkratky bylo třeba *NATO* (TD, s. 365)

⁶⁸ *COWI* je dánská konzultační společnost

⁶⁹ *European-Mediterranean Seismological Center* – Evropské středozevní seizmologické centrum

např. propria vyskytovala blízko sebe, měli překladatelé často tendenci je obměňovat či redukovat, aby se vyhnuli jejich nadměrnému opakování, v několika případech byla také propria pozměněna, aby byla v souladu se stylistickým odstíněním textu. Napříč všemi díly jsme také mohli pozorovat, že podstatným kritériem pro volbu překladatelské strategie je čtenář textu. Tento fakt se projevil především u explicitace pojmů, jež jsou českým čtenářům vzdálené a jejich význam nelze vyvodit z kontextu díla. Analýza tak prokázala, že v mnohých případech byla zdánlivá nekonekventnost překladatelských řešení odůvodněna výše zmiňovanými aspekty a že překladatelé při převodu neberou mechanicky v potaz pouze stanovenou metodu, ale posuzují vlastní jména podle jejich funkce v textu s ohledem na svého příjemce.

Jsme si vědomi toho, že podrobné srovnání analyzovaných děl je problém komplexní a nelze se při něm opírat pouze o statistická data z našeho výzkumu. Kromě výše zmíněných faktorů do tohoto srovnání vstupuje také např. četnost tříd onym a jejich podkategorií v textu. Pokud bychom však měli udělat na základě kvantitativních dat obecné srovnání, jako překlad nejvíce exotizační se projevilo dílo *Poslední neděle v říjnu*, poté detektivka *Sbohem, ptáčku* následovaná románem *Tichá dívka* a detektivkou *Krvavý vítr*. Jako nejvíce naturalizované dílo se ukázal být román *Až nadejde čas*.

Na následujících řádcích uvedeme souhrnný výčet použitých překladatelských postupů ve všech překladových dílech a nastíníme k jakým kategoriím proprií byly jednotlivé postupy nejčastěji používány. Provedeme také srovnání literatury detektivní s ostatními díly, porovnáme dva překlady R. Novotného a románů P. Høega. Pro přehlednost bude srovnání děl rozděleno dle tříd vlastních jmen a doplněno celkové zastoupení jednotlivých překladatelských postupů.

3.7.1 Toponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
CHY	5	1 %
EX	197	27 %
FE	21	3 %
GEN	25	3 %
KAL	87	12 %
KAL + TRA	155	21 %
KE	1	0 %
NAT	13	2 %
RED	10	1 %
TRA	208	29 %
VYN	4	1 %
CELKEM	726	

Tabulka 17 - Toponyma celkem (Zdroj: Autor)

Celkově byla u vlastních jmen zeměpisných nejčastěji zastoupena transference, která tvořila téměř třetinu všech postupů. Následovala ji explicitace a spojení kalku s transkripcí. Z ostatních postupů se výrazněji projevil pouze kalk. Transference byla použita pro absolutní většinu názvů měst a významnou část městských čtvrtí. Pro jména ulic se tento postup týkal hlavně díla J. Sonnergaarda a v menší míře i románu *Tichá dívka*. U převodu ulic však celkově převažovala explicitace a spojení kalku s transferencí, zhruba v poměru 3 ku 2. Zkalkovány byly ulice minimálně, téměř výhradně v překladech R. Novotného. Explicitace převažovala nad kalkem a transpozicí při převodu náměstí, zatímco u přístavů tomu bylo naopak.

3.7.2 Antroponyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
CHY	1	0 %
EX	6	1 %
FE	23	5 %
GEN	1	0 %
KAL	9	2 %
KAL + TRA	10	2 %
KE	4	1 %
NAT	37	8 %
RED	4	1 %
TRA	346	78 %
CELKEM	441	

Tabulka 18 Antroponyma celkem (Zdroj: Autor)

U vlastních jmen osobních se jako převažující zcela jednoznačně projevila transference. Přechýlena byla všechna příjmení kromě jednoho případu, který je však v souladu s českým územ (viz. *Tichá dívka* – Antroponyma). Naturalizace antroponym se vyskytla zejména v dílech *Až nadejde čas* a *Tichá dívka*. Týkala se především křestních jmen ženských s různě blízkou českou podobou a postav historických či mýtických. Funkční ekvivalence se uplatnila hlavně u převodu přezdívek. Pomocí kulturní ekvivalence byla pak převedena nepravá antroponyma, především jména pohádkových postav. Kalku spojeného s transferencí bylo v největší míře využito pro překlad jmen obsahujících doplňující apelativum. Kalk se uplatnil zejména pro převod přezdívek a pseudonym, které bylo možné převést pomocí přímého ekvivalentu.

Jak můžeme vidět, tyto výsledky se do velké míry shodují s poznatky jednotlivých teoretiků z oddílu 2. 2. 4. této práce. Většina osobních jmen byla ponechána v původní podobě, pokud měla v textu jiný než identifikační význam, byla zpravidla substituována, nejvíce za použití naturalizace a funkční ekvivalence. V největším rozporu s našimi výsledky je tvrzení M. Knappové o substituci domácí podobou u rodných jmen, toto tvrzení je však dle našeho názoru nutné vnímat v jeho dobovém kontextu.

3.7.3 Institucionyma

POSTUP	POČET VÝSKYTŮ	%
EX	57	16 %
FE	47	14 %
GEN	10	3 %
KAL	105	30 %
KAL + TRA	54	16 %
KE	4	1 %
NAT	6	2 %
RED	5	1 %
TRA	57	16 %
VYN	1	0 %
CELKEM	346	

Tabulka 19 - Institucionyma celkem (Zdroj: autor)

U názvů institucí se jako nejpočetnější projevil postup kalku. Téměř shodně byla zastoupena explicitace a kombinace transference a kalku, s malým rozdílem je následovala čistá transference. Ze všech kategorií bylo při převodu institucionym nejhojněji využito funkční ekvivalence. Kalkována byla hlavně jména policejních oddělení a zdravotnických zařízení. Pokud tato institucionyma měla v názvu toponymum, byl kalk zpravidla doplněn o transferenci. Tato kombinace byla též použita pro část stravovacích zařízení. Funkční ekvivalence se projevila hlavně u překladu rozdílných finančních institucí a volně převedených policejních oddělení. Explicitována byla zejména akronyma, názvy obchodů a restauračních zařízení, tyto tři kategorie však byly téměř ve stejné míře pouze transferovány. Kulturní ekvivalence byla využita zejména pro převod ministerstev pomocí domácí analogie.

3.8 Detektivní romány

U dvou detektivních románů se v porovnání s ostatními díly neukázal být vzhledem k převládající tendence zásadní rozdíl. Nejodlišnější byl převod toponym v díle

Krvavý vítr. Přestože exotizační postupy převažovaly i u tohoto překladu, v porovnání s ostatními díly se jednalo o rozdíl nejmenší: 57 %, navíc se u díla vyskytl nejvyšší podíl kalkovaných podob zeměpisných jmen: 27 %. Oproti tomu v díle *Sbohem, ptáčku* se zcela nejvýrazněji ze všech překladů projevil postup explicitace a to jak u převodu toponym: 62 %, tak institucionym: 41 %. Můžeme tedy v tomto detektivním románu pozorovat jasnou tendenci kolorit zachovat a specifikovat jej českým apelativem. V obou detektivkách dominovala převodu antroponym, stejně jako v ostatních případech, transference. V obou překladech se u antroponym vyskytlo největší použití funkční ekvivalence, to však připočítáváme faktu, že se v dílech vyskytoval největší počet přezdivek, které byly stejným způsobem převáděny i ve zbylých textech. U institucionym se projevila silně explicitace i v románu J. Melandera, s 22 % měla v této kategorii druhý největší výskyt.

3.9 Překlady R. Novotného a románů P. Høega

Oba překlady z pera R. Novotného jsou si i přes značnou žánrovou rozdílnost do velké míry podobné. Jedná se o díla nejvíce nakloněná na stranu naturalizace, což se projevilo především u kalkování názvů ulic – kalk byl v jeho překladech zastoupený poměrově nejvíce ze všech sledovaných děl – a naturalizace antroponym (zejména v Høegově románu). Lze se tedy domnívat, že kromě nakladatelského úzu a kontextu díla se zde projevuje také specifický překladatelský přístup.

Podobnost se projevila také u překladů románů P. Høega. V obou případech byla u toponym silně zastoupena transference a její kombinace s kalkem, v *Až nadejde čas* se však vyskytoval větší počet kalků. Nejvíce se díla shodovala v kategorii antroponym, kromě převládající transpozice se zde vyskytly dvě největší zastoupení naturalizace: 11 % TD, 21 % AN. Oproti tomu u institucionym byl v překladu R. Novotného výrazněji zastopen kalk, u H. Březinové pak funkční ekvivalence. U dvou děl téhož autora z dílny jednoho nakladatelství tedy můžeme pozorovat jistou shodu. Jedná se ale skutečně pouze o srovnání orientační, neboť při něm nebereme v potaz faktory zmíněné v úvodu této podkapitoly.

3.10 Překladatelská volnost X věrnost

Z hlediska překladatelské věrnosti a volnosti hodnotíme překlady jako téměř výhradně věrné. Pokud se při převodu překladatelé v některých případech zdánlivě oddálili od textu originálu, jednalo se o řešení odpovídající překladatelské metodě. Překladatelé brali při převodu v potaz českého příjemce a na nejasných místech se mu snažili přizpůsobit. Volnost se dle

našeho názoru projevila v několika málo případech, u kterých překladatelé za podstatné považovali zejména hledisko estetické, což se projevilo zejména při převodu některých přezdívek.

3.11 Jazykový redaktor

Zatím jsme se dívali na převod vlastních jmen výhradně jako na rozhodnutí jednotlivých překladatelů. Je nepochybně pravda, že překlad je autorskou tvorbou překladatele. Na výsledné podobě textu se však obvykle nepodílí pouze on. Ve většině nakladatelství prochází přeložený text následnou kontrolou a redakcí. Pro náš výzkum bude v tomto ohledu nejdůležitější osoba jazykového redaktora, který provádí jazykovou a stylistickou úpravu textu a jedná s překladatelem o případných úpravách v textu.⁷⁰

Rozhodli jsme se tedy do této diplomové práce zařadit dotazník pro jazykové redaktory analyzovaných děl. Naším cílem je zjistit, jak tito redaktoři řeší otázku převodu vlastních jmen, jaký je jejich postoj k této problematice a do jaké míry se jejich strategie v různých nakladatelstvích.⁷¹ Je samozřejmé, že pro relevantnější závěry by bylo nutné provést tento průzkum s větším počtem respondentů. Přesto považujeme za nezbytné aspekt redaktora zohlednit, kvůli jeho zmíněnému vlivu na konečný text a také proto, že reprezentuje případný nakladatelský úzus.

Jazykovým redaktorům analyzovaných děl byl odeslán elektronický dotazník společně s informacemi o tématu a zaměření této práce, zároveň jim byla přislíbena anonymizace jejich odpovědí. Vyplněný dotazník pak redaktoři poslali elektronickou cestou zpět. Dotazník obsahoval čtyři otevřené otázky. Odpovědi na ně podrobíme analýze v následující podkapitole. Je třeba dodat, že se nám bohužel nepodařilo získat odpověď od všech redaktorů, k jednomu překladu nám data z dotazníkového šetření chybí a vycházíme tedy z dat ze čtyřech dotazníků. Jsme však přesvědčeni o tom, že pro základní orientaci je 80% návratnost dostačující.

⁷⁰ Zevrubně se osobě a kompetencím redaktora, resp. editora, věnuje např. Ján Ferenčík (1982). Do kategorie jazykového editora spadá dle dřívější terminologie tzv. aprobátor textu (viz. 1982, s. 100). Editorskou aprobaci překladu Ferenčík považuje za „*hlavný akt tvorivej účasti editora na definitívnom znení prekladového textu*“ (1982, s. 104). Do této fáze také řadí mj. ověření formální a významové adekvátnosti textu, odstranění významových a jazykových chyb a sjednocení terminologie. (srov. 1982, s. 105)

⁷¹ Analyzovaná díla pochází ze čtyř nakladatelství: Panteon, Brána, Argo a Pistorius & Olšanská.

3.11.1 Rozbor odpovědí redaktorského dotazníku

1. *Řídíte se při redakci dánských vlastních jmen v nakladatelství zavedeným územ? Nebo se řídíte intuicí?*

Odpovědi na první otázku byly značně rozdílné. K úzu jakožto hlavnímu hledisku se přiklonil jeden respondent, stejně tak se jedna odpověď jednoznačně přiklonila k intuici s přihlédnutím ke čtenáři a druhu textu. Kontext díla hrál hlavní roli i ve třetím dotazníku. Dotazovaný v něm navíc dodává, že úzus je důležitý, nakladatelství by však měla v potaz brát i názor překladatele. Překladateli přiznával důležitost i poslední respondent s tím, že záleží do velké míry na tom, jak se autor překladu k převodu proprií postaví. Dodává, že se také v co největší míře řídí pravidly českého jazyka.

2. *Kloníte se při redakci dánských antroponym, institucionym, toponym* v krásné literatuře spíše na stranu naturalizace („počeštění“), nebo exotizace („zachování původního tvaru“)? Vyjádřete se, prosím, zvláště ke každé z uvedených tříd vlastních jmen. * Pod antroponymy zde myslíme křestní jména, příjmení, přezdívky; pod institucionymy např. názvy státních úřadů či škol; pod toponymy názvy ulic, náměstí, jezer apod.*

U antroponym se ve všech dotaznicích projevila jako převažující snaha zanechání jména v původním tvaru s výjimkou několika kategorií. Ve dvou případech byla zmíněna naturalizace jmen v dětské literatuře, stejně tak se ve dvou dotaznicích respondenti vyjadřují pozitivně k překladu přezdívek. Jeden dotazovaný uvedl, že v jeho nakladatelství v původní verzi ponechávají i jména fiktivní, avšak celosvětově známé osobnosti naturalizují. V jednom případě je také zmíněn převod pomocí domácí analogie ženských křestních jmen s téměř totožným českým ekvivalentem.

Všichni respondenti se připojují k většinové exotizaci toponym. Ve dvou odpovědích je explicitně zmíněno doplnění původních toponym o explicitační podstatné jméno. Z exotizované skupiny jeden respondent vyčleňuje jména se zavedeným překladem a dodává, že jedním z kritérií pro něj při převodu je, aby si čtenář mohl dohledat místo na mapě. U převodu toponym se také tři respondenti shodují na tom, že řadu vlastních jmen zeměpisných hodnotí případ od případu.

Oproti prvním dvěma kategoriím se v případě institucionym všichni dotazovaní shodují na většinové převažující těchto onym, dva z nich dále tuto volbu specifikují zejména pro zavedené české názvy. K názvům nezavedeným jeden z respondentů doplňuje, že tyto případy nechává v kompetenci překladatele, stejně tak jako další z respondentů také zohledňuje při redakci předchozí překladatelská řešení konkrétního jevu.

3. Jaká jsou hlavní kritéria pro tuto volbu?

Je zajímavé, že tři z dotazovaných jako hlavní kritérium příjemce textu. V jednom případě se jedná o cílovou skupinu společně s typem textu, ve zbylých dvou srozumitelnost pro čtenáře. Tento aspekt jeden z dotazovaných doplňuje o plynulost textu a topografickou věrnost a dodává, že i přes převažující exotizaci se řídí také jazykovým citem. Poslední respondent uvedl jako nejdůležitější kritérium pravidla českého jazyka a intuici v situacích, kdy propria zní v české podobě nezvykle.

4. Změnila se tato redaktorská strategie během Vaší praxe?

Poslední otázku jsme do dotazníku zahrnuli z toho důvodu, že nás zajímá, do jaké míry je redakce vlastních jmen proměnlivou kategorií a kam její případná proměna směřuje. V jednom případě byla odpověď jednoznačně záporná, v druhém částečně. Dotazovaný doplnil, že si změny není vědom, ale předpokládá, že se strategie mění s novými zkušenostmi. Zbylé dvě odpovědi byly kladné. V jednom případě respondent uvedl posun od naturalizace toponym a antroponym směrem k exotizaci, v druhém případě dotazovaný poznamenal, že se strategie nepochybně mění s praxí.

3.11.2 Závěr z dotazníkového šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že se dotazovaní redaktoři většinově shodli na, pro náš výzkum nejzásadnější, otázce tendence při převodu jednotlivých tříd proprií – exotizace převažovala u antroponym a toponym, naturalizace u institucionym. Tato tendence se tedy shodovala s celkovými výsledky kvantitativní analýzy jednotlivých děl. V ostatních otázkách se do různé míry respondenti rozcházel. Důležitým aspektem, který se promítal napříč všemi dotazníky, byl také příjemce textu, nejsilněji zastoupený ve třetí otázce. Je tedy očividné, že přijatelnost textu pro českého čtenáře je jedním ze základních stavebních kamenů pro celkovou redaktorskou strategii. Stejně zaměření jsme mohli pozorovat také u překladatelských metod u zkoumaných překladů. Nakladatelský úzus byl poměrně překvapivě jako hlavní osa redakce zmíněn pouze jednou, z odpovědí na první otázku můžeme usuzovat, že redaktoři vlastní jména

posuzují rozdílně podle kontextu daného díla. Z většinových odpovědí na poslední otázku také můžeme konstatovat, že redakce vlastních jmen prochází změnami, byť zcela konkrétní odpovědi – příklonu k exotizaci – se nám dostalo pouze v jednom dotazníku.

Samozřejmě nejsme schopni určit, u kterých vlastních jmen se jedná o řešení překladatele či o zásah redaktora, zejména pokud ze dvou dotazníků vyplývá, že redaktor ponechává překladateli v některých případech volnost. Na otázku vztahu překladatele a jazykového redaktora při tvorbě výsledného textu v této práci bohužel nezbývá prostor, nicméně je to nepochybně zajímavé téma pro další výzkum.

3.12 Překladatelská tendence

Jak jsme zmínili v úvodu k této práci, jedním z jejich hlavních cílů je určení překladatelské tendence při překladu proprií z dánštiny do češtiny. Na následujících řádcích pokusíme tuto metodu nastínit na základě výsledků z naší analýzy. Pojem tendence budeme v naší práci chápat jako sklon překladatele k určitému typu řešení při převodu konkrétních jazykových jevů. Jak jsme již zmínili v úvodu k praktické části, hlavní osou pro určení převládající tendence jsou pro nás póly exotizace a naturalizace.

Celkovou překladatelskou tendenci při převodu dánských proprií ve zkoumaných dílech hodnotíme jako exotizační. V celkovém součtu všech excerpt se jako dominantní ukázaly být postupy exotizační: transference, explicitace a spojení transference s kalkem. Překladatelé se tak do velké míry snažili zachovat kolorit originálu, ať už za pomoci přímého převodu proprií, jejich doplnění o apelativum nebo částečného překladu. Snaha převést proprium v původním tvaru se nejvýrazněji projevila u převodu vlastních jmen osobních. Směrem k exotizaci se přiklonil poměrně silně též převod toponym. Oproti tomu u kategorie institucionym jsme mohli pozorovat spíše tendenci naturalizační.

Nicméně jak prokázaly výsledky naší analýzy, skutečně lze mluvit pouze o tendenci, nikoliv o normě, neboť ve všech třídách proprií byly zastoupeny v různém poměru jak postupy naturalizační, tak exotizační. K naturalizačním postupům překladatelé často přistupovali z důvodu lepšího porozumění ze strany čtenáře. Z tohoto úhlu pohledu nám přijde logické, že se jako nejvíce naturalizované projevily názvy institucionym. V této třídě se vyskytlo velké množství onym složených z několika apelativ. Jejich pouhé převedení by českému čtenáři bylo nesrozumitelné a použití srozumitelné explicitace by mohlo vést ke stylisticky nevhodnému nabývání textu. Proto jsme toho názoru, že kalkování (případně spojené s transferencí) je v těchto případech opodstatněné a nevymyká se (být celkově exotizační) překladatelské metodě.

4 Závěr

Předmětem této diplomové práce byla analýza překladu dánských vlastních jmen do češtiny. Teoretický základ pro analýzu tvořila definice proprií v lingvistické literatuře a ukotvení překladu těchto jevů v literatuře translatické. Data pro výzkum jsme získali z pěti novodobých překladů *Až nadejde čas*, *Krvavý vítr*, *Poslední neděle v říjnu*, *Sbohem, ptáčku* a *Tichá dívka*. Kromě kvantitativní a kvalitativní analýzy jsme se zaměřili také na aspekt rozdílných žánrů a srovnání děl od jednoho překladatele. Výsledky analýzy byly použity k nastínění převažující překladatelské tendence.

Při analýze překladatelských řešení jsme se zaměřili na následující kategorie vlastních jmen: antroponyma, toponyma a institucionyma. Jejich převod jsme rozdělili dle překladatelských postupů definovaných v teoretické části. Pro potřeby zkoumané jazykové kombinace jsme také stanovili nový překladatelský postup kombinace transference a kalku pro převod složených a víceslovných dánských proprií.

U překladu antroponym se jako jasně převažující projevil převod pomocí transference. Překladatelé ve velké většině případů nechávali osobní jména v jejich originální podobě, pouze je dle potřeby skloňovali. Potvrdil se také převládající trend přechylování cizích ženských příjmení. Přechýlena byla tato příjmení ve všech případech, v nichž je tento proces v českém úzu zavedený. Antroponyma, jež měla konotativní význam k výchozí kultuře (především přezdívky a nepravá antroponyma) byla ve většině případů převáděna pomocí funkčního a kulturního ekvivalentu či kalku. Naturalizovaná podoba se v překladech vyskytovala zejména u postav historických a u ženských křestních jmen s blízkým českým ekvivalentem.

Při převodu institucionym převažoval postup kalku, který se nejvýrazněji projevil při převodu policejních oddělení a zdravotních zařízení. Instituce doplněné o toponymum byly zpravidla doplněny o transferenci. S nemalým rozdílem se při překladu institucionym projevila také explicitace s transferencí, které byly ve velmi podobném poměru použity pro převod obchodů a restauračních zařízení. U této třídy se také v porovnání s ostatními třídami proprií výrazněji projevila funkční ekvivalence.

Nejpočetnější a také nejrozmanitější skupinou byla třída toponym; s tímto aspektem se také pojí poměrně pestré zastoupení jednotlivých překladatelských postupů v této třídě. Nejvýrazněji byla i u této třídy zastoupena transference, která se nejčastěji projevila u převodu názvů měst a jejich čtvrtí. S nemalým rozdílem ji následovala explicitace použitá hlavně pro převod ulic a náměstí. Kombinace kalku a transference se projevila zejména u proprií

složených a víceslovných jako názvů ulic nebo kostelů. Kalk byl použit zejména pro překlad víceslovných apelativních pojmenování.

Ze všech překladatelských postupů byly nejhojněji zastoupeny postupy exotizační: transference, exotizace a kombinace transference s kalkem. Lze tedy konstatovat, že překladatelé se do velké míry snažili ve svých dílech zachovat kolorit originálu. Nejvíce se tento sklon projevil u antroponym, poté u toponym, u institucionym pak byl nejvíce zřetelný příklon k naturalizaci, což však do velké míry vyplývá z jejich časté apelativní podoby. Je potřeba dodat, že v naprosté většině případů se překladatelům velmi dobře podařilo začlenit tato cizí propria do textu tak, že jim je české publikum schopno porozumět a zároveň nepůsobí v překladu nápadně a rušivě.

I přesto, že se celková tendence projevila jako exotizační, míra exotizace nebyla konstantní a v jednotlivých překladech se do různé míry lišila. Jako dílo nejvíce exotizované se ukázala být sbírka Jana Sonnergaardra nejvíce naturalizovaný byl pak román *Až nadejde čas..*

Jedním ze zkoumaných faktorů v této práci byl vliv literárního žánru. V tomto ohledu se výrazněji nelišily dva romány detektivní, u kterých bylo možné očekávat větší snahu o naturalizaci z důvodu jejich širokého čtenářského záběru. K potvrzení tohoto tvrzení by však bylo nutné provést podrobnější výzkum s větším počtem detektivek od různých překladatelů. Žánr překladu se nejspíše projevil více u překladu povídkové sbírky a mohl být jedním z určujících aspektů silné exotizace tohoto díla. Podobnost byla prokázána u dvou překladů Roberta Novotného, které i přes značný žánrový rozdíl obsahovaly nejvíce naturalizačních prvků (např. kalkování názvů ulic), u těchto dvou převodů tedy hrál důležitou roli i specifický překladatelský styl překladatele.

Na základě výsledků analýzy převodů vlastních jmen v jednotlivých dílech můžeme potvrdit postoj teoretiků překladu v tom, že pro překlad vlastních jmen nelze stanovit zcela jednotný postup. Jak jsme mohli pozorovat při rozboru překladatelských řešení, i přesto že se překladatelé povětšinou drželi stanovené překladatelské metody, v některých případech bylo při převodu třeba brát v potaz také faktory jiné, jako například stylistické hledisko, předpokládanou znalost kulturních jevů ze strany příjemců textu či funkci vlastního jména v kontextu díla. Z tohoto pohledu můžeme překlady hodnotit jako kvalitní, neboť se mechanicky neřídí předem stanovenou strategií, ale hodnotí jednotlivá propria případ od případu.

Je nám jasné, že vzhledem ke stále se zvětšujícímu množství překládaných děl z dánštiny nemůže tato práce dát konečnou odpověď na otázku překladu proprií z tohoto jazyka, neboť jsme vycházeli z údajů z pěti překladových děl. Přesto doufáme, že vybraná díla byla

dostatečně rozmanitá a že počet excerpt – dohromady jsme jich analyzovali 1513 – je pro základní stanovení překladatelské tendence v novodobých překladech dostačující. Nabízí se také otázka srovnání překladu vlastních jmen napříč jednotlivými skandinávskými jazyky, jež jsou si do značné míry podobné. Rozsah této práce na tuto otázku bohužel neumožňuje odpovědět, ale bylo by ji nepochybně zajímavé se na ni zaměřit v budoucím výzkumu.

5 Seznam použité literatury

Primární literatura

- HØEG, Peter. *Až nadejde čas*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2007. ISBN 978-80-7203-956-2.
- HØEG, Peter. *De måske egnede*. 3. oplag. København: Rosinante, 2002. ISBN 87-621-0110-2
- HØEG, Peter. *Den stille pige: roman*. København: Rosinante, 2006. ISBN 87-638-0439-5.
- HØEG, Peter. *Tichá dívka*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2009. ISBN 978-80-257-0192-8.
- MELANDER, Jakob. *Krvavý vítr*. Překlad Robert Novotný. První vydání. Mladá Boleslav: Panteon, 2015. ISBN 978-80-87697-30-6.
- MELANDER, Jakob. *Øjesten*. København: Rosinante, 2013. ISBN 978-87-638-2473-6
- STEIN, Jesper. *Sbohem, ptáčku*. Praha: Brána, 2015. ISBN 978-80-7243-784-9.
- STEIN, Jesper. *Bye Bye Blackbird*. København: Politiken Forlag. ISBN 978-87-400-1945-2
- SONNERGAARD, Jan. *Jeg er stadig bange for Caspar Michael Petersen: noveller*. København: Gyldendal, 2003. ISBN 87-02-01673-7.
- SONNERGAARD, Jan. *Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy*. Příbram: Pistorius & Olšanská, 2017. Scholares. ISBN 978-80-87855-92-8.
- SONNERGAARD, Jan. *Radiator: noveller*. København: Gyldendal, 1997. ISBN 87-00-290-661.
- SONNERGAARD, Jan. *Sidste søndag i oktober: noveller*. 2. udg. København: Gyldendal, 2006. Gyldendal paperback. ISBN 87-00-75200-2.

Sekundární literatura

- CMÍRALOVÁ, Markéta. *Hovorová dánština v současné dánské literatuře a její české verze* [online]. 2012 [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/89915>.
Vedoucí práce Helena Březinová.
- Dansk Sprogævn* [online], [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <https://dsn.dk>
- ČECHOVÁ, Marie a kol. *Čeština - řeč a jazyk*. 2., přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. 407 s. Jazykověda. ISBN 80-85866-57-9.
- FERENČÍK, Ján. *Kontexty prekladu*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1982. Horizonty. Malý rad.
- HRDLIČKA, Milan. *Překladatelské miniatury*. Vyd. 2., rozš. V Praze: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2501-0.
- Internetová jazyková příručka, c2008-2018. *Ústav pro jazyk český AV ČR* [online]. [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz>

- JINDRA, Miroslav. *K problematice vlastních jmen v uměleckém překladu*. In Slavica Pragensia, Acta Universitatis Carolinae, Philologica. Praha: Univerzita Karlova. 1980.
- KAPROVÁ, Linda. *Převod vlastních jmen v českých překladech švédské literatury pro děti po roce 1900 zkoumaný na pěti překladech díla Selmy Lagerlöfové: Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* [online]. 2009 [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/66955>. Vedoucí práce Helena Březinová.
- KNAPPOVÁ, Miloslava, 1983. *K překládání osobních jmen*. Naše řeč. 66(4), 169-173. Dostupné také z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=6399>
- KNAPPOVÁ, Miloslava, 1986. *Přechylování víceslovných cizích příjmení v češtině*. Naše řeč. 69(4), 173-178. Dostupné také z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=6638>
- KNAPPOVÁ, Miloslava, 1992. *Přechylování příjmení jako problém kodifikační a legislativní (návrh doplňkové kodifikační úpravy)*. Naše řeč. 75(1), 12-21. Dostupné také z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=7046>
- KNAPPOVÁ, Miloslava, 1967. *Začleňování cizojazyčných názvů ulic a náměstí do českých textů*. Naše řeč. 50(1), 12-22. Dostupné také z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=5247>
- KNAPPOVÁ, Miloslava, 2003. *K jazykovým a právním aspektům přechylování příjmení v češtině*. Naše řeč. 86(3), 113-119. Dostupné také z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=7728>
- KNITTLOVÁ, Dagmar. *K teorii i praxi překladu*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. ISBN 80-244-0143-6.
- KNITTLOVÁ, Dagmar a kol. *Překlad a překládání*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010. 291 s. Monografie. ISBN 978-80-244-2428-6.
- KRÁLOVÁ, Jana. 2008. *Proper names in Inter-cultural Communication from Prescription to Description*. In: KRÁLOVÁ-KULLOVÁ, Jana et al. *Tradition versus modernity: from the classic period of the Prague School to translation studies at the beginning of the 21st century*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2008. 196 s. Opera Facultatis philosophicae Universitatis Carolinae Pragensis; vol. 7. s. 89-101 ISBN 978-80-7308-221-5.
- VILIKOVSKÝ, Ján. *Překlad jako tvorba*. Praha: Ivo Železný, 2002. ISBN 80-237-3670-1
- LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *Průvodce literárním dílem: výkladový slovník základních pojmů literární teorie*. 1. vyd. H & H, 2002. ISBN 80-7319-020-6.

- LEVÝ, Jiří. *Umění překladau*. Překlad Karel Hausenblas. Vyd. 3. Praha: Ivo Železný, 1998. 386 s. ISBN 80-237-3539-X.
- MOUGOYANNI, Christina, 2001. *Antroponimia y toponimia: estrategias de traducción*. In: KRÁLOVÁ, J. a I. ČEŇKOVÁ. *Folia Translatologica, Vol. 8, Traducción en el ámbito checo-hispano-francés*. Univerzita Karlova: Filozofická fakulta, 2001.
- NEWMARK, Peter. *A textbook of translation*. 1st Publ. New York: Prentice Hall, 1988. 12, 292 s. ISBN 0-13-912593-0.
- NIDA, Eugene A. *Toward a science of translating: with special reference to principles and procedures involved in Bible translating*. Leiden: Brill, 1964
- NORD, Christiane. *Translating as a purposeful activity: functionalist approaches explained*. Manchester: St. Jerome Publishing, 1997. Translation theories explained. ISBN 1-900650-02-9
- Nový encyklopedický slovník češtiny online, c2012-2018. *CzechEncy* [online]. [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <https://www.czechency.org>
- POPOVIČ, Anton. *Teória umeleckého prekladu: aspekty textu a literárnej metakomunikácie*. Bratislava: Tatran, 1975.
- Pravidla českého pravopisu, Nechybujte.cz* [online]. [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <https://www.nechybujte.cz/pravidla-ceskeho-pravopisu>
- Přechylování v překladech ze stylistického hlediska, 2015. Jednota tlumoníků a překladatelů [online]. [cit. 2018-07-31]. Dostupné z: <http://www.jtpunion.org/K-profesi/Odborne/Prechylovani-v-prekladech-ze-stylistickeho-hledisk>
- ŠPIRK, Jaroslav. *Czechoslovak Translation Studies: Depreciated Legacy or Inspiration for Today?* In: SCHIPPEL, Larisa a Cornelia ZWISCHENBERGER. *Going East: Discovering new and alternative traditions in Translation studies*. Berlin: Frank & Timme, Verlag fur wissenschaftliche Literatur, 2017. s. 77-98 ISBN 978-3-7329-0335-1.
- ŠRÁMEK, Rudolf. *Úvod do obecné onomastiky*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2027-X.

Slovníky:

www.nechybujte.cz
www.ordnet.dk

6 Seznam zkratk:

AN	Až nadejde čas
CJ	Cílový jazyk
CS	Čeština
DA	Dánština
EX	Explicitace
FE	Funkční ekvivalence
GEN	Generalizace
CHY	Chyba
KAL	Kalk
KAL + TRA	Kalk + Transference
KE	Kulturní ekvivalent
NAT	Naturalizace
PN	Poslední neděle...
SP	Sbohem, ptáčku
TD	Tichá dívka
TRA	Transference
VJ	Výchozí jazyk
VYN	Vynechávka

Příloha 1. Sbohem, ptáčku

Sbohem, ptáčku – Antroponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POS
7	Axel	Axel	7	TRA
7	Axel Steen	Axel Steen	7	TRA
7	John Darlinds	Johnu Darlingovi	7	TRA
9	Cecilie	Cecilie	9	NAT
9	Marie Schmidt	Marie Schmidtová	9	TRA
10	Tine Jensen	Tine Jensenová	10	TRA
11	Tine Jensen	Tine	11	RED
13	Svenskeren	Švéda	14	KAL
16	Agnetha Fältskog	Agnetha Fältskogovou	16	TRA
16	Emma	Emma	17	TRA
17	Jens Jessen	Jens Jessen	18	TRA
19	Dorthe	Dorthe	20	TRA
19	Mette	Mette	20	TRA
20	Dorthe Neergaard	Dorthe Neergaardovou	21	TRA
20	Egon Schiele	Egona Schieleho	21	TRA
20	Dorthe Neergaard	Dorthe	22	RED
24	Solsortesagen	Případ Ptáček	25	KAL
25	Jens Målbart Jessen	Jens Pečlivka Jessen	27	FE
25	Jens Målbart Jessen	Jens Pečlivka Jessen	27	TRA
27	Konge af København	Král Kodaně	28	KAL
28	Rosenquist	Rosenkvist	29	NAT
29	Hente	Přehozi	30	FE
32	BB	BB	33	TRA
32	Brian Boldsen	Brianu Boldsenovi	33	TRA
32	Kasparsen	Kasparsen	34	TRA
33	Mirlinda, Stina og Rajan	Mirlinda, Stina a Rajan	34	TRA
33	Wegner	Wegnerem	34	TRA
37	Janette	Janette	38	TRA
39	Jeanette Kvist	Jeanette Kvistová	40	TRA
46	Ea Holdt	Ea Holdtová	46	TRA
53	Axel Steen	pane Steene	55	EX
67	Anne Marie Zeuthen	Anne Marie Zeuthenová	69	TRA
66	Johnny Schlichtkrull	Johnnymu Schlichtkrullovi	69	TRA
67	Line Jørgensen	Line Jørgensenová	69	TRA
66	Scarface	Zjizvenec	69	FE
67	Julie Thomsen	Julie Thomsenová	70	TRA
67	Lulu Linette Larsen	Lulu Linette Larsenová	70	TRA
70	Niels Bak	Nielsem Bakem	72	TRA
70	Rasmus Berndt	Rasmusem Berndtem	72	TRA
77	Den Lille fucking Havfrue	zatracenou Malou mořskou vílou	79	KAL
77	Jens Umack	zpěváka Jense Umacka	79	EX
76	Ressler	Ressler	79	TRA
77	Den Lille fucking Havfrue	zatracenou Malou mořskou vílou	79	KE
78	Solsrots	vraha Ptáčka	80	FE
80	drengerøve	zelenáči	83	FE
83	Kristian	Kristiane	85	TRA

82	Kristian Kettler	Kristian Kettler	85	TRA
94	JJ	JJ	95	TRA
95	John	Johne	96	TRA
110	Sclichtkrull	Sclichtkrull	110	TRA
117	Claus Sigurdsson	Claus Sigurdsson	118	TRA
117	Sigurdsson	Sigurdssonovi	118	TRA
127	Jytte Darling	Jytte Darlingové	127	TRA
127	Jensemand	Jensičku	128	FE
135	Lone Lützhøj	Lone Lützhøjová	135	TRA
138	Dorte	Dorte	139	TRA
141	Barbie	Barbie	141	TRA
143	Scooby-Doo	Scooby-Doo	144	TRA
151	Bjarne Olsen	Bjarne Olsen	150	TRA
151	Tonny Hansen	Tonny Hansen	150	TRA
151	Vicki Thomsen	Vicki Thomsenová	150	TRA
154	Holsted	Holsted	153	TRA
156	Max Arno Anborg Peters	Max Arno Anborg Peters	155	TRA
168	Bo Langberg	Bo Langberg	165	TRA
217	Bo	Bo	211	TRA
228	Laila	Laila	222	TRA
229	Susanne	Susanno	223	TRA
234	Ida Højgaard	Ida Højgaardová	227	TRA
239	Lennart	Lennarte	232	TRA
269	Frederik Åkare	Frederik Åkare	260	TRA
273	Kates	Kates	264	TRA
286	Max Arno Anborg Peters	Max Arno Peters	276	RED
289	Mark Lira Poulsen	Mark Lira Poulsen	279	TRA
296	Henriette Nielsen	Henriettu Nielsenovou	287	TRA
299	Niels	Niensi	290	TRA
332	Mr Cleans	pana Čistého	321	FE
350	Moussa	Moussu	338	TRA
357	Jacques Schmidt Jensen	Jacques Schmidt Jensen	345	TRA
361	Eliza	Elizu	349	TRA

Sbohem, ptáčku – Toponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POS
7	Ørstedsparken	Park Ørstedsparken	7	EX
9	Nørreport	stanici Nørreport	9	EX
9	Nansensgade	v ulici Nansensgade	9	EX
9	Bellevue	pláži Bellevue	9	EX
9	Københavns volde	kodaňských hradeb	9	KAL
9	Ørstedsparken	v Ørstedsparken	9	TRA
9	Israels Plads	náměstí Israels Plads	10	EX
9	Ørstedsparken	parku	10	GEN
15	Parken	parku	16	KAL
15	Bellevue	v Bellevue	16	TRA
20	Vestervoldgade	ulici Vestervoldgade	21	EX
20	Rådhuspladsen	Náměstí Rådhuspladsen	21	EX
20	Nørreports neon	neon brány Nørreport	21	EX
20	Nørrebrogade	ulici Nørrebrogade	21	EX
20	H.C. Andersen Boulevard	třídě H.C. Andersen Boulevard	21	EX
22	Islands Brygge	nábřeží Islands Brygge	23	EX
29	Christiania	Christianie	30	TRA
29	Vesterbro	ve čtvrti Vesterbro	31	EX
31	Nørrebro	ve čtvrti Nørrebro	32	EX
35	Refnæsgade	ulici Refnæsgade	36	EX
39	Vesterport	stanici Vesterport	40	EX
39	Fisketorv	nákupním centru Fisketorv	40	EX
39	Dybbølsbro	stanice Dybbølsbro	40	EX
39	Hørning	Hørningu	40	TRA
39	Nørreport	XXX	40	VYN
43	mod Nørrebro	XXX	43	VYN
44	Gyldbergskvarteret	části Guldberg	45	CHY
44	Tagensvej	ulici Tagensvej	45	EX
44	Storkøbenhavn	území celé Kodaně	45	EX
44	Fensmarksgade	ulici Fensmarksgade	45	EX
45	Kastrup	Kastrupu	45	TRA
51	Bellahøj Station	stanici Bellahøj	53	KAL + TRA
59	Istedgade	ulici Istedgade	61	EX
61	Indre By	centra města	63	FE
63	Købmagergade	ulice Købmagergade	65	EX
63	Indre By	čtvrti Indre By	65	EX
63	Hundige	stanice Hundige	65	EX
63	Nordsjælland	severní Sjælland	65	KAL + TRA
65	Nørreport og fra Klampenborg	stanic Nørreport a Klampenborg	66	EX

63	Vesterort Station	stanice Vesterport	66	KAL + TRA
67	Østerbro	čtvrť Østerbro	69	EX
67	Brohusgade	ulici Brohusgade	69	EX
67	Borgervænget	cestě Borgervænget	69	EX
66	Bellahøj	čtvrť Bellahøj	69	EX
67	Åboulevarden	bulváru Åboulevarden	69	EX
67	Nordbanen	trati Nordbanen	70	EX
68	Folkets Park	parku Folkets Park	70	EX
69	Strandvejen	silnici Strandvejen	71	EX
70	Frederiksberg	čtvrť Frederiksberg	72	EX
71	Nørrevold	hradeb Nørrevold	73	EX
72	Skovshoved	čtvrť Skovshoved	74	EX
72	Køge	města Køge	74	EX
72	Skovshed	XXX	74	VYN
73	Fyn	ostrově Fyn	75	EX
74	Østerport	stanice Østerport	76	EX
74	Frederiksborggade	ulice Frederiksborggade	76	EX
74	Indre By	centra	76	GEN
73	Nordhavn Station	stanici Nordhavn	76	KAL + TRA
74	Farimagsgade	ulice Farimagsgade	77	EX
75	Sukkens Bro	Most vzdechů	77	KAL
81	Teglgårdstræde	ulici Teglgårdstræde	83	EX
81	Vester Voldgade	Vester Voldgade	83	TRA
82	Wennbergsiloen	Wennbergova sila	85	KAL + TRA
86	Linnésgade	ulici Linnésgade	87	EX
90	Runddelen	křižovatce Runddelen	91	EX
100	Gammeltorv	náměstí Gammeltorv	101	EX
104	Strøget	pěší zóně Strøget	104	EX
104	Nytorv	náměstí Nytorv	104	EX
104	Strøget	pěší zóny	104	FE
104	City 2	City 2	104	TRA
105	Vartov	do budovy Vartov	105	EX
105	Blågåards Plads	náměstí Blågåards Plads	105	EX
110	Bellahøj	z okrsku Bellahøj	110	EX
111	Nørrebroparken	parku Nørrebroparken	111	EX
111	Borgervænget	ulice Borgervænget	111	EX
110	Bellahøj	na stanici v Bellahøj	111	EX
111	Svanemøllens Kaserne	Svanemøllens Kaserne	111	TRA
112	Nørregade	ulici Nørrebrogade	112	CHY
113	Store Kongensgade	ulici Store Kongensgade	113	EX
119	Fælledparken	parku Fælledparken	119	EX
119	Teliumbygningen	budova Telium	119	KAL + TRA
119	Helgoland	souostroví Helgoland	120	EX
120	Guldbergsgade	ulici Guldbergsgade	120	EX
128	Tivoli	park Tivoli	128	EX
128	Sjælland	Sjællandu	128	TRA
135	Ballerup	Ballerup	135	TRA

152	Malmö	Malmö	151	NAT
152	Østersund	Østersundu	151	TRA
152	Helsingborg	Helsingborgu	151	TRA
154	Rundetårn	věž Rundetårn	153	EX
156	Vridsløselille	vězení Vridsløselille	154	EX
156	Herstedvester	Herstedvesteru	155	TRA
169	Emdrup	Emdrupu	165	TRA
174	Bronshøj	Bronshøj	172	CHY
179	Kongens have	Královské zahradě	175	KAL
182	Emdrup Sø	jezeru Emdrup	178	KAL + TRA
182	Helsingørmotorvejen	dálnici na Helsingør	178	TRA
182	Hellerup	Hellerup	178	TRA
188	Nordvest	čtvrť Nordvest	184	EX
190	Landsbygade	Městské ulici	185	KAL
195	Nørreport og Vesterport	XXX	190	VYN
200	Herkulespavillonen	Herkulovu pavilónu	194	KAL + TRA
202	Sønderjylland	jižním Jutsku	196	KAL + TRA
204	Gothersgade	ulici Gothersgade	199	EX
206	Hornbæk	Hornbæku	201	TRA
209	Utterslev Mose	Utterslev Mose	204	TRA
214	Dronning Louises Bro	most Dronning Louises Bro	209	EX
227	Anstalten	ve vězení Herstedvester	221	EX
228	Fælledvej	ulicí Fælledvej	222	EX
228	Hovedbanegården	Hlavního nádraží	222	KAL
230	Vandrerrhjem for Københavns død og lidelse	Ubytovna kodaňské smrti a utrpení	223	KAL
232	Læssøesgade	ulice Læssøesgade	225	EX
234	Sortedamsøen	jezeru Sortedamsøen	227	EX
237	Riget	Královské	230	KAL
237	Nørrebro	Nørrebro	230	TRA
238	Nordkysten	severním pobřeží	231	KAL
240	Vester Søgade	ulice Vester Søgade	233	EX
242	Hillerødmotorvejen	dálnici Hillerødmotorvejen	235	EX
251	DR's koncertsal	koncertním centru DR	243	KAL + TRA
256	Amager	čtvrť Amager	248	EX
258	Holbergsgade	ulici Holbergsgade	250	EX
260	Blågårdsgade	ulici Blågårdsgade	251	EX
260	Lundtoftegade	ulice Lundtoftegade	252	EX
260	Lunden	části Lunden	252	EX
260	Lunden	Lunden	252	TRA
261	Vestre	věznici	253	GEN
262	Vestskoven	lesa Vestskoven	254	EX
263	Rantzausgade	ulici Rantzausgade	255	EX
263	Hjerevej	ulici Hejrevej	255	EX
264	Amager Strandpark	pláži Amager Strandpark	256	EX
268	Slotsherrensvej	ulici Slotsherrensvej	259	EX
272	Stengade	ulice Stengade	263	EX
272	Blågården	usedlosti Blågården	263	EX

272	Assistens	hřbitovu Assistens	263	EX
272	Pladsen	náměstí	263	GEN
272	Folkets Park	park Folkets	263	TRA
273	Søtorv	náměstí Søtorv	264	EX
280	Kattegat	úžiny Kattegat	271	EX
287	Politorvet	náměstí Politorvet	278	EX
298	Frederikssundsvej	ulici Frederikssundsvej	288	EX
297	Brønshøj Torv	náměstí Brønshøj Torv	288	EX
298	Bellahøjkrydset	křižovatkou Bellahøjkrydset	288	EX
298	Bellahøjbebyggelsen	budovami	289	GEN
299	Bellahøjvej	silnice Bellahøjvej	290	EX
301	Hillerødgade	ulice Hillerødgade	291	EX
300	Degnemose Allé	ulici Degnemose Allé	291	EX
300	Bellahøj Friluftsbad	koupaliště Bellahøj Friluftsbad	291	EX
301	Stefansgade	ulici Stefansgade	292	EX
304	Bornholm	na ostrově Bornholm	295	EX
304	Gudhjem	Gudhjemu	295	TRA
313	Nørre Allé	třídě Nørre Allé	304	EX
313	Gamle By	Starém městě	304	KAL
313	Panuminstituttets parkingplads	parkovišti Panumského institutu	304	KAL + TRA
313	Hans Tavsens-kvarteret	v části Hans-Tavsens	304	KAL + TRA
314	Møllegade	ulici Møllegade	305	EX
314	Aldelstrøst	Aldelstrøst	305	TRA
334	Ørstedsparken	parku Ørstedsparken	324	EX
337	Aldelstrøst	komplexu Aldelstrøst	326	EX
340	Nørrebro linjen	severní dráhy	328	GEN
340	Bispebjerg Kollegiet	koleji Bispebjerg	328	KAL + TRA
344	Gormsgade	ulici Gormsgade	332	EX
351	Løngangsstræde	ulice Løngangsstræde	339	EX
353	Oslogade	ulici Oslogade	341	EX
359	Nansensgade	téhle ulici	348	GEN

Sbohem, ptáčku – Institucionyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POS
7	Drabsafdelingen	oddělení vražd	7	KAL
15	Gården	Ředitelství	16	KAL
16	Riget	v Králošské nemocnici	17	EX
17	PET	PTS	18	FE
17	Custom House	restauraci Custom House	18	EX
19	UM	Ministerstva zahraničí	20	EX
19	SÄPO	tajné policie SÄPO	20	EX
19	EU-ret	Evropského soudního dvora	20	EX
24	Rysensteen Gymnasium	Gymnázium Rysensteen	25	KAL + TRA
25	Københavns Politis drabsafdeling	kodaňského oddělení vražd	26	KAL
28	Christianiaindsats	nasazení sil v Christianii	29	KAL + TRA
29	Rigspolitiet	dánské policie	30	FE
29	Politiforbundet	policejní odbory	30	KAL
29	departementet	ministerstva	30	FE
34	Københavns politikreds	kodaňského policejního okrsku	35	KAL
39	Rosie McGee's	baru Rosie McGee's	40	EX
39	CinemaxX	kině CinemaxX	41	EX
40	Center for Voldtægts ofre	Centrum pro oběti znásilnění	41	KAL
45	Europol	Europol	45	TRA
61	McDonald's	McDonald's	63	TRA
72	In	baru In	74	EX
74	Bikuben	spořitelny Bikuben	76	EX
93	Drab	z vražd	95	KAL
95	dokumentationscenteret for racismen	Centrum dokumentace rasismu	96	KAL
95	Folketinget	parlamentu	97	GEN
100	Shawarma House	Shawarma House	101	TRA
100	Burger King	Burger King	101	TRA
101	AKS	ZS	102	KE
104	Københavns Byret	kodaňského Městského soudu	104	KAL
119	Rigshospitalet	Královské nemocnice	119	KAL
182	Bispebjerg Hospital	Bispebjergskou nemocnici	178	KAL + TRA
193	Sticks'n' - sushi	sushi baru Sticks'n'	188	EX
193	Casablanca	kavárně Casablanca	188	EX
193	Bankerådt	restauraci Bankerådt	188	EX
205	Jazzclub	klubu Jazzclub	200	EX
226	Falck-bygningen	budovou záchranářského sboru Falck	219	EX
260	Kates Joint	podnik Kates Joint	251	EX
303	Danmarks IT Universitet	Dánské IT univerzitě	294	KAL
314	Håndværkerforening	sdužením řemeslníků Håndværkerforening	305	EX
341	CBS	CBS	329	TRA
364	Hviids Vinstue	vinárny Hviids Vinstue	353	EX

Příloha 2. Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy

Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy – Antroponyma

STR DA	DA	CS	STR CZ	POSTUP
S 136	Anette	Anette	7	TRA
S 137	Kenny	Kennym	7	TRA
S 136	Kirsten	Kirsten	7	TRA
S 136	Lisbeh	Lisbeh	7	TRA
S 137	Ole	Olem	7	TRA
J 135	Tina	Tino	13	TRA
R 81	Eva	Evu	17	TRA
R 81	Hanne	Hanne	17	TRA
R 81	Iben	Iben	17	TRA
R 81	Jesper	Jesper	17	TRA
R 81	Knuds	Knuda	17	TRA
R 81	Per	Per	17	TRA
R 83	Allan	Allan	18	TRA
R 83	Høuse	Slepičák	18	FE
R 83	Ib	Ib	18	TRA
R 83	Simon	Simon	18	TRA
J 88	Anders	Anders	26	TRA
J 89	Caspar Michael Petersen	Caspar Michael Petersen	26	TRA
J 89	Krabat	Krabat	27	TRA
J 92	Dorthe	Dorthe	28	TRA
J 91	Erling	Erling	28	TRA
J 92	Mikkel	Mikkel	28	TRA
J 92	Tomas	Tomas	29	TRA
J 97	Verner	Venera	31	TRA
J 97	Trine	Trině	32	TRA
J 101	Lille-Verner	Malej Verner	34	KAL + TRA
J 103	Christiffer	Christiffer	36	TRA
J 103	Frederik	Frederik	36	TRA
J 109	Adolf	Adolf	39	TRA
J 108	Heering	Heering	39	TRA
J 109	Lise-Lotte	Lise-Lotte	39	TRA
J 119	Bryan Ferry	Bryanovi Ferrymu	46	TRA
J 119	Jasmin	Jasmin	46	TRA
J 119	Renée Toft Simonsen	Renée Toft Simonsenovou	46	TRA
J 125	Bjarne	Bjarneho	50	TRA
R 101	Bo	Bo	55	TRA
R 102	Lone	Lone	55	TRA
R 102	Tobias	Tobias	55	TRA

S 24	Ulla	Ullou	57	TRA
S 27	Dronningen Margrethe	u královny	58	GEN
S 36	Jacob Rendtorffs	Rendtorffv	65	RED
R 26	Henrik	Henrik	71	TRA
R 10	Lolita	Lolitu	80	TRA
R 15	William	William	84	TRA
S 156	Hank Williams	Hanka Williamse	88	TRA
S 155	Heidi	Heidi	88	TRA
S 160	Én gang for Prins Knud	Aby mi to konečně docvaklo, asi.	91	FE
S 160	Rikke	Rikke	91	TRA
J 143	Majken	Majken	99	TRA
S 106	Sus	Sus	109	TRA
S 163	Helene	s Helenou	110	TRA
S 164	Marianne	Marianny	110	TRA
S 162	Olfert Fisher	Olfertu Fisherovi	110	TRA
S 167	Birgitte	Birgitte	112	TRA
S 166	Stereobar	Stereobaru	112	TRA
S 168	Thomas	Thomase	112	TRA
S 173	Leo Mathiesen	Leo Mathiesen	117	TRA
S 173	Osvald Helmuth	Osvald Helmuth	117	TRA
S 176	Anne	Anne	119	TRA
S 176	Auk	Auk	119	TRA
S 176	Torsten	Torsten	119	TRA

Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy – Toponyma

S = Sidste søndag i oktober

J = Jeg er stadig bange for Caspar Michael Petersen

R = Radiator

STR DA	DA	CS	STR CZ	POSTUP
S 136	Christianshavn	Christianshavnu	7	TRA
S 136	Elmegade	Elmegade	7	TRA
S 136	Nørrebro	Nørrebro	7	TRA
S 136	Vesterbro	Vesterbro	7	TRA
J 133	Århus	Århusu	12	TRA
J 133	København	Kodaně	12	EX
J 133	Odense	Odense	12	TRA
R 82	Rådhuspladsen	náměstí Rådhuspladsen	17	EX
R 82	Sjælland	Sjælland	17	TRA
R 81	Slagelsegade	Slagelsegade	17	TRA
R 86	City	do centra	20	GEN
R 86	Halmtorvet	na Halmtorvet	20	TRA
R 68	Istedgade	Istedgade	20	TRA
R 86	Reventlowsgade	Reventlowsgade	20	TRA
R 88	Storkespringvandet	Čapí fontáně	21	KAL
J 88	Gentofte	Gentofte	26	TRA
J 88	Holte	Holte	26	TRA
J 88	Trørød	Trørødu	26	TRA
J 88	Vedbæk	Vedbæku	26	TRA
R 88	whiskybæltet	blahobytným předměstí Kodaně	26	FE
J 90	Geels Skov	Geelského lesa	27	KAL + TRA
J 91	Lyngby-Taarbæk	Lyngby-Taarbæk	28	TRA
J 92	Søllerød	Søllerødu	28	TRA
J 93	Bergsøes hus	vily Bergsøových	29	KAL + TRA
J 93	Holtekollen	Holtekollenu	29	TRA
J 93	Nærum	Nærumu	29	TRA
J 93	Skodsborgvej	na Skodsborskou	29	RED
J 95	bibliotek i Lyngby	knihovně v Lyngby	30	KAL + TRA
J 96	Strandvejen	Strandvejen	30	TRA
J 103	Det Grønne Område	v okolí Kodaně	36	FE
J 104	Nordsjælland	severu Sjællandu	36	KAL + TRA
J 105	Bellevue	pláži Bellevue	37	EX
J 108	Pilestræde	Pilestræde	39	TRA
J 115	Charlottenlund	Charlottenlundu	43	TRA
J 115	Esperance Alle	Aleji Esperance	43	KAL + TRA
J 114	på Kongevejen	na Kongevejen	43	TRA

J 114	Vilvordevej	Vilvordevej	43	TRA
J 126	Fyn	na Fynu	50	TRA
J 127	Grib Skov	Gribským lesem	51	KAL + TRA
S 24	Nørrebrogade	Nørrebrogade	57	TRA
S 24	Frederiksberg	na Frederiksbergu	57	TRA
S 27	Nørre Farimagsgade	Nørre Farimagsgade	58	TRA
S 28	Fyn	na Fyn	59	TRA
S 29	Slagelse	Slagelse	59	TRA
S 30	Smallegade	Smallegade	59	TRA
S 29	Ved Brandeburger Tor	U Branderburské brány	60	CHY
S 30	Kongens Have	Královské zahrady	61	KAL
S 30	Østre Anlæg	Østre Anlæg	61	TRA
S 30	Sølvgade	Sølvgade	61	TRA
S 29	Triumfbuen	vítězným obloukem	61	KAL
S 31	Vesterbrogade	Vesterbrogade	61	TRA
R 21	Søndermarken	pláni Søndermarken	68	EX
R 21	Valby Bakke	na vrch Valby	68	KAL + TRA
R 23	Enghavekvarteret	u Enghave	69	RED
R 24	Enghave Plads	náměstí Enghave	70	KAL + TRA
R 24	Ny Carlsbergvej	Ny Carlsbergvej	70	TRA
R 36	Halmtorvet	z plácku Halmtorvet	78	EX
S 155	Frederigsborggade	Frederigsborggade	88	TRA
S 156	Købmagergade	Købmagergade	88	TRA
S 156	Kultorget	Kultorget	89	TRA
S 158	Gammel Strand	nábřeží	90	GEN
S 160	Esbjerg	Esbjergu	91	TRA
S 160	Nyborg	v Nyborgu	91	TRA
S 100	Gothåbsvej	Gothåbsvej	105	TRA
S 98	Grønlands Parkvej	Grønlands Parkvej	105	TRA
S 100	Gothåbsvej	ulicí Gothåbsvej	106	EX
S 100	Vanløse	ve Vanløse	106	TRA
S 101	Sallingevej	Sallingevej	106	TRA
S 106	Bornholm	Bornholmu	109	TRA
S 105	Rosenørns Allé	Rosenørns Allé	109	TRA
S 106	Varde	Varde	109	TRA
S 165	Sortedam Dossering	na Sortedam Dossering	112	TRA
S 169	Nørrebro	Nørrebrogade	115	CHY
S 172	Bispebjerg	Bispebjergu	117	TRA
S 172	Emdrup	Emdrupu	117	TRA
S 179	Vangade	Vangade	121	TRA

Poslední neděle v říjnu a jiné temné příběhy – Institucionyma

STR DA	DA	CS	STR CZ	POSTUP
S 136	Pussy Galore	Pussy Galore	7	TRA
S 138	Barbar Bar	BarBaru	8	RED
R 82	på Baron von Dy	v Baron von Dy	17	TRA
R 82	Crazy Daisy	v Crazy Daisy	17	TRA
R 85	Hovedbenegården	Hlavní nadrazi	19	KAL
R 86	Café Norden	Café Norden	20	EX
R 86	hos Brødrene Andersen	k Brødrene Andersen	20	TRA
R 86	Jernbane Cafeen	lokálu Jernbane Cafeen	20	EX
R 86	Nørgaard brødrenes snobbarer	snobských barů bratří Nørgaardových	20	KAL + TRA
R 87	Cafe Europa	Café Europa	21	TRA
J 91	HG	obchodku v Holte	28	EX
J 92	folkeskolen i Virum	základce ve Virumu	29	KAL + TRA
J 92	Holte Gymnasium	střední v Holte	29	TRA
J 92	Holte Gymnasium	střední v Holte	29	FE
J 102	Søllerød Kro	Hostince Søllerød	35	KAL + TRA
J 108	Chaplin	v Chaplinu	39	TRA
J 108	natdisk Mont'en	diskotéce v Mont'enu	39	KAL + TRA
J 114	Søllerød Kro	søllerødskýho hostince	43	KAL + TRA
J 126	Gentofte sygehus	Gentofťský nemocnici	51	KAL + TRA
J 128	Boltens Gård	v klubu Boltens Gård	52	EX
S 26	Govindas	Góvindě	58	NAT
R 22	Carlsberg Bryggeri	carlsberského pivovaru	68	KAL + TRA
R 21	Zoologisk Have	zoologické zahradě	68	KAL
R 24	AcceptCard og Nykredit	spořitelny, ani pojišťovny	70	GEN
R 12	Café Nielsen	Café Nielsen	80	TRA
R 11	Era Ora	Era Ora	81	TRA
S 156	Klaptræts	kavárny	89	GEN
S 158	Krogs Fiskerestaurant	Krogově rybí restauraci	90	KAL + TRA
S 158	Thorvaldsen	Thorvaldsenovo muzeum	90	EX
S 159	Krogs	u Kroga	91	TRA
S 99	Stationkiosken	kiosku	105	GEN
S 101	Prima	Primy	106	TRA
S 169	hospitalet på Bispebjerg	nemocnice na Bispebjergu	115	KAL + TRA
S 175	Autobahn	Autobahn	119	TRA
S 175	Imbiss	Imbissu	119	TRA
S 176	Rust	Rustu	119	TRA

Příloha 3. Až nadejde čas

Až nadejde čas – Antroponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POSTUP
7	Biehl	Biehl	9	TRA
8	Grundtvigs	Grundtvigových	10	TRA
9	Jes	Jes	11	TRA
10	Karin Ærø	Karin Ærøová	12	TRA
13	Flakkedam	Flakkedam	14	TRA
15	Katarina	Kateřina	16	NAT
17	Oscar Humlum	Oskar Humlum	18	NAT
17	Oscar Humlum	Oskar Humlum	18	TRA
17	Valsang	Valsang	18	TRA
20	Anker Jørgensen	Anker Jørgensen	20	TRA
21	Gummi	Gumovi	22	NAT
22	August	Augusta	23	TRA
25	Fredhøj	Fredhøj	25	TRA
27	Hugin og Minin	Hugin a Minin	27	TRA
27	Minin	Minin	27	TRA
27	Odin	Ódin	27	NAT
34	Carsten Sutton	Carsten Sutton	33	TRA
35	Ragna	Ragna	34	TRA
45	Jes Jessen	Jese Jessena	44	TRA
47	Regnar Gratsen	Regnar Gratsen	45	TRA
50	Flage Biehl	Flage Biehl	48	TRA
51	Hessen	Hessenovou	49	TRA
51	Baunsbak-Kold	Buansbak-Kold	50	TRA
56	Karl Martel	Karel Martel	55	NAT
56	Karl Martel	Karel Martel	55	TRA
59	Jerlang	Jerlang	57	TRA
59	Stuus	Stuus	57	TRA
59	Vera Hofstætter	Věra Hofstætterová	57	NAT
59	Vera Hofstætter	Věra Hofstætterová	57	TRA
60	Anne-Dorthe	Annu-Dorotu	58	NAT
65	Willy Øhskov	Willy Øhskov	62	TRA
70	Jean de Berry	Jean de Berry	66	TRA
71	Lemmy	Lemmy	67	TRA
94	Jesu	Ježíškovým	88	NAT
99	Delling	Dellinga	93	TRA
100	Rimfaxe	Hrímfaxi	93	NAT
100	Skinfakse	Skinfaxi	93	NAT
103	Binet-Simon	Binet-Simon	96	TRA
107	Marie Kirkelund	Marie Kirkelundová	100	TRA
107	Sofie Rifbjerg	Sofie Rifbjergová	100	TRA
121	Jesus	Ježíš	114	NAT
132	Kåre Frymand	Kåre Frymand	123	TRA
131	Klastersen	Klastersen	123	TRA
162	Wenera Petersena	Werner Petersen	153	TRA
183	Hårdrup	Hårdrupa	172	TRA
192	Dumme-Peter	blbečka Petra	181	FE
192	Dumme-Peter	blbečka Petra	181	NAT

217	E. J. Bickerman	E. J. Bickermana	205	TRA
217	Whitrow	Whitrowovu	205	TRA
222	Bertrand Russel og Bergson	Bertrand Russel a Bergson	210	TRA
224	Rudolf Clausius	Rudolf Clausius	212	TRA
230	Augustin	Augustina	219	TRA
235	Jakob von Uexküll	Jakob von Uexküll	223	TRA
238	Johan Asplund	Johan Asplund	226	TRA
241	Lieserl	Lieserl	228	TRA
241	Mileva Marić	Milevou Marićovou	228	TRA
247	Karen og Erik Høeg	Karen a Erik Høegovi	234	TRA
250	Uexküll	Uexküll	237	TRA
255	Platon	Platon	241	TRA
272	Madvig	Madvig	258	TRA
276	Peter	Petře	261	NAT

Až nadejde čas – Toponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POSTUP
17	Strandvejen 109	Pobřežní silnice číslo 109	18	KAL
19	Hornbækbanen	dráha do Hornbæku	20	KAL + TRA
21	Hornbækbanen	hornbækské dráhy	21	KAL + TRA
35	Esbjerg	Esbjergu	34	TRA
35	Flintholms Kirke	flintholmským kostelem	34	KAL + TRA
35	KB's	KB Kodaň	34	EX
35	Peter Bangs Vej	ulici Petera Banga	34	KAL + TRA
36	Brogårdsvænge	ulici Brogårdsvænget	35	EX
36	Gentofte	Gentofte	35	TRA
37	Læssøesgade	Læssøevě ulici	36	KAL + TRA
37	Gersonsvej	Gersonově ulici	37	KAL + TRA
112	Emdrupvej	Emdrupské ulici	104	KAL + TRA
121	Dødsriget	Říše mrtvých	114	KAL
135	Frederiksberg	Frederiksbergu	126	TRA
135	Jacobys Allé	Jocobyho třídě	126	KAL + TRA
136	Rødovre	Rødovre	128	TRA
136	Slotsherrensvej	ulici Zámeckého pána	128	KAL
159	Københavns Kommune	v obvodu města Kodaně	150	FE
159	Øster Farimagsgades Skole	škole na Východní okružní ulici	150	KAL
160	Prinsesse Charlottes Gade Skole	na ulici Princezny Charlotty	151	KAL + TRA
211	Engbækgård	Engbækgård	199	TRA
211	Nivå	Nivå	199	TRA
239	Svarrø	Svarrø	227	TRA
262	Ravnsborg	Ravnsborgu	248	TRA
263	Nykøbing Sjælland	Nykøbingu na Sjællandu	249	TRA
268	Ålekistevej	Úhoří ulici	254	KAL
268	Damhussøen	Damhusského jezera	254	KAL + TRA
268	Kalundborgmotorvejen	Kalundborgské dálnici	254	KAL + TRA

Až nadejde čas – Institucionyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POSTU P
11	Biehls	Biehlovou školou	12	EX
11	Skorpeskolen	Sucharově škole	12	KAL
11	Himmelbjerghus	Nebeské Hoře	12,19	RED
11	Himmelbjerghus	Nebeské Hoře	12,19	KAL
17	Biehls Privateskole	Biehlova soukromá škola	18	KAL + TRA
17	Den Thorupske Stiftelse	Thorupova nadace	18	KAL + TRA
17	Det kongelige Opfostringhus	Královského výchovného domova	18	KAL
28	Opfosinghuset	výchovném domově	28	KAL
35	Diakoniesstiftelsen	Diakonickou nadací	34	KAL + TRA
36	behandlingshjemmet Nødebogård	léčebného ústavu Nødebogård	35	KAL + TRA
36	Nødebogård	Nødebogårdu	35	TRA
36	opdragelseshjem i Jylland	výchovném ústavu v Jutsku	35	NAT
36	opdragelseshjem i Jylland	výchovném ústavu v Jutsku	35	KAL
37	Dagsobservationen	ambulantní diagnostiku	36	FE
37	Ovepræsidiat	vrchní prezidium	36	KAL
37	Ungdomsklinikken	Kliniky pro mládež	36	KAL
37	Centralmission	Ústřední misie	37	KAL
37	Københavns Universitets børnepsychologiske klinik	klinice dětské psychologie na Kodaňské univerzitě	37	KAL
37	Red Barnets børnepsychologiske ambulatorium	ambulanci dětské psychologie při alianci Zachraňte děti	37	KAL
37	Red Barnets børnepsychologiske ambulatorium	ambulanci dětské psychologie při alianci Zachraňte děti	37	EX
39	Høve på svagsbørskoloni	tábora pro znevýhodněné děti z Høve	38	KAL + TRA
45	Svinnige Dyrepark	safari park ve Svinninge	44	KAL + TRA
51	GladsaxeStadion	stadionu v Gladsaxe	50	KAL + TRA
51	Katolske Centralskole	Katolickou ústřední školu	50	KAL
66	Den Kongelige Opfostringshus	Královského výchovném domově	62	KAL
67	Rigshospitalets børnepsykiatriske klinik	kliniky dětské psychologie v Královské nemocnici	63	KAL
67	Nyboder skole	škole v Nových domcích	64	FE
70	Lars Olsens Minde	Domově Larse Olsena	66	KAL + TRA
108	Danmarks pædagogiske Instituts	Dánského pedagogického ústavu	101	KAL
112	Danmarks Læreøjskole	Dánské vysoké škole učitelské	104	FE
116	Sandbjerggård	Písečnou Horu	109	RED
116	Sandbjerggård	Písečnou Horu	109	KAL
122	Børne- og ungdomsværnet	Ochranu dětí a mládeže	115	KAL
122	Direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen	ředitelství Péče o děti a mládež	115	KAL
122	Overpræsidiat	vrchní prezidium	115	KAL
138	Københavns skolevæsen	Kodaňským školským úřadem	129	KAL + TRA
138	Rigsregistraturen	státního registru	129	KAL
138	Undervisningsministeriet	ministerstvem školství	129	KAL

159	Dansk Tidskontrol A/S	Dánská časomíra a. s.	150	KAL
159	Frederikssundsvejens Skole	škole na Frederikssundske ulici	150	KAL + TRA
159	Øster Farimagsgades Skole	škole na Východní okružní ulici	150	KAL
159	Stadsingeniørens Direktorat	Úřad městského inženýra	150	KAL
160	Hellig Kors Skole	škole Svatého kříže	151	KAL
160	Prinsesse Charlottes Gade Skole	ve škole na ulici Princezny Charlotty	151	KAL + TRA
168	Dronning Caroline Amalies Asylskolefond	v Nadaci královny Karolíny Amálie pro azylové školy	159	KAL
183	Pædagogisk Institut	pedagogický institut	172	KAL
192	Busses	škola paní Busseové	181	EX
192	Den Classenske Legatskole	Classenova stipendijní škola	181	KAL + TRA
212	Institut for idræt på Odense Universitet	Ústav tělesné výchovy na Univerzitě v Odense	200	KAL + TRA
263	Herstedsvester	vězení pro psychicky nemocné v Herstedvesteru	249	EX
263	Statshospital	Státní nemocnici	249	KAL
264	Mødrehjælpen	Pomoc matkám	250	KAL
268	Vestsjællands Trafikselskab	Západosjællandskou dopravní společnost	254	KAL

Příloha 4. Krvavý vítr

Krvavý vítr – Antroponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POSTUP
5	Tykke	Ttlust'och	7	FE
5	Tynde	Nudle	7	FE
6	Efternøleren	Louda	8	FE
5	Skipper Skræk	námořníka Pepka	8	KE
13	Gunnar	Gunnare	12	TRA
13	Johannes	Johannesovi	12	TRA
14	Ishmael	Izmael	13	NAT
15	Jimmy Pages	Jimmyho Page	14	TRA
15	John Paul Jones '	Johna Paula Jonese	14	TRA
15	Lars	Lars	14	TRA
15	Ulrik Sommers	Ulrika Sommera	14	TRA
16	Kato Vasiliki	Kato Vasiliki	15	TRA
16	Ulrik	Ulrik	15	TRA
17	Bissen - Sanne Bissen	Bissenová - Sanne Bisenová	16,19	TRA
18	Toke	Toke	18	TRA
19	Allan Raben	Allan Raben	19	TRA
19	Bint	Binte	19	TRA
19	Frelsén	Frelsén	19	TRA
20	Wallid Bint	Wallid Bint	20	TRA
23	Sanne	Sanne	23	TRA
32	Bukoshi	Bukoshi	31	TRA
32	Mira	Mira	31	TRA
33	Frank	Franka	32	TRA
33	Kim A.	Kima A.	32	TRA
33	Lisa Bak	Lisu Bakovou	32	TRA
34	Christine Fogh	Christine Foghová	33	TRA
34	Lars Winkkler	Lars Winkkler	33	TRA
35	Stine Bang	Stine Bangová	34	TRA
37	Astrid	Astrid	36	TRA
44	Maya	Maya	43	TRA
47	Elena	Eleno	46	TRA
58	Lisa	Liso	46	TRA
47	Maria	Marii	47	TRA
59	Shqiptare	Shqiptare	57	TRA
62	Meriton Bukoshi	Meriton Bukoshi	60	TRA
66	Meriton	Meritone	64	TRA
67	Sphend	se Shpendem	65	TRA
69	Ukë	Ukë	67	TRA

70	Zoe	Zoe	68	TRA
72	Mikkel Rasmussen	Mikkela Rasmussena	71	TRA
74	Merleau-Ponty	Merleau-Pontyho	72	TRA
80	Martin	Martinovi	78	TRA
85	Jimmy Carter	Jimmy Carter	83	TRA
87	Agnes Baltsa	Agnes Baltsou	85	TRA
87	Lorin Maazel	Lorin Maazel	85	TRA
87	Sonja og Hylde	Sonja a Hylde	85	TRA
105	Søren Ulrik Thomsen	Søren Ulrik Thomsen	101	TRA
105	Thorvaldsens Iason	Thorvaldsena Iásona	101	NAT
105	Thorvaldsens Iason	Thorvaldsena Iásona	101	TRA
106	Christian	Christian	102	TRA
106	Leise	Leise	102	TRA
113	Lau	Laua	109	TRA
116	Henkel	Henkelem	112	TRA
118	Læderjakke	Kožená bunda	115	FE
118	Lokumsbræt	Prkýnko od záchodu	115	FE
118	lokumsbrættet	Prkýnko	115	FE
118	Skalde	Plešoun	115	FE
140	Miss Vanin	Miss Vanin	137	TRA
165	Arno	Arno	161	TRA
168	Hiace	Hiace	164	TRA
175	Abeiuwa	Abeiuwa	168	TRA
176	Justine	Justýně	169	NAT
187	Botono	Botono	178	TRA
187	Nana Buluku	Nana Buluku	178	TRA
189	Koes	Koesem	180	TRA
192	Ole Lukøje	Ole Zavřiočka	183	FE
195	Caro	Karu	186	NAT
196	Caroline	Karolíno	187	NAT
197	Christine	Christine	187	TRA
201	Louise Jørgensen	Luisu Jørgensenovou	192	TRA
219	Margit Langhoff	Margit Langhoffová	207	TRA
220	Mathias Langhoff	Mathias Langhoff	209	TRA
223	Lou Reed	Lou Reedovi	211	TRA
224	Mick Ronson	Mick Ronson	212	TRA
227	Mick Taylor	Mickem Taylorem	215	TRA
227	Bostonkvæleren	bostonským škrtičovi	216	FE
227	Mick Jagger	Mickem Jaggerem	216	TRA
228	DeSalvo	DeSalvo	217	TRA
230	John	John	219	TRA
242	Mahler	Mahlera	230	TRA

245	Arne Jakobsen	Arne Jakobsen	233	TRA
249	Elvir Seferi	Elvir Seferi	236	TRA
252	Ditlev	Ditlev	240	TRA
274	Jesper Lützen	Jesper Lützen	260	TRA
282	Montgomery	Montgomery	269	TRA
285	Gregers Vestberg	Gregerssem Vestbergem	272	TRA
289	Simon	Simone	276	TRA
308	John Koes	John Koes	295	TRA
314	Gustafsson	Gustafssone	301	TRA

Krvavý vítr – Toponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POSTUP
5	Amager	od Amageru	7	TRA
5	Charlottenlund Fort	charlottelundské pevnosti	7	KAL + TRA
5	Øresund	Øresundem	7	TRA
6	Strandvejen	pobřežní silnici	8	KAL
13	Amager Fælled	na Amagerských lukách	12,16	KAL + TRA
15	Edvard Falcks Gade	ulicí Edvarda Falcka	14	KAL + TRA
15	Tivoli	Tivoli	14	TRA
16	Glyptoteket	Glyptotéka	15	NAT
16	SAS-hotellet	hotel SAS	15	KAL + TRA
17	Kolding	z Koldingu	16,19	TRA
18	Artillerivej	Dělostřeleckou ulicí	18	KAL
18	H.C. Ørstedsværke	teplárna H. C. Ørsteda	18	KAL + TRA
18	Lossepladsvej	ulice u skládky	18	KAL
21	Ørestaden	k Ørestadu	21	TRA
22	Patras	Patras	22	TRA
23	Copenhagen Danhostel Amager	amagerský Danhostel Copenhagen	23	TRA
23	Folmer Bendtsens Plads	na náměstí Folmera Bendtsena	23	KAL + TRA
23	Nørrebro Station	ze stanice Nørrebro	23	KAL + TRA
23	på Vesterbro	do Vesterbro	23	TRA
24	Bregnerødgade	Bregnerødskou	24	RED
24	Ørnevej	Orlí ulice	24	KAL
31	Blegdamsvej	ulicí u bělidla	30	KAL
31	Fælledparken	Městského parku	30	FE
31	Frederik V's Vej	ulicí Frederika V	30	KAL + TRA
31	Nørrebro	Nørrebro	30	TRA
32	Mysundegade	Mysundské ulici	31	KAL + TRA
34	Tagensvej	k ulici Tagnevej	33	EX
34	Tagensvej	na druhé straně ulice	33	GEN
34	Amorparken	v Amorově parku	34	KAL + TRA
35	Nørreport	Nørreportem	34	TRA
35	Øster Voldgade	Východní hradební ulicí	34	KAL
35	Østre Anlæg	Východního parku	34	KAL
35	Sølvgade	za Stříbrnou ulicí	34	KAL
35	Trondhjmsgade	Trondheimské ulici	34	KAL + TRA
36	Danmarksmonumentet	Dánským památníkem	35	KAL
37	Stockholmsgade	Stockholmské ulice	36	KAL + TRA
42	Halmtorvet	na Senném trhu	41	KAL
42	Maria Kirkeplads	na tom náměstí	41	GEN
42	Maria Kirkeplads	na Mariánském náměstí	41	KAL + TRA

42	Skelbæksgade	Skelbækské ulice	41	KAL + TRA
42	Vesterbro Torv	Vesterboským náměstím	41	KAL + TRA
42	Vesterbrogade	Vesterboskou třídu	41	KAL + TRA
42	Viktoriagade	Viktoriinou ulicí	41	KAL + TRA
44	Jorcks Passage	Jorckovy pasáže	43	KAL + TRA
44	Nørregade	Severní ulici	43	KAL
44	Politorvet	Policejní náměstí	43	KAL
44	Skoubogade	Ševcovské uličky	43	KAL
44	Strøget	pěší zóny	43	FE
51	Gentofte	Gentofte	50	TRA
59	Istegade	Istedskou ulici	57	KAL + TRA
60	Abels Cathrine Gade	ulice Abely Kateřiny	58	KAL + TRA
60	Abels Cathrine Gade	ulice Abely Kateřiny	58	NAT
65	Ny Østergade	Nové východní ulici	63	KAL
65	Øregård	Øregård	63	TRA
66	Niels Brocks Gade	ulice Nielse Brocka	64	KAL + TRA
69	Absalonsgade	Absalonově ulici	67	KAL + TRA
72	Åbenrå og Landemærket	na rohu Kramářské a Hraniční ulice	70	EX
72	Åbenrå og Landemærket	na rohu Kramářské a Hraniční ulice	70	KAL
72	Skyttegade	Střelecké ulici	70	KAL
76	Amager Strand	Amagerskou pláž	74	KAL + TRA
76	Berntorffsgade	Berntorffsovy ulice	74	KAL + TRA
76	Havnebanet	Přístavní koupaliště	74	KAL
76	Islands Brygge	Islandské nábřeží	74	KAL
76	Kalvebod Brygge	nábřeží	74	GEN
76	Kalvebod Brygge	ulici	74	GEN
81	Hellerup	z Hellerupu	79	TRA
81	Lygten	nad bývalou stanicí Lygten	79	EX
81	Mørkhøj	Mørkhøji	79	TRA
83	Århusgade	Århuské ulici	81	KAL + TRA
83	Ørholmgade	Ørholmský ulici	81	KAL + TRA
90	Glennriding	o vesnici Glennriding	88	EX
90	Helvellyn	hoře Helvellyn	88	EX
90	Heron Pike og Sheffield Pike	na kopcích Heron Pike a Sheffield Pike	88	EX
90	Lake District	v Jezerní oblasti	88	KAL
90	Ullswater	jezera Ullswater	88	EX
95	Folke Bernadottes Allé	třídy Folkeho Bernadotta	91	KAL + TRA
95	Fyens Ravelin	Fynského ravelinu	91	TRA
95	Grønningen	bulváru Grønningen	91	EX
95	Kastellet	v Citadele	91	KAL
96	Kastellet	citadele	92	KAL

96	Øster Voldgade	Východní hradební	92	KAL
96	Øster Voldgade	Východní hradební	92	RED
97	Grønningen	Grønningen	93	TRA
97	Livjærggade	v ulici Královské gardy	93	KAL
97	Østerbro	Østerbro	93	TRA
97	Østerbrogade	Østerbroské třídě	93	KAL + TRA
100	Nørre Voldgade	Severní hradební ulici	96	KAL
101	Rådhuspladsen	Radniční náměstí	97	KAL
103	Trekantsområdet	ve vašem kraji	99	GEN
107	Püchlers Bastion	Püchlerově baště	103	KAL + TRA
109	Borrevejle Camping-Hyt'otel	a chatkového tábora v Borrevejle	105	FE
109	Lille Karleby	Lille Karleby	105	TRA
111	Bellahøj	z Bellahøje	107	TRA
113	Nordre Ringvej	Severní spojkou	109	KAL
116	Mülheim	z Mülheimu	112	TRA
116	Sønderjylland	v jižním Jutsku	112	NAT
119	Søtoften	U Jezerní louky	116	KAL
120	Gentofte Kommune	v Gentofte	117	RED
121	Søtoften	konec ulice	118	GEN
139	Bojnice-slottet og Čachtice	zámku v Bojnících a Čachtic	135	KAL + TRA
138	Kastrup	Kodaň	135	FE
142	af Modry kostolik, den Blå Kirke	Modrého kostolika	139	NAT
142	af Modry kostolik, den Blå Kirke	Modrého kostolika	139	RED
142	Krizna	Křížné ulice	139	KAL
156	Kødmarkedet	Masný trh	151	KAL
159	Gammeltorv	Starý trh	154	KAL
159	Vestergade	Západní ulici	154	KAL
159	Vor Frue Kirke	katedrály	154	GEN
160	Dronning Louises Bro	Most Královny Luisy	155	KAL + TRA
160	Farimagsgade	Okružní třída	155	KAL
160	Krystalgade	Krystalové ulice	155	KAL
161	Assistens Kierkegård	Asistenčnímu hřbitovu	156	KAL
161	Baggesensgade	Baggesenovou ulicí	156	KAL + TRA
161	Blågård Plads	náměstí U Modrého dvora	156	KAL
161	Blågårdsgade	ulicí U Modrého dvora	156	KAL
161	Frederiksborggade	Frederiksborskou ulicí	156	KAL + TRA
161	Hans Tavsens Park	park Hanse Tavsena	156	KAL + TRA
161	Hellig Kors Kirke	kostela svatého Kříže	156	KAL
161	Korsgade	Křížové ulice	156	KAL
161	Peblinge Dosseringen	u jezera Peblinge	156	EX
161	Peblinge Dosseringen	u jezera Peblinge	156	RED
161	Peblinge Dosseringen	u jezera Peblinge	156	RED

161	Struenseegade	Struenseeho ulice	156	KAL + TRA
162	Hans Tavsens Park	z parku	158	GEN
163	Nørrebrogade	Nørrebroské třídě	158	KAL + TRA
166	Ordrup	v Ordrupu	162	TRA
166	Torotor	Torotoru	162	TRA
169	Hans Tavsens Gade	ulici Hanse Tavseny	165	KAL + TRA
170	Nørrebrohallen	nørrebroské haly	165	KAL + TRA
169	Nørrebros Runddel	nørrebroském Kulařáku	165	KE
170	Stefanskirke	U kostela sv. Štěpána	165	KAL
170	Stefanskirke	U kostela sv. Štěpána	165	NAT
176	Fisketorvet	Rybí trh	169	KAL
185	Benin	Benin, Dahomey	176	TRA
185	Brogårdsvej	ulici Ke Dvoru	176	KAL
185	Dahomey	Dahomey	176	TRA
187	Gasværksvej	Plynárenské ulice	178	KAL
199	Nørrebroparken	Nørrebroského parku	190	KAL + TRA
213	Fakse, Næstved og Vordingborg	městech Fakse, Næstved a Vordingborg	202	EX
213	Gedser	Gedser	202	TRA
213	Rødby	Rødby	202	TRA
213	Sjælland	ostrova Sjælland	202	EX
213	Sydsjælland	na jih Sjællandu	202	KAL + TRA
217	Fiolstræde	Fialkové	205	KAL
217	Fiolstræde	Fialkové	205	RED
217	Nørrevoldgade	Severní hradební ulici	205	KAL
220	Lyngbyvej	Lyngbyskou ulici	208	KAL + TRA
238	Gyldenløvsgade	Gyldenløveho ulici	226	KAL + TRA
238	H. C. Andersens Boulevard	bulvár H. C. Andersena	226	KAL + TRA
239	Lundtoftegade	Lundtofteské ulice	227	KAL + TRA
238	Søerne	Jezerá	227	KAL
238	Søpavillon	Jezerní pavilon	227	KAL
245	Ole Olsens Allé	ulici Ole Olsena	233	KAL + TRA
249	Hans Knudsens Plads	náměstí Hanse Knudsena	237	KAL + TRA
249	S-togs-broen	mostem příměstské dráhy	237	FE
249	ved Ryparken Station	u stanice Ryparken	237	KAL + TRA
249	Vibenhush Runddel	Vibenshuské křižovatky	237	KAL + TRA
253	Søbredden	Jezerní břeh	241	KAL
257	Petrus	Château Petrus	245	EX
258	Nørre Farimagsgade	Severní okružní třídy	246	KAL
262	Allotria	dům Allotria	250	EX
276	Griffenfeldtsgade	Griffenfeldtově ulici	262	KAL + TRA
278	på Fyn	tamějších kolegů	264	GEN
279	Pristina og Mitrovica	Prištině a Mitrovici	265	NAT

281	Stevns	Stevnsu	268	TRA
281	Strandhuse	Strandhuse	268	TRA
285	Sjolte	u Sjolte	272	TRA
287	Hambrosgade	Hambrově ulici	274	KAL + TRA
288	Egebjerg Allé	Egebjergské ulice	275	KAL + TRA
290	Øregård-kliken	øregårdké kliky	277	KAL + TRA
291	Nordvest	na severozápadě Kodaně	278	FE
294	Sjoltevej	silnice na Sjolte	281	KAL + TRA
299	Næstved	Næstvedu	286	TRA
302	Gentofte Sø	Gentofským jezerem	288	KAL + TRA
305	Køge	Køge	292	TRA
333	Edel Saantes Allé	ulice Edel Saunteové	319	KAL + TRA
334	Helsingør	Helsingøru	320	TRA
139	Middelfart	Middelfartu	136, 264	TRA

Krvavý vítr – Institucionyma

STR DA	DA	CS	STR CS	POSTUP
17	HS	oddělení	16	GEN
19	Peder Lykken Skolen	školy Pedera Lykkeho	19	KAL+ TRA
23	Ring Caféen	z hospody U Kruhu	23	KAL
31	Retmedicinsk Institut	Ústavu soudního lékařství	30	KAL
32	Nordsjællands Politi - Helsingør	k policii na severu Sjællandu - Helsingøru	31	KAL+ TRA
32	på Gården	na ředitelství	31	KAL
33	på Juliane Marie Centret	V Centru Juliany Marie	32	KAL+ TRA
34	Afdelingen for personfarlig kriminalitet	oddělení násilné trestné činnosti	33	KAL
34	Panum Instituttets	Panumovu ústavu	33	KAL+ TRA
34	Rigshospitalets Centre for Seksuelle Overgreb	středisko Královské nemocnice pro sexuální zločiny	33	KAL
35	Statens Museum for Kunst	Státním uměleckým muzeem	34	KAL
40	Nordsjællands Politi	k policii na severním Sjællandu	39	KAL+ TRA
40	Syddansk Universitetshospital	V nemocnici Jihodánské univerzity v Odense	39	KAL
40	Syddansk Universitetshospital	V nemocnici Jihodánské univerzity v Odense	39	EX
43	Teknisk Afdeling	technické oddělení	42	KAL
44	Bereskadsafdelingen	pohotovostní oddělení	43	KAL
44	på Baresso	v kavárně Baresso	43	EX
44	Penthouse	Penthouse	43	TRA
44	Ristorante Italiano i Fiolstræde	italské restaurace ve Fialkové	43	KAL
48	SUPER D GNKIOSK	SUPER VČERKA	47	FE
59	Private Corner	Private Corner	57	TRA
65	Freelance	Freelance	63	TRA
65	Stig P	Stiga P	63	TRA
69	Burger Palace	Burger Palace	67	TRA
69	Dansk politi	dánská policie	67	KAL
70	Interpol	Interpol	69	TRA
71	Kvinfø	Ženské výzkumné centrum	69	EX
71	Reden	Ženský útulek	69	FE
72	4sound	v obchodě "4sound"	70	EX
72	TP of Fona	obchody TP a Fona	70	EX
74	Netto-reklame	reklamě ze supermarketu Netto	72	EX
83	Føtex	ve Føtexu	81	TRA
84	Øregård Gymnasium	Øregårdském gymnáziu	82	KAL+ TRA
85	på Columbia i New York	Kolumbijské univerzitě v New Yorku	83	NAT
85	på Columbia i New York	Kolumbijské univerzitě v New Yorku	83	EX
98	7-Eleven	z nonstop kiosku 7-Eleven	94	EX

99	på Riget	do nemocnice	95	GEN
113	Glostrup Hospital	Glostruopské nemocnice	109	KAL+ TRA
139	Politigården	policejní ředitelství	136	KAL
160	Hotel Skt. Petri	hotelu Sv. Petra	155	NAT
160	Hotel Skt. Petri	hotelu Sv. Petra	155	KAL
160	Notre Dame	obchodu s nábytkem Notre Dame	155	EX
160	KTAS-bygning	Kodaňské telefonní společnosti	155	EX
160	Vester Kopi	tiskárny Vesteer Kopi	155	EX
160	7-Eleven	kiosku 7-Eleven	156	EX
161	Blågårdsskolen	školu U Modrého dvora	156	KAL
160	Fona	obchod s hudbou Fona	156	EX
161	Irma-reklamerne	reklamy supermarketu Irma	156	EX
166	BOPA	odbojáři	162	GEN
175	Porto Novo	Porto Novo	168	TRA
188	Gentote Hospital	Nemocnice v Gentofte	179	KAL+ TRA
191	7-Eleven	7-Eleven	182	TRA
196	Center for seksuelle overgreb	střediska pro sexuální přečiny	187	KAL
204	Bymuseet	Městského muzea	195	KAL
213	Gentofte Politi	policisté z Gentofte	202	KAL+ TRA
217	Danske Bank	Danske Bank	205	TRA
219	Centralregistret for motorkøretøjer	Centrálním registru vozidel	207	KAL
222	A/S Storbælt	trajektová společnost Storbælt a. s.	210	EX
222	Kl-møde	setkání Svazu dánských okresů ve Fredericii	210	EX
225	Floss	bar Floss	213	EX
229	ZeZe	ZeZe	217	TRA
237	Retmedicinsk	soudním	226	GEN
240	Retsmedicineren	XXX	228	VYN
249	tandlægeklinik i Valby	zubní kliniku ve Valby	237	KAL+ TRA
253	Drabsafdeling	oddělení vražd	241	KAL
259	Rugbrødsfabrikken	Žitná pekárna	247	FE
259	Schønning & Arvé	Schønning & Arvé	247	TRA
260	Abel Cathrines Stiftelse	Nadaci Abely Kateřiny	249	NAT
260	Abel Cathrines Stiftelse	Nadaci Abely Kateřiny	249	KAL
262	Ring Cafeen	v hospodě u kruhu	251	KAL
266	Finansrådet	Finanční výbor	254	KAL
266	Nordea	v Nordea	254	TRA
274	Danske Bank	z té banky	260	GEN
276	Teater Grob	u Divadla Grob	262	KAL+ TRA
277	DSB's bygninger	Dánských státních drah	263	EX
285	Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	policejního ředitelství pro jižní Sjælland a Lolland a Falster	272	EX

330	PET	rozvědce	316	GEN
334	Nordsjællands Politi	severosjællandské policii	320	KAL
135	Rigshospitalet	Královské nemocnici	132, 228	KAL

Příloha 5. Tichá dívka

Tichá dívka – Antroponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	pos
7	Kasper	Kašpar	9	NAT
7	FruHerre	PaníBoha	9	FE
8	Daffys	Daffyho	9	TRA
8	KlaraMaria	KláraMarie	10	NAT
8	Kasper Krone	Kašpar Krone	10	TRA
9	Vivian	Vivian	11	TRA
10	Roselil	Roselil	12	TRA
10	Martin Buber	u Martina Bubera	12	TRA
10	Eckhart	Eckhart	12	TRA
11	Ole Lukøje	Ole Zavřiočko	13	FE
11	Kierkegaard	Kierkegaard	13	TRA
12	Mørk	Mørk	14	TRA
12	Asta Borello	Asta Borellová	14	TRA
14	Alhurín el Grande	Alhurín el Grande	16	TRA
14	Jansson	Jansson	17	TRA
16	Diana og Marek	Diana Bennewisová Marek Zielinski	18	EX
17	Asta	Asto	19	TRA
18	Maxim Gorkij	Maxim Gorkij	20	TRA
18	Anatolij Anatoljevitj Durov	Anatoij Anatoljeviči Duruovi	20	TRA
21	von Hessen	von Hessen	24	TRA
21	Sonja	Sonja	24	TRA
22	Issac Stern	Issac Stern	25	TRA
22	Elizabeth	Elizabeto	25	NAT
23	Darf Blünows	Darf Blünowa	26	TRA
24	Richter	Richter	27	TRA
26	Lone	Lone	30	TRA
26	Kain	Kain	30	TRA
28	Vivian den Grusomme	Vivian Krutou	32	NAT
28	James Stewart den Ældre	James Stewart starší	32	KAL + TRA
29	Richard Mortensen	Richarda Mortensena	33	TRA
29	Maxmillian Krone	Maxmillian Krone	33	TRA
30	Tudor Hall	Tudor Hall	34	TRA
30	Footit	Footit	34	TRA
32	Lazarus	Lazar	36	NAT
35	Stine Claussen	Stine Clausenová	38	TRA
35	Hannemann	Hannemann	38	TRA
35	Solbjerg Kierkegård	hřbitov na Solbjergu	39	KAL + TRA
35	Pater Pio	Otec Pio	39	KAL + TRA
39	Wittgenstein	Wittgenstein	43	TRA

39	Wagner	Wagner	43	TRA
40	Longcheben Rabjan	Longcheben Rabjan	43	TRA
39	Liszt	Liszt	43	TRA
40	Josef Kain	Josef Kain	44	TRA
40	Bohrfeldt	Bohrfeldtová	44	TRA
40	Aske Brodersen	Aske Brodersen	44	TRA
49	Falck og Securitas	Falcku a Securitas	53	TRA
49	Anton Weber	Antona Weberna	53	TRA
49	af Tagore	Thákurovým	53	NAT
53	Bændelomen	Tasemnice	57	KAL
57	La Mour	La Moura	61	TRA
59	Jomfru Maria og Jesusbarnet	Panny Marie a Ježíška	63	FE
59	Franz Fieber	Franz Fieber	63	TRA
59	Paulus	Pavel	64	NAT
60	Poul Henningsen	Poul Henningsena	65	TRA
64	Møns Klint	Møns Klint	69	TRA
67	Helmut Walcha	Helmut Walcha	73	TRA
68	Chaplin	Chaplin	73	TRA
68	Bhagvan	Bhagvan	73	TRA
74	Gurdieff	Gurdžijeva	79	NAT
82	Ernst	Ernst	87	TRA
82	Harlekin	Harlekýn	88	NAT
91	Stockmarr	Stockmarrovi	97	TRA
92	Martinus	Martinus	98	TRA
92	Brynchild	Brunhildou	98	TRA
94	Andrea Fink	Andrea Finková	100	TRA
108	Tardis	Tardimu	114	TRA
108	Rivels	Rivelovi	114	TRA
108	Irene Papas'	Irene Papas	114	TRA
108	Grocks	Grockovi	114	TRA
108	Castaneda	Cataneda	114	TRA
108	Callas'	Callasové	114	TRA
108	Buster Larsens	Busteru Larsenovi	114	TRA
108	Birgit Nilssons	Birgit Nielssonové	114	TRA
108	Benneweis	s Benneweism	114	TRA
108	August	August	114	TRA
109	Madsen	Madsena	115	TRA
111	Gloria	Glorie	117	TRA
114	Eliseen	Elise	120	TRA
116	Den Blå Dame	Modrá Paní	122	KAL
121	Søster Lila	sestra Lila	127	KAL + TRA
132	Carl Nielsens	Carla Nielsena	138	TRA

136	Leisemeer	Leisemeer	142	TRA
153	Maria Barbara	Marii Barbaře	161	NAT
156	Katarina af Sienas	Kateřiny Sienské	163	NAT
159	Swan	Swan	167	TRA
165	Fedora Jensen	Fedora Jensenová	173	TRA
168	Joachim von And	Strýčka Skrblíka	175	KE
168	Eames	Eamesových	176	TRA
172	Skyllerums-Lone	Lone z dezinfekce	180	FE
176	Metternich	Metternich	184	TRA
177	Heidi	Heidi	185	TRA
179	Vilhelm Kempff	Vilhelma Kempffa	188	TRA
179	Helene Krone	Helena Kroneová	188	TRA
186	Regine Olsen	Regině Olsenové	195	TRA
186	Priscalla	Priscalle	195	TRA
191	Lutgard	Luitgardě	200	NAT
193	Sankt Genesisus	svatý Genesisus	202	KAL + TRA
195	Dom Perigon	Dom Perigon	204	TRA
197	Gilbert og Sullivan	Gilberta a Sullivana	206	TRA
198	Thérèse af Lisieux	Terezou z Lisieux	207	NAT
202	Josefs	Josefův	210	TRA
206	Grock	Grock	216	TRA
208	Retz	u Retze	218	TRA
209	Tornerose	Šípkové Růženky	219	KE
210	Hanne Bech Hansen	Hanne Bech Hansenová	220	TRA
217	Niels Bohr	Niels Bohr	228	TRA
238	Moder Rabia	Matka Rabia	248	KAL + TRA
242	Kübler-Ross	Küblerové-Rossově	252	TRA
242	Kassander	Kassander	252	TRA
261	Ironside	Ironside	270	TRA
261	Ireno Fuentes	Ireno Fuentes	270	TRA
264	Lotus Elise	Lotusu Elise	274	TRA
266	Frelseren	Spasitel	276	KAL
284	Bohr	Bohrem	294	TRA
286	Rødbeden	Červená řepa	296	KAL
291	Stentoft	Stentofta	301	TRA
292	Henry	Henrym	302	TRA
292	Elfelt	Elfelta	302	TRA
293	Charlie Rivel	Charlieho Rivela	303	TRA
294	Truxa	Truxou	304	TRA
296	Suenson	Suenson	307	TRA
298	Fugledamen	Ptačí dámou	309	KAL
304	Inez	Inez	315	TRA

309	Brejning	Brejning	321	TRA
313	Svitzers	Svitzeru	325	TRA
313	Jekaterina Gorjev	Jekateřinu Gordějeovu	326	NAT
313	Sergej	Sergeje Griřkova	326	EX
313	Sergej	Sergeje Griřkova	326	NAT
319	Reneé Fleming	Reneé Flemingová	331	TRA
319	Kim Larsen	Kima Larsena	331	TRA
327	Tati	Tatiho	339	TRA
327	Messner	Messnera	339	TRA
336	Grundtvig	pastor Grundtvig	348	EX
340	Amager	Jensenovi	352	CHY
346	Prokofjevs	Prokofjevova	358	TRA
346	Houdini	Houdiniho	358	TRA
347	Marie Magdalene	Máři Magdaleně	359	NAT
359	Hess-Teissen	Hess-Teissena	372	TRA
362	H. C. Andersen	Hans Christian Andersen	375	EX
367	Princesse Pemasal	princezna Pemasal	380	KAL + TRA
381	Dean Martin	Dean Martin	395	TRA
381	Coltrane	Coltraneovi	395	TRA
381	Chet Baker	Chet Baker	395	TRA
386	Princ Valiant	princ Valiant	400	TRA
387	hesykasmen	Hésychasmus	401	NAT
391	Simenon Den nye Teolog	Simenon Nový teolog	405	KAL + TRA
392	Dismas	Dismasovi	407	TRA
394	Den hellige Cecilie	svaté Cecilii	409	KAL + TRA
395	Pachomius	Pachomius	410	TRA
397	Karajan	Karajanovo	412	TRA
397	Bergman	Bergman	412	TRA

Tichá dívka – Toponyma

STR DA	DA	CS	STR CS	pos
8	Amalienborg	v královnině Amalienborgu	10	EX
11	Kampmannsgade	Kampmannově ulici	13	KAL + TRA
12	Sankt Jørgens Sø	jezeru Svatého Jørgena	14	KAL + TRA
12	Nørrebro Station	stanici Nørrebro	14	KAL + TRA
12	Det ydre Mongoli	Vnějšího Mongolska	14	KAL + TRA
18	Farimagsgade	Farimagsgade	20	TRA
18	Farimagsgade	ulici Farimagsgade	20	EX
19	Søllerød	Søllerød	22	TRA
19	Siestavej	Siestavej	22	TRA
19	Klammpenborg	čtvrť Klammpenborg	22	EX
19	Hvidovre	Hvidovre	22	TRA
19	Holte	Holte	22	TRA
19	Glostrup Hovedgade	Glostrupské třídě	22	KAL + TRA
19	Glostrup	Glostrup	22	TRA
19	Glostrup	Glostrup	22	TRA
19	Gladsaxe	Gladsaxe	22	TRA
19	Bagsværd	Bagsværd	22	TRA
19	Amager	výběžek Amageru	22	EX
19	Virum	Virum	22	TRA
20	Ryu Kyu	Rjúkjú	23	NAT
20	Gili Trawanganu	Gili Trawanganu	23	TRA
21	Nordvest	severozápadní části Kodaně	24	FE
21	Københavnsområdet	z celého okolí hlavního města	24	FE
21	Grøndals Parkvej	Grøndalův park	24	KAL + TRA
21	Gasværkvej	Gasværkvej	24	TRA
21	Gasværkvej	ulici Gasværkvej	24	EX
21	Dokøen	opery	24	GEN
21	care of Cirkus Blaff	care of cirkus Blaff	24	TRA
23	Rørvig Havn	Rørviském přístavu	26	KAL + TRA
27	Jylland	Jutsku	31	NAT
28	Fælledparken	k parku Fælled	32	KAL + TRA
28	Blegdamsvej	Blegdamskou ulici	32	KAL + TRA
29	ud af landet	z Dánska	33	EX
33	Roskilde	Roskilde	37	TRA
33	Køge	Køge	37	TRA
33	Hørsholm	Hørsholm	37	TRA

33	Hillerød	Hillerød	37	TRA
33	Herlev	Herlev	37	TRA
33	Helsingør	Helsingør	37	TRA
33	Gentofte	Gentofte	37	TRA
33	Frederikssund	Frederikssund	37	TRA
33	Frederiksberg	Frederiksberg	37	TRA
33	Avedøre Holme	Avedøre Holme	37	TRA
33	Amager	Amager	37	TRA
34	Søerne	jezery	38	KAL
34	Gothersgade	ulice Gothersgade	38	EX
34	Gammel Mønt	ulici Gammel Mønt	38	EX
35	Zoologiske Have	Zoologickou zahradu	39	KAL
36	Sundet	Øresund	40	EX
36	Strandvejen	třidu Strandvejen	40	EX
36	Skodsborg	Skodsborgu	40	TRA
36	Herlufsholm	Herlufsholmu	40	TRA
38	Jyllandsringen	jutské dálnice	42	KAL
43	Grundtvigskirken	Grundtvigův kostel	48	KAL + TRA
46	Østerbros	čtvrť Østerbroa	50	EX
46	Nørrebro	Nørrebro	50	EX
46	Marmolskirken	Mramorového kostela	50	KAL
46	Københavns Havn	kodaňský přístav	50	KAL
46	Frelserkirkens	kostela Našeho Spasitele	50	KAL
46	Frelserkirkens	kostela Našeho Spasitele	50	EX
47	Tippen	výběžku Tippen	51	EX
47	Ring 4	kodaňského obchvatu	51	GEN
53	Skodsborgvej	Skodsborgskou ulici	57	KAL + TRA
53	regatapavillonon	pavilonu Regata	57	KAL + TRA
53	Lyngby	v Lyngby	57	TRA
53	Frederiksdal	Frederikovo údolí	57	KAL + TRA
53	Lyngby Sø	Lyngbyského jezera	58	KAL + TRA
56	Charlottenlund	Charlottenlundu	60	TRA
58	Mors	ostrova Mors	62	EX
59	Riverside Drive	Riverside Drive	63	TRA
59	Potters Field	Potters field	63	TRA
60	Vangede	Vangede	64	TRA
60	Himmerige	Království Božího	64	KAL
60	Blidah Park	k bytové kolonii Bildah	64	EX
60	Rungsted Havn	přístavem v Rungstedu	65	KAL + TRA

60	Charlottenlund Fort	pevností Charlottenlund	65	KAL + TRA
65	Kystvejen	Kystvejen	70	EX
67	Travbanen	dostihové dráze	72	GEN
67	Slotsparken	zámeckému parku	72	KAL
68	Strandvejens	Strandvejen	73	TRA
67	St. Laurentskirken i Alkmaar	kostela Svatého Vavřince v Alkmaaru	73	NAT
67	St. Laurentskirken i Alkmaar	kostela Svatého Vavřince v Alkmaaru	73	KAL + TRA
70	Strandbouldevarden	třídě Strandbouldevarden	74	EX
70	Middelfartsgade	Middelfartské ulici	74	KAL + TRA
69	Tippen	Výběžek	75	KAL
69	Skudehavnsvej	ulice Skudehavnsvej	75	EX
70	Kastrup	letišť v Kastrupu	75	EX
69	Frihavnsterrænet	přístavu Frihavn	75	KAL + TRA
70	City	City	75	TRA
71	Oslo Plads	Oselsekého náměstí	76	KAL + TRA
71	Århusgade	Århuské ulici	76	KAL + TRA
72	Svanemølleværket	elektrárna Svanemølle	77	KAL + TRA
72	Paustians bygninger	Paustianovy budovy	77	KAL + TRA
72	Nord- og Sydhavnen	v přístavech Nordhavn a Sydhavn	77	EX
72	Kalkbrænderihavnen	přístavu Kalkbrænderihavnen	77	EX
72	Frihavnen	do Frihavnu	77	TRA
73	Vesterbro	Vesterbro	78	TRA
74	Det Berlingske Hus	nakladatelskému domu Berlingske Tidende	79	EX
77	Strandgades	uličky Strandgade	82	EX
77	Holmens Kirke	holmenský kostel	82	KAL + TRA
77	Holmens Kanal	kanál u Holmenu	82	KAL + TRA
77	Christianborg	Christianborg	82	TRA
77	Børsen	Burza	82	KAL
78	Vallemoklostret	v klášteře Vallemo	83	KAL + TRA
78	Bredgade	v ulici Bredgade v Kodani	83	EX
79	Tordenskjoldsgade	Tordenskjoldova ulci	84	KAL + TRA
89	C.F. Richsvej	ulice C. F. Richa	95	KAL + TRA
90	Sans Souci	Sans Souci	96	TRA
90	Mariaklosteret	Mariánského kostela	96	KAL + TRA
90	Kolding	Kolding	96	TRA
90	Hareskovby	Hareskovby	96	TRA

90	Furesø	Furesø	96	TRA
90	Bagsværd Sø	Bagsværdským jezerem	96	KAL + TRA
91	Kong Georgs Vej	ulici Kong Georgs Vej	97	KAL + TRA
91	Bellahøj	Bellahøji	97	TRA
96	Slotsholmen	centru	102	GEN
96	Nationalmuseet	Národní muzeum	102	KAL
96	Langebros	sousední Langebro	102	EX
96	Knippelsbro	most Knippelsbro	102	EX
96	Det kongelige Bibliotek	Královské knihovny	102	KAL
96	Den sorte Diamant	její novou přístavbu Černý diamant	102	KAL
96	Den sorte Diamant	její novou přístavbu Černý diamant	102	EX
96	Christians Brygge	nábřeží Christians Brygge	102	EX
97	Tøjhusmuseet	Vojenského muzea	103	FE
97	Rigsdagsgården	parlamentu	103	FE
97	Istedløven	Istedského lva	103	KAL + TRA
97	Frederiksholm kanal	Frederigsborgského kanálu	103	KAL + TRA
101	Slotsholmen	Christianově nábřeží	107	EX
101	Lyngby Sø	jezero v Lyngby	107	KAL + TRA
101	Furesøen	jezera Furesø	107	EX
102	på Sophienholm	Sophienholm	108	TRA
102	Nordsjælland	severním Sjællandu	108	KAL + TRA
105	Frederiksbergs Have	Frederiksbergské zahradě	111	KAL + TRA
109	Slotsholmen	Christians Brygge	115	EX
110	H.C. Andersen Boulevard	třídě Hanse Christiana Andersena	116	EX
119	Sostrup Slot	zámku Sostrup	125	KAL + TRA
119	Råsted	Råstedu	125	TRA
119	Randers	Randersu	125	TRA
119	Ordrup	Ordrup	125	TRA
119	Odense	Odense	125	TRA
119	Møn og Langeland	Mønu og Langelandu	125	TRA
119	Gislinge	Gislinge	125	TRA
119	Bredgade	Bredgade	125	TRA
119	Bornholm	Bornholmu	125	TRA
119	Blommenslyst	Blommenslystu	125	TRA
121	Amager Fælled	Amagerskou louku	127	KAL + TRA
121	Østen	Východě	128	KAL
128	Klampenborg	Klampemborgu	134	TRA
127	Frederiksdalsvej	Frederiksdalské ulici	134	KAL + TRA

131	Kongens Nytorv	náměstí Kongens Nytorv	137	EX
133	Ny Østergade	Ny Østergade	139	TRA
134	Københavns Kommune	města Kodaně	140	FE
137	Sjællandsområdet	celém Sjællandu	144	FE
139	Vestvolden	Vestvoldenu	145	TRA
138	Sankt Andreasforkastningen	zlomu Svatého Ondřeje	145	NAT
138	Sankt Andreasforkastningen	zlomu Svatého Ondřeje	145	KAL
139	Øresund	Øresundu	146	TRA
144	Ny Østergade og Ny Adelgade	ulicích Ny Østergade og Ny Adelgade	151	EX
144	Købmergade	Købmergade	151	TRA
145	Vesterbrogades	Třída Vesterbrogade	152	EX
145	Vesterbro	čtvrť Vesterbro	152	EX
145	Rådhuspladsen	náměstí Rådhuspladsen	152	EX
145	Gråbrødtetorv	náměstí Gråbrødtetorv	152	EX
145	City	centrum města	152	FE
146	Pylon 5	Pylon 5	153	TRA
146	Københavns Havn	Kodaňský přístav	153	KAL + TRA
151	Umeå	Umeå	158	TRA
151	Malmö	Malmö	158	TRA
152	Studivstræde	Studivstræde	159	TRA
153	Ny Adelgade	Ny Adelgade	160	TRA
156	Søllerød og Nærum...Klondyke	bohaté čtvrti Søllerød a Nærum jako Klondyke	162	EX
155	Konon	Kononu	162	TRA
155	Frihavnsterrænet	ve Frihavnu	162	RED
158	Rungsted Havn	rungstedskému přístavu	165	KAL + TRA
160	Fredericia	Fredericii	167	TRA
161	Rentermstervej	ulici Rentermstervej	168	EX
165	Christianhavn	Christianově přístavu	172	KAL + TRA
166	Stokkeløbet	kanál Stokkeløbet	173	EX
166	Raadvad	Raadvadem	173	TRA
170	Rosenborg	zámek Rosenborg	178	EX
170	Øster Voldgade	ulice Øster Voldgade	178	EX
170	Konons Tårn	věž Konon	178	KAL + TRA
170	Københavns Observarium	Kodaňská observatoř	178	KAL + TRA
170	Botanisk Have	Botanický zahrady	178	KAL
176	Salles Pleyel	Salles Pleyel	184	TRA
178	Carl Nielsen-salen	sál Carla Nielsena	186	KAL + TRA
182	Svanemøllehaven	přístav Svanemølle	191	KAL + TRA
182	Lynetten	elektráren Lynette	191	EX

190	skælv i Øresund	v Øresundském průlivu	198	KAL + TRA
189	Brønshøj	Brønshøj	198	TRA
189	Brønshøj	čtvrť Brønshøj	198	EX
189	Avvedøredæmningen	nádrž Avedøvre	198	KAL + TRA
190	Saltholm	pobřežních hrázích na Saltholmu	199	EX
190	Barsebäck	elektrárnou Barsebäck	199	EX
198	Tagensvej	Tagensvej	207	TRA
198	Sundkrogsgade	Sundkrodské ulici	207	KAL + TRA
198	Strandbouldevarden	Strandbouldevarden	207	TRA
198	Jagtvej	ulici Jagtvej	207	EX
203	Roskildevejen	Roskildskou ulici	213	KAL + TRA
203	Glostrup centrum	centrum v Glostrupu	213	KAL + TRA
207	Nanga Parbat	Nanga Parbat	216	TRA
206	Kongens Nytorv	Královském divadle	216	FE
210	Bernstoffsgade	Bernstoffově ulici	220	KAL + TRA
217	Sjællandsbrogen	Sjællandský most	228	KAL + TRA
221	Kastrup Lufthavn	letišti Kastrup	231	KAL + TRA
228	Sjællandsgade	Sjællandké ulici	238	KAL + TRA
231	Slotsherrenvej	ulice Slotsherrenvej	241	EX
232	Øresund	úžinu Øresund	242	EX
233	Horsens	Horsensu	243	TRA
234	Ulvedalene	Vlčí údolí	244	KAL
234	Hjortekæret	Jelenímu skoku	244	KAL
234	Bellevue	Bellevue	244	TRA
234	Bakken	Oboru	244	KAL
238	Nevskijkirken	kostela Alexandra Něvského	248	KAL + TRA
238	Nevskijkirken	kostela Alexandra Něvského	248	EX
240	Dyrehaven	Oboře	250	FE
247	Ørestaden	předměstí Ørestad	257	EX
248	Utterslev Mose	Utterslevskou mokřinu	258	KAL + TRA
258	Skovbrynet	podél lesa	268	GEN
258	Gammelgård	dvora Gammelgård	268	EX
262	Dronningens Tværgade	ulici Dronningens Tværgade	272	EX
267	Storbælt og Drogden	Storbæltu a v Drogden	277	TRA
267	Øresund	Øresundský průliv	277	EX
272	Støget	pěší zóna	281	FE
271	Gutenberghus' ejendomme	Gutenbergův dům	281	KAL + TRA

274	Helvede	Peklo	284	KAL
274	Bloksbjerg	Brocken	284	NAT
278	Slotsholmen	ze školky	288	GEN
284	Sydhavnen	přístavu Sydhavn	294	EX
284	ny fisketorv	centrum Fisketorv	294	EX
284	H.C. Ørstedsværket	elektrárny H. C. Ørsted	294	KAL + TRA
284	Bispebuen	výpadovce Bispebuen	294	EX
284	Belvederkajen	mola Belveder	294	KAL + TRA
284	Åboulevarden	Åboulevard	294	TRA
287	Tømmergraven	přístav Tømmergraven	297	EX
287	Tegholmen	ostrůvek Tegholmen	297	EX
288	Gasværkshavnen	přístavu Gasværkshavnen	298	EX
289	Torvegade	ulici Torvegade	299	EX
289	Overgaden Neden Vandet	v uličce Overgaden Neden Vandet	299	EX
288	HK-bygningen	odborové centrály HK	299	EX
291	Ærøskøbning	Ærøskøbningu	301	TRA
292	Svendborg	Svendborgu	302	TRA
294	Buxtehude	Buxtehudemu	305	TRA
296	Wivex	Wivexu	307	TRA
297	porten Overgaden Neden Vandet	vchodové dveře	308	GEN
301	Sankt Annæ Gade	ulice Sankt Annæ Gade	312	EX
302	Overgaden Neden Vandet	Overgaden Neden Vandet	313	TRA
303	Christianshavn	Christianův přístav	313	KAL + TRA
304	Christian den Fjerdes Bro	mostu Christiana IV	315	KAL + TRA
304	Bornholmerkajen	bornholmské přístavní dráze	315	EX
304	Arsenaløen	ostrovem Arsenaløen	315	EX
307	Kaptjan Nemos kommandobro	Nemově kapitánském můstku	319	KAL + TRA
308	Dragør til Farum	Dragøru do Farumu	320	TRA
312	Bremerholm	městská čtvrť Bremerholm	324	EX
313	Holmen	Holmen	326	TRA
313	Havnegade	ulici Havnegade	326	EX
340	Audebo	v Audebo	352	TRA
341	Skagen	Skagenu	353	TRA
344	Vibehus Runddel	objezdem ve Vibenshusu	356	KAL + TRA
344	Tønder	Tønderu na hranici s Německem	356	EX
345	Graubellamanden	muže z Grauballe	357	KAL + TRA
346	Nordhavn	Nordhavnu	358	TRA
349	Teglværksgraven	Teglværksgraven	361	TRA
350	Saint-Seëns	Saint-Seëns	362	TRA

350	Koldsås	Koldsåsu	363	TRA
353	Tivoli	Tivoli	365	TRA
353	Tingbjerg	Tingbjergu	365	TRA
353	Lynetten	čističku Lynette	365	EX
365	East Frontier Province	East Frontier Province	378	TRA
373	Jonstrup	Jonstrupem	387	TRA
373	flyvestation Værløse	letecké stanice Værløse	387	KAL + TRA
385	Østerbro	Østerbro	399	TRA
386	Langelinjebroen	most na přímořské promenádě Langelinje	400	EX
386	Falsterbro	Falsterskému mostu	400	KAL + TRA
386	Den Engelske kirke	Anglický kostel	401	KAL
388	Sankt Ansgarkirken	kostel Svatého Ansgara	403	KAL + TRA
394	Kampmannsgade	Kampmanovce	409	NAT
396	Nybrovej	ulici Nybrovej	411	EX
400	Nybrogård	u dvora Nybrogård	415	EX
401	Amalienborg	Amalienborgu	416	TRA

Tichá dívka – Institucionyma

STR DA	DA	CS	STR CS	pos
8	Det Kongelige Ballet	Královský balet	10	KAL
8	Bispebjerg Hospital	Bispebjergské nemocnici	10	KAL + TRA
9	Rigshospitalet	Královská nemocnice	11	KAL
11	Københavns Skatteforvantlings palæ	Kodaňském daňovém paláci	13	KAL
11	Justitsministerier	Ministerstvo spravedlnosti	13	KAL
12	Politiets Udlændingeafdelingen	Úřadu pro občanství	14	FE
12	Infødsretskontoret	cizinecká policie	14	FE
13	Nationalbanken	Národní banky	15	KAL
14	WVVF	WVVF	16	TRA
14	Interpol	Interpol	16	TRA
14	advokatkontoret De Groewe	advokátní kancelář De Groewe	16	KAL + TRA
19	grupperne af HA-supporters	Kluby sotupenců Hells Angels	22	KAL + TRA
20	cirkus Carré	cirkusu Carré	22	TRA
21	Told og Skat	Celní a daňová správa	24	FE
21	Skolepsykologisk Kontor	Školní psychologické poradny	24	FE
26	Rabiastiftelsen	nadace Rabia	30	KAL + TRA
27	Frie Fugle Trop	družiny Svobodných sokolů	31	FE
28	Cirkus Medrano	cirkus Medrano	32	KAL + TRA
30	Rejseholdet	výjezdovkou	34	FE
30	overvågningsafdelingen på Københavns Fondsbørs	oddělením finančního dohledu na kodaňský burze	34	KAL
30	Konkurrencestyrelsen	Úřadem pro hospodářskou soutěž	34	FE
30	Finanstilsynet	finanční dohled	34	KAL
30	De kommunale skattemyndigheder	daňovými odbory na obecních úřadech	34	FE
30	Bagmanspolitiet	kriminálkou	34	FE
31	Centralregistret for Motorkøretøjer	Ústředním registru motorových vozidel	35	FE
34	Jordemoderforeningen	Sdružení porodních asistentek	37	FE
34	Søllerød Golfklub	golfovýho klubu v Søllerødu	38	KAL + TRA
35	Tre Falke	ve Tre Falke	39	TRA
35	hotel Royal	hotel Royal	39	TRA
37	Rigshospitalets Hospice	hospic Královské nemocnice	41	KAL
45	COWI	COWI	49	TRA
49	Artistforsikringen	Umělecká pojišťovna	53	KAL
55	Rigpolitichefen	Královskou policii	59	FE
55	PET	rozvědka	59	FE
55	Afdeling H	Odbor H	59	KAL
57	Det kongelige Teater	Královského divadla	61	KAL

60	GOVA	supermarketu GOVA	64	EX
65	Gentofte Politistation	policejní stanici do Gentofte	70	KAL + TRA
69	Ved Stalden	restauraci Ved Stalden	74	EX
69	Danmarks Akvarium	Danmarks Akvarium	74	TRA
69	Café Jordan Rundt	kavárna Jordan Rundt	74	KAL + TRA
73	Jonex A/S	Jonax	77	RED
77	Overformynderiets bygning	Hlavního úřadu pro adopci	83	FE
90	Socialministeriet	ministerstvo sociálních věcí	96	KE
90	Damhuskroen	v hostinci Damhus	96	KAL + TRA
91	Forsvarskommandoen	vojenskému štábu	97	FE
93	Amtsgården	Krajský úřad	99	KAL
94	Politigården	policejní ředitelství	100	KAL
96	Gladsaxe Politistation	policejní stanici v Gladsaxe	102	KAL + TRA
102	Nybrogård	ústavu Nybrogård	108	EX
121	Østkirken	východní církev	128	KAL
131	Copenhagen Dolce Vita	restaurace Copenhagen Dolce Vita	137	EX
131	Ædedolkens Klub	Klub otesáneků	137	FE
133	Nydhal	v Nydhalově obchodě	139	EX
138	Rigspolitiet Særkontor	Zvláštního odboru policie	144	FE
139	UCLA	UCLA	145	TRA
139	GEUS	Národní služba	145	FE
139	Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser	Dánsko-grónská národní geologická služba	145	KAL
139	GEUS	Národní geologická služba	146	FE
139	Danmarsk Rumcentrum	Dánským vesmírným střediskem	146	FE
146	Hotel Scandinavia	Hotel Scandinavia	153	TRA
160	Post Danmark	Dánskou poštu	167	KAL
160	advokatfirmæt Krone og Krone	advokátní kanceláře Krone a Krone	167	KAL + TRA
161	Kort- og Matrikelstyrelsen	Geodetický a katastrální úřad	168	FE
163	VISAR	VISAR	170	TRA
163	Internationalt profilregistrering for alvorlige forbrydelser	Mezinárodní rejstřík profilů vážných zločinů	170	KAL
165	IMO, International Maritime Organization	IMO, International Maritime Organization	172	TRA
165	Farvandsvæsnet	Úřadu plavebních drah	172	KAL
165	Artistforeningen	Sdružení artistů	172	KAL
166	Paunumintitutet	Panumovým ústavem Lékařské fakulty v Kodani	173	KAL
166	Paunumintitutet	Panumovým ústavem Lékařské fakulty v Kodani	173	EX
165	morskabsmuseet arkiv i Frederiksberg	Muzea zábavy na Frederiksbergu	173	KAL + TRA
166	Institut bevidsteforskning	Ústavem pro výzkum vědomí	173	KAL

168	SKAFOR	SKAFORu	175	TRA
170	Taarnbæk Sanatorium	sanatorium Taarnbæk	177	KAL + TRA
189	Matrikelstyrelsen	zeměměřičského úřadu	198	FE
199	Geologiske Museum	Geologické muzeum	208	KAL
201	Institut for matematisk akustik	Ústavu matematické akustiky	210	KAL
201	DTU	Dánské technické univerzitě	210	KAL
205	Circus Zeitung	Circus Zeitung	215	TRA
206	MKHAT	divadlu MCHAT	216	NAT
206	MKHAT	divadlu MCHAT	216	EX
209	Told og Skat	berního úřadu	219	FE
208	Classic Vintages	Classic Vintages	219	TRA
210	Herremoderådet	klub dánských módních návrhářů	220	FE
210	Arlas	koncernu Arla	220	EX
211	Kirkeministeriet	ministerstva církví	221	KAL
214	KSN	krizový štáb	224	FE
215	Skattevæsnet	daňovu správou	225	FE
214	Idenrigsministeriet	ministerem vnitra	225	KE
215	Folketinget	parlament	225	FE
221	Udlædningepolitiets	cizinecké policie	231	KAL
222	Centralfængslet i Madrid	madridském ústředním vězení	232	KAL
227	Rungsted Hotel	hotelu Rungsted	237	KAL + TRA
232	Kriminalteknisk	Kriminálně-technické oddělení	241	FE
233	Kriminalforsogningen i Frihed	Kriminálního zabezpečení na svobodě	243	KAL
232	Centralbureauet for Identifikation	Centrální kancelář identifikace	243	KAL
237	Indre mision	Vnitřní misie	248	KAL
247	Transportcentret	Dopravnímu centru	257	KAL
251	Ålborg Universitet	Univerzitě v Aalborgu	261	KAL + TRA
252	Told og Skat	berňáku	262	FE
267	Søsportens Sikkerhedsråd	Bezpečnostní radou Námořních sportů	277	KAL
267	DR's	Dánské televize	277	KAL
271	Tinglysningkontoret i Hestemølletræde	katastr v Hestemøllestræde	281	FE
271	Jeudan, Ejendomsaktieselskabet Danbo	Jeudan a Danbo, a. s.	281	RED
271	Bygge og Teknik i København Kommune	stavebně-technický odbor kodaňského magistrátu	281	FE
272	Aktieselskabet Norden	advokátní kancelář Norden	281	KAL + TRA
272	Københavns Fondsbørs	kodaňský burze	282	FE
272	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	Obchodním rejstříku	282	KE
305	Udenrigsministeriet	ministerstvo zahraničí	316	FE
307	Seismiske Sektion	Seizmickou službou	319	KAL
307	NORSAR	institutu NORSAR	319	EX

307	Institut fo Fastjordsfysik	Institut geomechaniky	319	FE
307	EMSC	EMSC	319	TRA
307	British Geological Survey	British Geological Survey	319	TRA
308	GeoForschungsZentrum	GeoForschungsZentrum	320	TRA
310	Forsvarets Efterretningstjeneste	vojenské rozvědky	322	FE
312	Havarikommissionen under Rådet for Større Færdselssikkerhed	havarijní komisi při Radě pro bezpečnost v dopravě	324	KAL
313	Grand Palais	Grand Palais	327	TRA
333	DAT	DAT	345	TRA
334	International Watch Company	International Watch Company	347	TRA
350	Landbohøjskolens i Tåstrup	Vysoké školy zemědělské v Tåstrupu	362	KAL + TRA
352	Telestyrelsen Ledningskontor	Centrálou telekomunikačního úřadu	365	KAL
352	NATO	NATO	365	TRA
353	Københavns Vandforsykrings hovedkompleks	kodaňského vodárenského komplexu	365	FE
352	E2's vedligeholdelsesafdeling	s oddělením údržby Kodaňský energetiky	365	EX
359	Zahels Skoles Pigekor	Dívčím sboru školy N. Zahlové	372	KAL
359	Zahels Skoles Pigekor	Dívčím sboru školy N. Zahlové	372	EX
358	TDC	TDC	372	TRA
359	Aarsel	firma Aarsel	372	EX
364	Bygge og Teknik i København Kommune	stavební a technický odbor kodaňského magistrátu	376	KAL
365	Det ruskiske Statscirkus	Ruským státním cirkusem	378	KAL
367	Cirque du Maroc	Cirque du Maroc	381	TRA
382	Petriarkatet	patriarchátem	396	KAL
386	Toldboden	Královským daňovým úřadem	400	FE
391	Horsens Statsfængsel	státního vězení v Horsensu	406	KAL + TRA
400	Fætter BR	Fætter BR	415	TRA